

міжнародний спеціалізований аналітичний журнал

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 60216

САДІВНИЦТВО

Horticulture & Vegetable growing. Technologies and Innovations

ОВОЧІВНИЦТВО

ТЕХНОЛОГІЇ ТА ІННОВАЦІЇ

1 (44)
2025

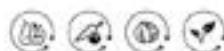
www.techhorticulture.com

Innovative food technology

KRONEN
THE CROWN FOR FRESHNESS

ТЕХНОЛОГІЧНА ЛІНІЯ

для салату та овочів

Продуктивність до 1000 кг/год

GS 10-2

Конвеєрна машина для різних форм нарізки

Продуктивність до 1500 кг/год

KUJ V

Машина для нарізки кубиками, соломкою і слайсами

Продуктивність до 2500 кг/год

Гігієнічні, ефективні і дієві рішення

Kronen GmbH • Тел.: +49 173 67913 59 • robert.reisig@kronen.eu • www.kronen.eu

Agro-Mel • Тел.: +38 050 852 22 01 • info@agromel.com.ua • www.agromel.com.ua

www.kronen.eu

реклама

с. 11 Підсумки яблучного сезону-2024 та перспективи на 2025-й

с. 44 Успішний досвід вирощування груш на південному заході України

с. 68 ID David: новітні можливості технологій для виноградників і садів

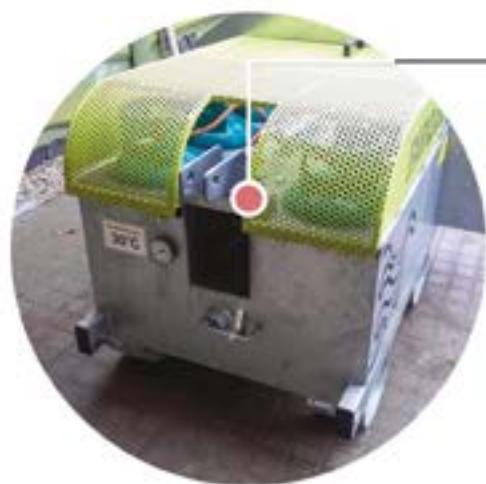
ANTIFROST

машина проти заморозків

ПРОСТІ
РІШЕННЯ
ДЛЯ САДУ
«ПІД КЛЮЧ»

ANTIFROST – ваш надійний помічник у боротьбі з весняними заморозками!

- ✓ Використовується для різних видів культур (фруктові сади, суниця, малина, лохина та інші), що потребують захисту цвіту від весняних заморозків. Робота пристрою полягає в змішуванні **теплого повітря з холодним** на поверхні захищених культур.
- ✓ Машина підвішена на **третичковій системі кріплення**.
- ✓ Відстань викиду **теплого повітря 30 м** (15 м з кожного боку).
- ✓ **Найнижча температура**, при якій машина працювала із задовільними результатами, становить **-7 °С**.

Технічні характеристики

- Потужність – 270 кВт
- Привід вентилятора – **одноступінчастий**
- Діаметр вентилятора – 600 мм
- Мін. потужність – 30 к. с.
- Час роботи – 4,5–5,5 годин
- Площа покриття – 4–5 га
- ДхШхВ – 160x140x115 см
- Вага (без балона) – 260 кг
- Максимальна продуктивність вентилятора – **20000 м³/год**
- Оберти валу відбору потужності (ВВП) – **540 об/хв**

ТОВ «ЕФТ ПЛЮС»,
+38 044 333 33 45, +38 067 447 20 20,
+38 067 440 10 73
eft.ukraine@gmail.com, www.eftgroup.ua

EFT GROUP

ІННОВАЦІЙНИЙ ЗАХИСТ
НА КОЖНОМУ ЕТАПІ

ЗВАЖЕНИЙ ВИБІР

НАМ СВОЄ РОБИТИ

Ще одна тривожна зима вже позаду. Ми наче відроджуємося разом із природою, радіючи першим по-справжньому теплим променям сонця і тягнучись йому назустріч. Жага до життя прокидається з новою силою, з'являється наснага мріяти, планувати, а головне – втілювати свої мрії і плани в реальних справах.

Як із зернятка виростає врожай, так і з гарної ідеї на доброму ґрунті, виплеканий дбайливими руками, виростає успіх. Наша незмінна місія – допомагати вам зростити ваш урожай і ваш успіх: пліч-о-пліч із професіоналами аграрної галузі, з їхніми експертними порадами, найкращим досвідом і новітніми рішеннями. Ми разом із вами тішимося вашим досягненням, пишаємося вашою наполегливістю, підтримуємо ваші починання і розділяємо ваші цінності та вашу любов до рідної землі.

За кожною нашою публікацією – величезний пласт знань і праці, попередніх проб і помилок, досвіду і хвилювань, ухвалених рішень і використаних можливостей – фермерів, господарств, виробничих та переробних компаній, і нашого редакційного колективу також. У цих історіях і світлинах – справжнє, соковите, сповнене емоцій і смаку життя. Сила енергетики людей, які працюють на землі та для землі – дивовижна, і ми щоразу з великим натхненням стараємося донести цю енергетику до кожного читача через сторінки нашого журналу. Доки світ у турбулентності і потрясіннях, сьогодні часом дивує, а часом лякає, і завтрашній день стає непередбачуваним, – працівники аграрної галузі живуть за власним одвічним ритмом. Посадити і посіяти, доглянути і захистити, виростити, зібрати, реалізувати: час не стоїть, і земля не чекає. Що б не відбувалося навколо, та ось надворі весна,

тож поля, лани, сади, теплиці мають зустріти схід сонця і свого господаря, отримати їхнє тепло й увагу, щоб згодом рясно віддячити плодами.

Хай новий аграрний сезон дарує кожному не лише нові горизонти, а й можливість спокійно і мирно працювати, міцно стояти на своїй землі, вірити в себе і в майбутнє.

Дякуємо вам, наші читачі й наші партнери, за те, що у ці непрості часи ми з вами залишаємося разом і продовжуємо робити кожен свою важливу справу на своєму місці. Заради себе і тих, хто навколо, заради того, щоб квітнула і родила земля, заради того, щоб на нашій землі панувало життя.

Нагадуємо, що для вас триває передплата на журнали медіагрупи «Технології та інновації»: «Садівництво. Овочівництво», «Ягідник», «Напої. Пиво». А також запрошуємо до ближчого знайомства і живого спілкування та обміну досвідом на наших конференціях. **Вже 5–6 червня відбудеться XII Міжнародна науково-практична конференція «Успішне садівництво і переробка: технології та інновації. Зерняткові. Кісточкові. Горіхоплідні». Долучайтеся!**

*Випусковий редактор медіагрупи
«Технології та інновації»
Світлана СВІНЦІЦЬКА*

«Садівництво та Овочівництво. Технології та Інновації»

№ 1 (44) 2025 р.

Дата виходу у світ – 15.03.2025 р.
Оформити передплату можна в редакції та у відділеннях Укрпошти.
Індекс видання, розповсюджуваного за передплатою: 60216.
Тираж – 3 тис. примірників.
Поштова адреса: вул. С. Крушельницької, 77 А, м. Рівне, Україна, 33023.
Адреса для листування: м. Рівне, 33027, а/с 241. Тел.: +38 068 568 58 22; +38 067 238 18 51.
E-mail: rmedia@ukr.net, katernyna.koneva@gmail.com.

Ідентифікатор медіа в реєстрі Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення: R30-03742 від 11.04.2024 (Рішення Національної ради № 1272).

Журнал рекомендований фахівцям із садівництва, овочівництва, горіхівництва, виноградарства, квітникарства, також спеціалістам переробних підприємств, науковцям і всім, хто зацікавлений створити власний бізнес у цих галузях. Виходить українською мовою. Розповсюджується через адресну розсилку та шляхом передплати керівникам і головним спеціалістам сільськогосподарських підприємств, що спеціалізуються на вирощуванні плодівих і ягідних саджанців, садівництві, овочівництві, ягідництві, горіхівництві, виноградарстві, квітникарстві, та підприємств переробної галузі, на спеціалізованих виставках, семінарах, конференціях в Україні та інших країнах світу.

Кількість реклами в загальному обсязі видання становить 45 %.

Виходить 5 разів на рік і розповсюджується на всій території України (паперова версія) і у світі (pdf-версія).

Директор: Надія Ящук, rmedia@ukr.net.

Головний редактор: Катерина Конева.

Випусковий редактор: Світлана Свінцицька, techandinnowsad-beer@ukr.net

Журналісти: Марина Степанюк, Оксана Марчук, Світлана Горошко, Катерина Трачук, Анна Проніна.

Літературний редактор, коректор: Дар'я Аулова.

Дизайн, верстка: Олександра Григор'єва.

Передплата і реклама: Лариса Товкач, +38 097 968 95 16, sad.nti@ukr.net; Ірина Петронюк, +38 096 491 66 92, oksana.buh.ti@gmail.com; Анна Панкратенкова, +38 097 759 25 83, +38 095 607 09 04, reklama.nti@gmail.com

Контент-редактор сайту

www.techhorticulture.com:

Світлана Горошко, +38 067 270 02 64, s.lanulya@gmail.com

Бухгалтерія: +38 096 491 66 92, oksana.buh.ti@gmail.com

Назва, концепція, зміст і дизайн журналу «Садівництво та Овочівництво. Технології та Інновації» є інтелектуальною власністю засновників і охороняється Законом «Про авторське право». За зміст рекламних оголошень редакція відповідальності не несе. Думка редакції може не збігатися з точкою зору авторів публікацій. Передрук тільки з дозволу редакції.

Віддруковано: ФІЗИЧНА ОСОБА-ПІДПРИЄМЕЦЬ КОЗАЧЕНКО АНТОНІНА МИКОЛАЇВНА.

Рахунок на оплату № 26 від 10 березня 2025 р.

Вища Ліга садівництва

 Miravic[®]

syngenta.

ТОВ «Сингента»

Консультаційний центр:
(безкоштовно зі стаціонарних телефонів)

 0 800 500 449

www.syngenta.ua

У пріоритеті – висока якість: це вимога ринку, – компанія «Молодіжна аграрна спілка»

Столовий виноград у теплицях – прибутковий бізнес. Із досвіду ФГ «Ягоди Закарпаття»

Іван Юкал: «Нове – добре забуте старе». Відомий садівник про горіхівництво

НОВИНИ

- 6** Цьогоріч українські агровиробники вже отримали державну грантову підтримку

САДІВНИЦТВО ЯК БІЗНЕС

- 8** Садівництво в Польщі та Європі: тренди, перспективи та новації. Досвід польського розсадника Lipecki

ЗЕРНЯТКОВІ: ЯБЛУКА

- 11** Вирощування яблук як бізнес: перспективно чи ні? Як минув яблучний сезон-2024 і чого очікувати далі. *Оксана Марчук*

ЛІДЕРИ РИНКУ

- 18** KRONEN: обладнання провідного європейського виробника – шлях до успішного виробничого бізнесу

ЗЕРНЯТКОВІ: ЯБЛУКА

- 20** Сад усім на заздирість. Що варто врахувати, вирощуючи яблучний сад, – поради від агронома компанії «Агрокомплекс»

ТЕХНОЛОГІЇ: СОРТУВАННЯ

- 25** Оптичний сортувальник NOVUS: інноваційні технології для високих стандартів якості

ЗЕРНЯТКОВІ

- 28** У пріоритеті – висока якість: це вимога ринку. В компанії «Молодіжна аграрна спілка» вирощують «експортні» яблука високої якості. *Марина Степанюк*

ПОДІЇ

- 38** Нові рекорди Міжнародної виставки FRUIT LOGISTICA 2025

ЗЕРНЯТКОВІ: ГРУШІ

- 44** Вирощування груш у південно-західному регіоні України. Успішний досвід фермерського господарства «Яніс-4»

ЕКСКЛЮЗИВ: ОБЛІПИХА

- 47** Обліпіха: культура нішева, але перспективна, – ФГ «РОМАЛІН»

ЗЕРНЯТКОВІ: НАУКА

- 50** Ефективність обробок багаторічних насаджень пестицидами та чинники, що впливають на їх проведення

ДОГЛЯД

- 54** MIPABIC у системі захисту кісточкових культур

ТЕХНОЛОГІЇ САДІВНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ

- 56** Заради якісних соків – кардинальне оновлення саду. У ТОВ «Макарівські сади» оновлюють насадження, щоб розвивати виробництво натуральних соків

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ

- 60** «Акваполімер Інжиніринг»: застосування модулних резервуарів в аграрній галузі і не тільки

ТЕХНОЛОГІЇ САДІВНИЦТВА

- 62** Lodder Unterlagen GmbH: якісні підщепи плодкових дерев для успішного садівничого бізнесу

ВИНОГРАДАРСТВО

- 64** Столовий виноград у теплицях – прибутковий бізнес. Із досвіду ФГ «Ягоди Закарпаття»

ТЕХНОЛОГІЇ: ВИНОГРАДАРСТВО

- 68** ID David: передові технології для виноградників і садів

ОВОЧІВНИЦТВО

- 72** Експерименти агронома, що приносять прибуток. Як господарство «Тандем-Агро» підкорює ринок овочів і баштанних культур. *Оксана Марчук*

- 76** Овочі, кавуни та дині в сезоні 2024 року: досвід компанії «Кліома Сервіс»

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ: ЗАМОРОЖУВАННЯ

- 80** Тридцять років досвіду та інновацій. Холодильне обладнання від Chłodnie KA Barański Paweł – для якісного зберігання ягід та фруктів

ГОРІШНИК

- 83** Нова ера фундукових садів в Україні. Досвід агрохолдингу «Галс Агро»

- 86** Іван Юкал: «Нове – добре забуте старе». Із досвіду відомого садівника. *Анна Проніна*

ВИПРОБОВУВАННЯ ТЕХНІКИ НА ВИНОГРАДНИКУ

18-19 JUNE 2025
CANTINA MARRAMIERO
ROSCIANO (PE)
ITALY

MARRAMIERO
IMPRESSO NEL VINO

Провідні нідерландські
технології зберігання
картоплі, цибулі, часнику

Зберігання насипом

Зберігання в контейнерах

Цьогоріч українські агровиробники вже отримали державну грантову підтримку

Першу грантову допомогу в 2025 році вже отримали 4 агровиробники на суму 28 млн грн. Ці кошти передбачені на розвиток садівництва, ягідництва та виноградарства.

Тож у 2025 році Міністерство аграрної політики і продовольства України продовжує роботу з реалізації постанови Кабінету Міністрів України № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу» щодо грантової підтримки для створення або розвитку садівництва, ягідництва та виноградарства, а також тепличного господарства. На ці потреби передбачено 479,5 млн грн, з них 320,5 млн грн на садівництво, ягідництво та виноградарство.

Загалом з початку дії програми «Робота» вже виплачено більше 1,21 млрд грн грантової допомоги 252 сільгоспвиробникам на розвиток садівництва та теплиць, розповіли в Міністерстві. З них на розвиток садівництва, ягідництва та виноградарства виплачено 885,4 млн грн 196 господарствам, з яких в повному обсязі отримали кошти 180.

На розвиток тепличного господарства виплачено 324,8 млн грн 63 суб'єктам господарювання. Всі агровиробники отримали кошти в повному обсязі.

Урядова грантова програма діє з 1 липня 2022 року і передбачає підтримку малого і середнього бізнесу. Серед її переваг – можливість для кожного бажаного створити чи розвинути власний бізнес за напрямками «Своя справа», «Свій сад», «Своя теплиця», «Новий рівень».

Гранти надаються у розмірі не більше 70% вартості проекту, але не більше 10 млн гривень. Заявник має профінансувати власними або кредитними коштами не менше 30% вартості проекту. Обов'язковою умовою є працевлаштування потрібної кількості працівників. Для садів – від 5 до 10 постійних і 125-425 сезонних робітників залежно від найменування насаджень. Для теплиць – не менше 4 постійних та 10 сезонних на гектар.

У серпні 2024 року Уряд розширив умови надання грантів для розвитку виноградарства та садівництва.

Фінансування агровиробників за урядовою програмою «Робота» протягом 2024-2025 років відбувається завдяки підтримці Світового банку в рамках «Екстреного проекту надання інклюзивної підтримки для відновлення сільського господарства України (ARISE)».

+38 098 271 70 70
www.vdt-nl.com

Стійкі водні рішення

для обробки та пакування
сільськогосподарських продуктів харчування

Надійний партнер, досвідчений у галузі сільського господарства

- Індивідуальні рішення. Наші модульні системи можуть задовольнити всі потреби. Ми можемо допомогти визначити ідеальну конфігурацію для конкретного запиту.
- Вписується в будь-який виробничий процес, ідеально інтегрується з мийними лініями Agrofood в будь-якій упаковці та виробничому середовищі. Співпрацюємо з провідними постачальниками систем і компонентів.
- Ми маємо 25 років досвіду в сільському господарстві, проведенні спеціалізованих власних внутрішніх досліджень і розробок та співпраці з відомими дослідницькими інститутами.
- Сервісна служба VAM доступна 24/7. Більше того, віддалений моніторинг дає змогу збирати дані для профілактики технічного обслуговування і прогнозування несправностей.
- Найкраще співвідношення ціни та якості.

Сталі рішення з багатьма перевагами

- Зменшення споживання дорогої питної води.
- Немає утилізації, тому рішення екологічно безпечні.
- Ефективний виробничий процес зі скороченим технічним обслуговуванням та простоями.
- Чиста вода завжди доступна.
- Завчасна підготовка до майбутніх змін у правових нормах.
- Задоволення вимог клієнтів.
- Підвищення безпеки харчових продуктів у вашій компанії.
- Зменшення кількості відходів/ґрунту.

Садівництво в Польщі та Європі:

тренди, перспективи та новації

Сучасні селекціонери постійно працюють над виведенням нових, удосконалених сортів популярних культур, зважаючи на тренди й виклики сьогодення. Серед країн, які диктують сучасні тенденції, – Польща, котра є одним із найбільших світових виробників яблук.

Про інновації та перспективні сорти читачам нашого видання розповів власник польського розсадника Лірескі Мачей ЛІПЕЦЬКІЙ.

ПЕРСПЕКТИВА – ЗА «КЛУБНИМИ» СОРТАМИ

Одна з провідних тенденцій, актуальних для селекціонерів у різних країнах світу, – виведення нових «клубних» сортів, доступних лише для визначеної групи садівників. У Західній Європі та США такі сорти яблук з'явилися ще кілька десятиліть тому – на противагу відносно дешевому імпорту зі Східної Європи, зокрема, з Польщі. Це особливий бізнес, у якому заробляють насамперед власники клубу, а також садівники, які до нього належать. Торгові назви «клубних» сортів захищені законом. А продавати їх під визначеною торговою маркою мають право лише ліцензовані виробники.

Пінк Леді – найпопулярніший у світі «клубний» сорт. Свого часу його вивели австралійські фахівці. Яблука Пінк Леді яскраво-червоні, дуже привабливі зовні, на смак – кисло-солодкі та хрусткі. Дозрівають відносно пізно. Врожайність цього сорту становить до 90 тонн з гектара, а ціна за кілограм яблук – близько 90 центів. З огляду на це для виробників Пінк Леді – сорт дуже цікавий. Позатим у нього досить тривалий період вегетації, тож для вирощування на території Польщі він не підходить.

Сайфреш – сорт із Нової Зеландії, виведений шляхом схрещування сортів Гала і Бреберн. Нині особливо поширений у США, Західній Європі, Великій Британії. Торгова назва цього сорту – Джаз. Його плоди вирізняє яскравий смак та аромат, вони добре транспортуються та довго зберігаються в холодильнику.

Сайлент – зовсім новий сорт яблук з Нової Зеландії, результат схрещування сортів Роял Гала і Бреберн. Торгова назва сорту – Енві. Попри те, що на ринку Енві

з'явився зовсім недавно, наразі він впевнено здобуває визнання. Характерна особливість цього сорту в тому, що його плоди не темніють після розрізування. Яблука мають червоне забарвлення, вони хрусткі та соковиті, з солодким смаком та відчутним ароматом.

Космік Крісп – сорт «родом» із США, де його вивели фахівці університету Міннесоти, поєднавши сорти Ентерпрайз і Ханікрісп. Наразі Космік Крісп застосовують у процесі селекції нових сортів. Має великі соковиті та хрусткі плоди, що не темнішають після розрізування. Врожай дуже добре зберігається. Яблука великі, хрусткі, досить тверді та соковиті, з кисло-солодким смаком.

СвіТенго – сорт, що походить із США. Нині його вирощують у Південній Африці та Західній Європі. Плоди великі, дуже соковиті, з яскравим смаком. Яблука досягають наприкінці серпня – на початку вересня, добре зберігаються.

ХаніКранч – гібрид сортів Мекаун та Ханіголд, який вивели селекціонери університету Міннесоти. Популярний промисловий сорт, який вирощують у Європі. Торгова назва сорту – ХаніКранч. Плоди соковиті та тверді, привабливі ззовні та добре зберігаються. Цей сорт садівники знають давно, і його гени використовують у селекції для створення нових сортів.

Рубіс Голд – пізній сорт, що має здатність до тривалого зберігання. Стійкий до хвороб. Плоди жовтого кольору з помаранчевим «рум'янцем».

Зіола – ранній сорт, урожай якого можна збирати приблизно на 5 тижнів раніше, ніж яблука сорту Гала. Плоди червоного кольору, зберігаються кілька місяців.

Коріфі – плоди цього сорту досягають дещо пізніше, проте збирають їх раніше, ніж популярний Голден. Яблука цього сорту тверді, добре зберігаються. Власник цього сорту – бельгійський розсадник Johan Nicolai.

Евеліна – один із найбільш популярних клубних сортів у Європі. Власне, Евеліна – це торгова назва сорту Червона Пінова німецької селекції, авторські права на який ретельно оберігають його власники. Яблука мають інтенсивний червоний колір, вони соковиті, солодкі та хрусткі. Консистенція оболонки та м'якоти досить щільна, тому плоди здатні довго зберігатися у холодильнику. Останнім часом на європейському ринку з'явилися інші різновиди сорту Червона Пінова: Бургред, Алнова, Супернова.

Меджік Стар – пізній сорт нідерландської селекції, що з'явився на ринку кілька років тому. Його також реалізують під брендом Натіра. Плоди великі, їм притаманний виражений солодкий смак та яскравий аромат. Яблука можуть зберігатися досить довго. Прикметною особливістю цього сорту є його стійкість до парші, завдяки чому він не потребує надмірного хімічного захисту від цієї хвороби та вважається екобрендом.

Блос – один з найновіших сортів, який цього року презентували на тематичній виставці в Берліні. Блос вивели шляхом схрещування сортів Меджік Стар та Хані Крісп. Представники галузі вже називають його «сортом двадцять першого століття» та пророкують йому особливу популярність. Сорт високоврожайний, плоди темно-червоного кольору, добре зберігаються. З огляду на високу стійкість до захворювань цей сорт також вважається екологічним.

ГАЛА: СТАБІЛЬНИЙ ПОПИТ І БАГАТО ВАРІАЦІЙ

Попри чималу кількість нових перспективних сортів, стабільну популярність на ринку утримують яблука сорту Гала. Наразі цей сорт став найпоширенішим у світі, відібравши першість у сорту Голден, котрий утримував її протягом тривалого часу. Садівникам варто звернути увагу на кілька нових різновидів цього сорту.

Гала Віддфайр – новий сорт, що походить із США. Наразі його вирощують в італійському розсаднику Braun. Сорт відносно ранній, адже плоди досягають на два-три тижні раніше, ніж у «традиційного» сорту Гала: врожай збирають на початку серпня. Яблука смугасті, яскраво-червоного кольору. У перспективі сорт може зацікавити садівників з південних регіонів України.

Гала Ван – ще одна рання «варіація» популярного сорту, що дозріває приблизно на тиждень раніше. Яблука великі, темно-червоні, смугасті. Права на цей сорт належать бельгійському розсаднику Johan Nicolai.

Алпігала С.О.В. – сорт вивели французькі селекціонери, а права на нього наразі належать французькому розсаднику Dalival. Плоди насичено-червоні з вираженими смужками, солодкі та хрусткі. Досягають у звичайні для сорту Гала час, добре зберігаються.

Ті-Рекс Гала – новий сорт від італійських селекціонерів. Йому притаманне більш раннє забарвлення та відсутність смужок. Плоди великі, мають конічну форму.

САДЖАНЦІ ФРУКТОВИХ ДЕРЕВ

LIPECKI
GOSPODARSTWO
SZKÓŁKARSKIE

ДВОРІЧНІ ЯБЛУНИ НА ШТАМБИ

- Gala Schnico
- Gala Dark Ann
- Gala Mebel
- Red Ligol
- Red Jonaprince Select
- Golden Reinders
- King Roat

- Дворічні дерева груші
- Підщепи M9, G11
- Конференція на підщепях S1 та Q-Eline
- Різні сорти сливи
- Вишня - Лутівка

Gospodarstwo Szkołkarskie Maciej Lipecki Ліпецького,
31, 20-257 Люблін, Польща
тел.: +48 601 351 363
lpecki.szkoalka@wp.pl
biuro@lpeckiszkoalka.pl
www.lpeckiszkoalka.pl

реклама

Надія ЯЩУК, директор медіагрупи «Технології та Інновації», і Мачей ЛІПЕЦЬКИЙ на виставці садівництва й овочівництва TSW 2025

ТайгерГала – ранній сорт італійської селекції. Плоди великого розміру, інтенсивно забарвлені, з вираженими смужками

Мебель Гала – зовсім новий сорт, наразі не відомий в Україні та Польщі. Однак вже найближчим часом сорт розпочне завойовувати ринок. Вирощують його найбільші розсадники з Бельгії та Нідерландів, а права на сорт наразі належать фірмі TreeQuatro.

Окрема група сортів – це яблука з червоним м'якушем. Попри те, що відомі вони вже багато років, для виробників та споживачів такі плоди залишаються чимось новим та екзотичним. Такі яблука особливо корисні для організму, адже містять значну кількість антиоксидантів. Вони оптимально підходять для виробництва соків, а також як компонент для приготування оригінальних салатів та інших страв. Утім, зберігаються такі плоди не надто довго і зазвичай мають кислуватий смак. Тому сучасні селекціонери працюють над тим, щоб отримати нові червоні сорти, з кращими характеристиками.

ВИБІР ПІДЩЕПИ ВПЛИВАЄ НА РЕЗУЛЬТАТ

Садівникам варто зосередитися не лише на вивченні сортів, а й правильно підібрати підщепу для їхнього саду. Низка показників засвідчує, що альтернативним вибором для яблуневого саду є підщепа G11. Це досить поширена у світі підщепа, яку використовують уже протягом кількох десятиліть. Особливо часто їй надають перевагу садівники із Західної Європи. Наразі близько 10–15 % садів нових сортів вже висаджені саме на G11.

Ця підщепа вирізняється вищою продуктивністю та силою росту, що перевищує показники стандартних для Європи підщеп на 15 %. Вона досить швидко розпочинає давати плоди та добре переносить втому ґрунту. Тож хорошого врожаю можна очікувати навіть у разі, якщо молоді дерева були висаджені на місці старого саду. Важливим фактором є низька чутливість підщепи G11 до низьким температур взимку. До того ж вона стійка до враження бактеріальним опіком та фітофторою.

З огляду на те, що підщепа G11 має більший потенціал, вона оптимально підходить для вирощування дерев з трьома та більше провідниками. Попри те, що деякі садівники обирають саме такий тип плодкових дерев, ця система має багато недоліків.

Багатопровідникове формування потребує чималого обсягу робіт, і, відповідно, великих витрат. Понад те, такі дерева часто ростуть доволі повільно і не досягають очікуваних показників. Зрештою це призводить до того, що садівники не збирають того врожаю, на який вони розраховували від початку.

Тому цікавим вибором є двопровідна система формування крони. Такі дерева ростуть у помірному темпі. Оскільки вони мають вужчу крону, це дає змогу згущувати міжряддя. До того ж крони таких дерев простіше проріджувати та обробляти. Плоди, що ростуть на деревах з двопровідною системою, отримують більше сонячного світла, крізь гілля краще циркулює повітря, і зрештою яблука мають гарний вигляд, яскравий колір та високу якість, а врожайність саду підвищується.

Двопровідникові системи можуть бути цікавими на майбутнє. 95 % садівників у Європі висаджують однопровідникові дерева та віддають перевагу підщепі M9.

ЕКОЛОГІЧНІСТЬ – ТРЕНД СУЧАСНОСТІ

Ще один актуальний садівничий тренд у Європі – зростання популярності механічного обрізування дерев у плодкових садах. Раніше садівники щодо цього мали певні упередження. Однак нині, коли число тих, хто прагне працювати у садівничій галузі, стрімко зменшується, механічне обрізування набуває все більшого поширення. Наразі у Європі близько половини господарств застосовує саме такий спосіб, і їхні сади дають не гірший врожай, аніж за ручного обрізування. Щоправда, після механічного обробітку обов'язково потрібно проводити коригування. Однак це вимагає куди менших затрат часу та ресурсів.

Впоратися з проблемами, пов'язаними з дефіцитом робочої сили, дає змогу й застосування препарату Harvista. Це регулятор росту рослин, який допомагає відтермінувати збирання врожаю і зберегти його якість, товарний вигляд та досягти більш інтенсивного забарвлення яблук. Застосування препарату не впливає на якість плодів та продуктивність саду.

Обговорюючи актуальні тренди садівництва у Європі, варто згадати й про тягіння до екологічності. До цього виробників спонукають як зміни у законодавстві, так і свідоме ставлення до навколишнього середовища.

Зважаючи на обмеження у використанні пестицидів, змінюються й пріоритети садівників у виборі сортів. Одна з основних характеристик, на яку вони зважають, це стійкість до хвороб. Адже стандартні сорти потребують надто великої кількості пестицидів, що забороняє законодавство.

Наслідком обмеження використання пестицидів стали численні інспекції, спрямовані на перевірку рівня цих речовин у вирощених плодах. Як тільки інспектори виявляють невідповідність, продукцію забороняють продавати. Тож виробники ставляться до цього аспекту з особливою увагою.

З огляду на це аналогічна ситуація спостерігається і з застосуванням гербіцидів. Наразі в більшості господарств обирають механічний обробіток міжрядь. Тому прагнення до екологічності – той тренд, який нині є у садівництві провідним та визначальним для багатьох аспектів цієї галузі.

Сади ТОВ «Інтеп», Дніпропетровська область

Вирощування яблук як бізнес: перспективно чи ні?

Як минув яблучний сезон-2024 і чого очікувати далі

Оксана Марчук

Здавалося б, яблука – найбільш традиційна та популярна для України плодова культура. Але ситуацію на яблучному ринку завжди складно спрогнозувати. Так, останніми роками постійно спостерігаються певні коливання: перенасичення ринку продукцією, висока конкуренція та низькі ціни на врожай, а потім – подорожчання (як товарного, так і переробного яблука) і нестача якісної продукції. Крім того, з кожним роком усе більше виробників через наявність некондиційного врожаю та яблука низької якості починають розвивати перероблення для створення доданої вартості. Але актуальним залишається питання: які перспективи яблучного бізнесу в Україні? Як виростити справді якісний урожай, який можна без проблем реалізувати? На які сорти орієнтуватися, щоб їх купували не лише на внутрішньому ринку, а й за кордоном? У цих питаннях і не лише вирішив розібратися журнал «Садівництво та Овочівництво. Технології та Інновації».

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЯБЛУНЕВІ САДИ В УКРАЇНІ

2024 року в Україні продовжувала діяти грантова програма для розвитку садівництва, ягідництва, виноградарства та тепличного господарства, яка була започаткована 1 липня 2022 року. Програма передбачає підтримку малого і середнього бізнесу. Всього за період дії програми станом на грудень 2024 року 254 господарства отримали фінансову допомогу на суму 1,18 мільярда гривень, а у 2024 році держава виплатила 112 агровиробникам 477,2 мільйона гривень грантової допомоги. І лівову частку з них становлять гранти на створення садів, ягідників і виноградарників – 857,3 мільйона гривень.

Ігор ТОДОСІЙЧУК, керівник ФГ«ПРИМА»

Микола ІЛАЩУК, фермер

За останні два роки в Україні посаджено майже 3,5 тисячі гектарів нових садів. Так, за даними Державної служби статистики України, всього у 2023 році площа яблуневих садів господарств усіх категорій сягала 82,5 тисячі гектарів, з яких 75,6 тисячі гектарів перебували у плодоносному віці. Це становить 45 % від площ насаджень усіх плодово-ягідних культур і понад 87 % від площ насаджень зерняткових культур. Водночас що валове виробництво яблук у 2023 році збільшилося та становило майже 1173 тисячі тонн, що 4 % більше, ніж в сезоні 2022 року.

Що ж до 2024 року, то за попередніми результатами українські садівники отримали рекордні результати у вирощуванні яблук: виробництво яблук зросло на 15–20 % порівняно з попереднім сезоном. Окрім того, в Україні спостерігається збільшення площ під органічними садами, а попит на таку продукцію продовжує зростати, як на внутрішньому ринку, так і за кордоном.

СЕЗОН-2024: ЧИМ ОЗНАМЕНУВАВСЯ?

Проблема садівництва полягає в тому, що в агросекторі складно передбачити результат. Можна впродовж сезону якісно доглядати за насадженнями, але раптові весняні приморозки у період цвітіння чи сильний град улітку можуть звести нанівець усі старання фермера. І саме з такими проблемами зіштовхнулися українські виробники в сезоні 2024 року.

За словами **Станіслава ЛЕБІДКІНА**, засновника та директора ТОВ «Інтеп» із Криворізького

району Дніпровщини, де на площі майже 100 гектарів вирощують яблука та черешню, навесні 2024 року через приморозки у саду господарства підмерзло багато плодкових бруньок, у зв'язку з чим урожайність саду була на 50 % меншою:

– Крім того, на врожайність вплинула й відсутність дощів і висока температура повітря влітку, і впоратися з цією проблемою не допомогло навіть краплинне зрошення. Але попри це, ціна на яблуко, навіть для перероблення, в сезоні 2024 року була досить високою. Оскільки ми зібрали менше врожаю, було й менше витрат на логістику та зберігання, тому нам вдалося заробити. Загалом ми думали, що сезон буде провальний, але ціна на яблуко нас потішила.

Щодо попиту, то через зменшення яблуневих садів і, відповідно, пропозиції впродовж останніх років (воєнні дії, значне подорожчання догляду за садом і його захисту тощо) попит на цю продукцію минулого сезону був досить високий.

– Адже що менше конкуренція, то більший попит, тому проблем із реалізацією в нас не було, – зазначив Станіслав Лебідкін.

Думку колеги підтверджує і керівник ФГ «Пріма» з села Недобойвіці Чернівецької області **Ігор ТОДОСІЙЧУК**. Підприємство на площі 40 гектарів вирощує близько 20 сортів яблук. За словами фермера, сезон 2024 року можна вважати дуже успішним, оскільки минулоріч була і висока врожайність, і гарна ціна на цю продукцію:

– Причому ціна була гарна і на товарне яблуко, і на яблуко для пе-

рероблення. Звичайно, сезон минав не без проблем, адже близько 30 % ділянок саду пошкодив град. Крім того, через сильні сонячні опіки чимало плодів дуже погано зберігалися. Але загалом сезон був успішний для виробників, і не тільки в Україні. Адже весняні приморозки вплинули на врожайність у всьому світі, до того ж склалася така ситуація, що більшість яблуневих садів зіштовхнулися з періодичністю плодоношення, через що весь світ недоотримає урожай. Також вплинуло на сезон і те, що багато українських фермерів корчують яблуневі сади на користь кісточкових культур, адже через зміни клімату їх можна вирощувати вже майже у кожному регіоні України.

Щодо реалізації, каже Ігор Тодосійчук, то проблем з продажами в сезоні 2024 року не було, але на ринку відчувається нестача якісного товарного яблук:

– Але найбільший наш джекпот – це сорт Симиренко, який зараз стає дуже популярним. Його на ринку небагато, адже раніше багато господарств корчували цей сорт. До того ж, його без проблем можуть споживати люди з цукровим діабетом, оскільки він кислий і має невеликий вміст цукру. Тому минулого сезону попит на це яблуко дуже зріс.

Нарікає на погодні умови в сезоні 2024 року і фермер **Микола ІЛАЩУК (ФОП Ілащук)**, який на площі 6 гектарів вирощує яблука у Чернівецькій області. За його словами, негативно на врожайність саду вплинули зворотні весняні приморозки та град. Крім того, були проблеми із нестачею працівників.

РОЗІРВИ ЦИКЛ ШКІДНИКІВ

Контроль лускокрилих шкідників плодових і овочевих культур за допомогою інсектицида Ваєго

- // Висока ефективність проти лускокрилих і жорсткокрилих
- // Активність проти всіх фаз розвитку шкідників
- // Швидке припинення живлення і системна пролонгована дія
- // Безпечність для корисної фауни, зокрема для хижих кліщів
- // Прийнятний термін очікування

ваєго

Більше інформації за QR-кодом

ТОВ «Байєр» • 04071 Київ, вул. Березів Баз, 4-6 • Тел.: (044) 220 00 00

www.cropscience.bayer.ua

– Але загалом сезон був непоганий, і ціни на яблука також були доволі високі. З огляду на собівартість вирощування на рівні 4–7 гривень за кілограм, то минулого року нам вдалося заробити. Але якщо оцінювати вартість яблука не в гривнях, а в доларах, то ситуація не така весела, – розповів Микола Ілащук.

Фермер також зазначив, що через війну та те, що багато українців зараз проживають за кордоном, надзвичайно великого попиту на яблуко в Україні він не помітив.

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ВИРОЩУВАННЯ ЯКІСНИХ ЯБЛУК

Зміни клімату, які спостерігаються впродовж останніх років, впливають на всю аграрну галузь України, і на садівництво зокрема. Нетиповий для нашого регіону температурний режим дуже вплинув на захворювання та шкідників багаторічних культур, переконаний директор компанії **Biochem Agro групи EFT Group Василь БОНДАРОВСЬКИЙ**:

– Адже зазвичай через значний перепад температур та зимові морози до $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ раніше більшість хвороб не могли активно розвиватися, і якщо вони не гинули взимку, то були принаймні в стані анабіозу й не дуже активно відновлювали свою життєдіяльність навесні. Крім того, це дозволяло

підготувати системи захисту насаджень. А зараз майже немає мінімальної температури, тому хвороби активно можуть поширюватися і розвиватися навіть у січні-лютому, адже вони мають те, що їм треба, – сприятливі для них температуру та вологість повітря. Натомість у літні місяці спостерігається надто висока температура, яка ускладнює чи взагалі унеможливує роботу препаратів захисту рослин – як системних, так і контактних.

За словами Василя Бондаровського, зараз в Україні реєструється дуже мало препаратів захисту. Це спричиняє і велику резистентність шкідників, адже фермерам доводиться використовувати одні продукти декілька разів. До того ж сприятливим для розвитку шкідників є і теперішній температурний режим, через який комфортно зимують і кліщі, і попелиці, і яблунева та східна плодожерка тощо.

– Тому зараз як ніколи важливо ретельно моніторити стан насаджень і шкідників у саду, раціонально використовувати препарати та бути готовим, що система захисту може виявитися дорожчою, ніж раніше, адже сад потрібно буде захищати не п'ять місяців, а сім. Крім того, потрібно активно працювати весною, адже гарний захист навесні завжди скоротить фінансові витрати та хімічне навантаження на рослини, а

ПРЕПАРАТИ ДЛЯ ЯКІСНОГО ВРОЖАЮ ЯГІД

Василь БОНДАРОВСЬКИЙ, директор компанії Biochem Agro, консультант із 15-річним досвідом у вирощуванні багаторічних насаджень.

також намагатися використовувати селективні інсектициди, які не шкодитимуть ентомофагам, – порадив Василь Бондаровський.

Окрім того, зміни клімату спричинили й нестачу опадів і вологі, переконаний провідний спеціаліст із садівництва компанії «Самміт-Агро Юкрейн» Андрій ОСИКОВИЙ. За його словами, через це, а також через затяжні холодні весни та безсніжні зими, відтермінується цвітіння, яке пошкоджують зворотні приморозки.

– І через це фермерам доводиться використовувати більше різних амінокислот, біостимуляторів, біоактиваторів і кріопротекторів, які допомагають рослині побороти стрес і які спричиняють додаткові витрати. Але всі фермери розуміють, що зараз неможливо обійтися без цих препаратів,

які дозволяють отримати бажаний урожай.

Загалом через нестачу вологі, яку дерева недоотримують із нижніх шарів ґрунту, і недостатню ефективність крапельного зрошення відбувається недозакладання та неправильне формування плодів.

– Тобто брунька наче є, але вона не плодова, а ростова, адже в неї не вистачило сили стати плодовою. Загалом я вважаю, що в Україні вже не буде таких урожаїв яблука, які були 5–8 років тому, адже на це негативно впливає нестача вологі та стресові погодні умови. До речі, складана ситуація спостерігається і зі шкідниками, які раніше взимку вимерзли. Тому я думаю, що в сезоні 2025 року проблема з ними буде ще складнішою, ніж минулоріч, – переконаний Андрій Осиковий.

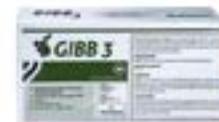
Oil Protect

Інсектоакарицид та адв'ювант на основі очищеного мінерального масла **для боротьби із зимуючими стадіями шкідників** (щитівки, білокрилки, молі, попелиці, кліщі та інші шкідники).

Ідеально для ранньовесняного внесення.

Біополін

Атрактант для бджіл та комах-запилювачів, застосовується **для покращення запилення** у період цвітіння. **Гарне запилення – більший урожай!**

Gibb 3

Регулятор росту на основі 10% гіберелінової кислоти (GA 3). Застосовується з метою **поліпшення освіти зав'язі**, протидії низьких температур. **Безпечно збільшення розміру плодів.**

HUWA-SAN

Дезінфектор з **бактерицидними та фунгіцидними властивостями** на основі стабілізованого сріблом перекису водню.

Polyversum

Біологічний фунгіцид **для боротьби із грибовими захворюваннями** і **стимулятор росту** рослин. Має сертифікат Органік Стандарт.

Контакти:
biochem.agro.ua@gmail.com
+380967174755
www.biochemagro.com.ua

Прості рішення для саду «під ключ»

TEFT GROUP®

Однією з найбільших проблем яблуневого саду є погодні умови, весняні приморозки та град, які можуть не лише пошкодити велику частину врожаю, а й знищити його. За словами керівниці компанії «САД ОК» Наталії ЛУТ, ефективно забезпечують захист насаджень протиградові системи, які окупаються лише за один град:

– Багато наших клієнтів телефонують мені після граду та кажуть, що протиградова система знову окупилася. Тому це вигідна інвестиція. Загалом протиградові сітки можуть бути прозорі, сірі та чорні. Так, чорна сітка, крім захисту від граду, забезпечує ще й певний ступінь затінення, приблизно 20 % залежно від виробника, та захищає яблука і від опіків. І термін експлуатації кожного виду сітки різний. Наприклад, у чорної

сітки найбільша стійкість до ультрафіолету, і за умови дотримання вимог до встановлення та належної експлуатації нею можна користуватися 20–25 років.

Крім того, ще одна проблема, від якої потерпають садівники, – весняні приморозки. І для захисту від них може трохи допомогти протиградова сітка, під якою температура буде на 1–2 °C вищою, ніж довкола. Також садівникам, розповіла Наталія Лут, стане в пригоді метод надкоронового зрошення, який, однак, потребує великої кількості води. До того ж досить ефективними є вітрові машини, які змішують тепле повітря з інверсійного шару, яке розташоване на висоті 15 метрів, з холодним повітрям біля землі.

Тож, після того, як урожай вдалося зберегти, фермер виростив якісне яблуко, яке він без проблем

реалізує чи на внутрішньому ринку, чи за кордоном. Але завжди у кожного господарства є відсоток некондиційного яблука. І вихід з цієї ситуації є – перероблення. В цьому випадку можна виготовляти не лише соки та пюре, а також пастилу та чипси, популярність яких останніми роками дуже зростає. **Микола ПАЛАЖЧЕНКО**, засновник і директор компанії **BeeStar-Technology**, яка виготовляє обладнання для харчової промисловості, зазначив, що попит на сушильні камери для сушіння овочів і фруктів, а також виготовлення фруктової пастили та м'ясних джерків за останні роки зріс у кілька разів:

– Багато фермерських господарств у своїй діяльності зіштовхуються з проблемою продажу продукції чи мають певний відсоток некондиційного яблука, який

У 2024 році українські садівники отримали рекордні результати у вирощуванні яблук: виробництво яблук зросло на **15–20 %** порівняно з попереднім сезоном. Окрім того, в Україні спостерігається збільшення площ під органічними садами, а попит на таку продукцію продовжує зростати, як на внутрішньому ринку, так і за кордоном.

ідеально підходить для сушіння. І обладнання, яке пропонує наша компанія, дозволяє досягнути високої якості продукції. Йдеться, зокрема, про рівномірність просушування, колір і збереження всіх корисних властивостей і вітамінів, завдяки чому таку продукцію можна продавати дорожче. Але не варто забувати, що для створення якісних чипсів чи пастили якісною має бути й сировина.

ПРОДАЖІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СЕЗОНУ-2025: АНАЛІЗ ВИРОБНИКІВ

Як зазначалося, спрогнозувати наступний сезон неможливо, адже на нього впливає низка факторів. Проте фермери озвучили видання «Садівництво та Овочівництво. Технології та Інновації» думки щодо нього. Так, за словами Ігоря Тодосійчука, наступного року на ринку, мабуть, буде ще більше яблук, і для фермерів ситуація буде не така сприятлива:

– Будемо сподіватися, що сезон буде безпроблемний. Але ж ніхто ж не знає, які погодні умови чекають нас навесні, але ситуація може повторитися і ми виграємо такий же джекпот, як і в сезоні 2024 року. Щодо експорту, то, думаю, ситуація не дуже зміниться, адже українське яблуко за кордоном популярне, як і в минулі сезони. Ми не експортуємо самостійно яблука, а працюємо через посередників, і в них

попит на наше яблуко завжди є. Сподіваюся, так буде і надалі.

Засновник і директор ТОВ «Інтеп» Станіслав Лебідкін переконаний, що яблуко зараз уже не таке популярне, як було раніше, коли в Україні всі масово висаджували цю культуру:

– Але все одно зараз діє грантова програма, і в Україні закладається багато нових садів, яблуневих зокрема. Тому я думаю, що в нас будуть певні хвилі перенасичення цим продуктом і будуть ті ж проблеми, з якими ми зіштовхнулися у 2018 році та пізніше, коли яблука на ринку було надто багато. Крім того, ми плануємо в майбутньому експортувати нашу продукцію, адже за кордоном є попит на українське яблуко. Але поки що в нас немає сортувальної лінії. Тому зараз ми корчуємо старі насадження та висаджуємо ті сорти, на які є попит за кордоном: Гала, Фуджі, Редчіф і Джеромін.

Що ж кажуть українські торговельні мережі про продажі яблук? Так, керівник відділу закупівель свіжих продуктів ТОВ «Ашан Гіпермаркет Україна» Роман ПОЛІЩУК зазначив, що проблем з реалізацією та попитом на яблука не спостерігається:

– Варто зазначити, що в мережі «Ашан Україна» завжди був представлений широкий асортимент яблук від українських виробників, але в сезоні 2024 року в нас, крім яблука економкласу, збільшилася кількість сортів в категорії так званих фільєрів.

Це проєкт компанії Auchan, який передбачає, що товари фільєри – це продукти з доданою вартістю, які мають високу якість, повну простежуваність продукту від саджанців або насіння до кінцевого продукту, усю необхідну сертифікацію, а виробник крім всього ще й залучений до соціальних та благодійних проєктів своїх громад. На сьогодні ми співпрацюємо з двома виробниками такої продукції – «Дністрові Сади» та «Сади Дніпра». Попри те, що на яблука-фільєри ціна вища, якщо порівнювати зі звичайними, попит на таку продукцію стабільно зростає, що нас приємно вражає.

За словами Романа Поліщука, мережа «Ашан Україна» готова працювати з українськими виробниками, які хочуть реалізовувати вирощену продукцію. І для налагодження такої співпраці потрібно не так і багато – вигідна ціна, якість продукції та наявність усіх документів. Тому виробникам у майбутньому сезоні варто зосередитися на якості своїх садів і врожаю.

Викликів може бути чимало – як несприятливі погодні умови, так і перенасичення ринку, тому в такий складний для України період українські виробники повинні бути гнучкими та готовими долати всі перепони. Адже тільки сучасні технології та відповідальний підхід до садівництва дозволять виробнику підвищити ефективність галузі та посісти впевнене місце не лише на внутрішньому ринку України, а й на зовнішньому.

реклама

KRONEN:

ОБЛАДНАННЯ ПРОВІДНОГО
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИРОБНИКА –
ШЛЯХ ДО УСПІШНОГО
ПЕРЕРОБНОГО БІЗНЕСУ

Розвиваючи напрямок переробки, українські підприємства відкривають собі шлях до створення доданої вартості та збільшення доходів, підвищення експортного потенціалу. Відтак, зростає запит на якісне переробне обладнання, яке дозволить працювати максимально продуктивно та допоможе отримувати якісний продукт. Таке обладнання пропонує німецька компанія KRONEN.

Як зазначає **Штефан ЦИЛЬГІТ (Stephan Zillgith)**, керуючий директор KRONEN, підприємство відоме завдяки успішно реалізованим проектам у галузі переробки свіжих продуктів у понад 120 країнах світу. Це, зокрема, різні види салатів, овочів та фруктів. Також компанія пропонує обладнання для очищення від шкірки ананасів, динь.

– Компанію KRONEN заснував мій батько 1978 року. Відтоді підприємство успішно розвивається. Сьогодні в компанії працюють 130 людей. Шлях KRONEN розпочався з виробництва машин для нарізання та миття свіжої продукції. З плином часу компанія розвивалася і почала виготовляти машини більшої потужності для переробки салатів та овочів. Нашим обладнанням почали цікавитися потужні виробники. Наприклад, маємо

успішний кейс співпраці з компанією Bonduelle та іншими великими підприємствами. Український ринок для нас також дуже важливий, і ми націлені збільшувати кількість наших покупців в Україні, – зазначає Штефан Цильгіт.

Компанія AGRO-MEL – офіційний представник KRONEN в Україні. Вона має в асортименті весь спектр переробного обладнання для овочів, фруктів і ягід. Фахівці компанії постачають комплексні лінії для виробництва митої запакованої продукції, напівфабрикатів і готової продукції.

Штефан ЦИЛЬГІТ (KRONEN)
та Наталія ЗЕЛЕНСЬКА (AGRO-MEL)

ЩО ПРОПОНУЄ KRONEN?

Асортимент компанії KRONEN – різні види машин. Фахівці компанії презентували основні моделі обладнання, в тому числі – декілька новинок, на міжнародній виставці FRUIT LOGISTICA, що відбулася 5–7 лютого 2025 року в Берліні. Як зазначає Штефан Цильгіт, обладнання KRONEN успішно використовується в різних галузях, зокрема, для виробництва свіжих салатів, сушених овочів та фруктів, заморожених овочів, консерв, квашеної та засоленої продукції, а також у промислових фабриках/кухнях і кейтерингу.

На виставці FRUIT LOGISTICA Штефан Цильгіт поспілкувався зі співзасновницею медіагрупи «Технології та Інновації» Надією ЯЦУК, та продемонстрував різноманітне обладнання для фреш-переробки. Адже компанія KRONEN орієнтована насамперед на ринок свіжої продукції.

– Ми презентуємо обладнання для переробки різних видів фруктів та овочів. Це, наприклад, машини для роботи з томатами та яблуками, за допомогою яких із плодів можна видалити серцевину або ж нарізати плоди на слайси чи кубики. Пропонуємо клієнтам машини для нарізання картоплі, дині. У комплекті з цими машинами клієнти отримують різні види ножів, які виробники використовують залежно від того, як саме потрібно нарізати плоди, – кубиками, короткими чи довгими слайсами, як, наприклад, огірки. Також різновиди ножів залежать від форми плодів, – розповідає Штефан Цильгіт.

Є в асортименті компанії KRONEN машина для переробки томатів. З її допомогою томати

в Україні підприємство працює з 2004 року. Зокрема, обладнання KRONEN встановлене на таких українських виробництвах: Nestlé S.A. (ТМ «Торчин»), «Верес», «Зелена Гільдія Груп», «Білоцерківський консервний завод», «А.В.Л. Юніон Компані», «Таровіта», «Корадо Каннінг Інкорпорейтед» та багато інших.

швидко і безпечно нарізаються на дольки або шайби. Популярна машина для подрібнення кабачків, її потужність до 5 тонн/год.

Потужність машини для миття становить до 4 тонни/год. Салат після мийки потрапляє у спеціальні кошики, які потім переміщуються в центрифугу, де видаляється волога з митого продукту. Перед цим виробник налаштовує оптимальну швидкість роботи машини за годину. Перевага цієї машини в тому, що її просто очищувати в процесі роботи, адже її частини легко знімаються.

Машини KRONEN для миття та нарізання овочів популярні в різних країнах. В асортименті є машина для миття салату в максимально холодній воді. Це важливо для того, щоб подовжити термін зберігання свіжої продукції. Після миття салат проходить етап полоскання у свіжій воді, тоді – видалення вологи у центрифугі. Після цього він потрапляє на пакувальну машину. Компанія KRONEN має партнера, який виготовляє пакувальне

обладнання. Наприклад, зважувальна машина дозволяє пакувати зелень у пакети по 250 г. Завдяки такій машині виробники свіжої продукції мають можливість налагодити цілий ланцюжок роботи.

Клієнтам пропонують також універсальні машини для нарізання різних видів салату, фруктів та овочів. Перші такі машини були розроблені 1988 року.

Машина для нарізання плодів кубиками – друга за популярністю серед клієнтів в усьому світі. Вона може нарізати свіжі плоди на кубики розміром від 3 до 20 мм. На цьому обладнанні плоди якісно подрібнюються, а це принципово для харчової промисловості.

– Для нас важливо забезпечувати високу якість обладнання. Ми намагаємося бути екологічними та надійними, а наші машини використовують мінімум по 20 років. А максимум – удвічі довше. Наша перевага – надійність, якість, потужна інженерія. Ми раді, що наші машини використовують у різних країнах світу, – підсумовує Штефан Цильгіт.

KRONEN[®]
THE CROWN FOR FRESHNESS

Kronen GmbH
+49 173 67913 59
robert.reisig@kronen.eu
www.kronen.eu

AGRO-MEL

AGROMEL
+38 050 852 22 01
info@agromel.com.ua
www.agromel.com.ua

реклама

САД УСІМ НА ЗАЗДРІСТЬ

**Що варто врахувати,
виросщючи яблуневий сад, –
поради від досвідченого агронома**

Виростити гарний плодовий сад, котрий щороку даватиме щедрий та якісний врожай – справа не з простих. Адже вона потребує суттєвих інвестицій, і не лише фінансових: для створення сучасного саду потрібна щоденна копітка праця, досвід фахівців та постійне вдосконалення знань про технологічні аспекти цієї справи. Якщо ж йдеться про яблуневий сад, то технологічність процесів у цій справі вкрай важлива, запевняє агроном компанії «Агрокомплекс» Валентин НАЗАРОВ. На підприємстві, що працює у Вінницькій області, яблуні різних сортів зараз вирощують на близько 50 гектарах площі. Копітка праця у яблуневому саду триває практично протягом усього року. «Гарне яблуко – це дуже багато роботи» – зауважує Валентин Назаров, розповідаючи про особливості щоденного догляду за плодовими насадженнями. І додає, що для загального успіху справи агроном садівничого господарства повинен левову частку часу проводити саме у саду, а не в робочому кабінеті.

Як досягти успіху у цій справі, та на які головні агрономічні аспекти потрібно звернути увагу – про це фахівець розповів читачам журналу «Садівництво і Виноградарство. Т. І.».

ТРИМАТИ НА КОНТРОЛІ ВСІ ПРОЦЕСИ

У ТОВ «Агрокомплекс» займаються вирощуванням зернових та низки інших культур. Яблуневий сад там висадили у 2014 році. Зараз у ньому ростуть яблуні сортів Чемпіон, Джонаголд, Ренет Симиренка, Голден Делішес, Гала, Ред Чіф і Фуджі. Якісні саджанці свого часу купували в українських, а згодом – в італійських та німецьких розсадниках.

Врожайність у саду, котрий вирощують за інтенсивною технологією, досить висока – до 60 тонн з гектара. Основну його частину займають сорти Гала та Ред Чіф. Мають на підприємстві також власне фруктосховище з регулю-

ваним газовим середовищем потужністю 3500 тонн. Практикують і перероблення вирощеної продукції, виготовляючи яблучний сік прямого віджиму. Тож господарювати є на чому, зауважує Валентин Назаров, розповідаючи про особливості проведення сезонних робіт.

– Праця у саду – це таке собі нерозривне коло. Протягом року у нас залишається зовсім мало часу, щоб перепочити – хіба що близько двох тижнів восени. А далі настає черговий цикл робіт, який розпочинаємо з обрізування дерев. Як агроном, постійно перебуваю в саду, щоб відстежувати ситуацію та тримати на контролі усі процеси, – розповідає агроном.

Минулий сезон для садівників з Вінниччини видався доволі непростим. Утім, кожен рік має певні особливості, які вимагають ретельної уваги з боку фахівців. Скажімо, у сезоні 2024 року ранньої весни – 1 квітня – в саду виявили зелену яблуневу попелицю.

– На жаль, у цьому випадку технологічна карта не спрацювала. Ми постійно радимося, аналізуємо поточну ситуацію, а також досвід минулих років. І все одно трапляється так, що атаку шкідників не вдається «відбити» одразу. Тим паче що весна торік розпочалася дуже рано та активно, і тому ми навіть не встигли внести усі потрібні препарати. Зважаючи

на такі «форс-мажори», постійний контроль та аудит в саду особливо важливий. До прикладу, якщо обрізали дерево, треба протягом року стежити за тим, як воно на це реагує. Тільки тоді зрозуміємо, чи все було правильно, і чи варто так діяти наступного року, – зазначає фахівець.

ПРОТИСТОЯТИ ШКІДНИКАМ, ВРАХОВУЮЧИ ДОСВІД МИНУЛИХ РОКІВ

У сезоні 2024 року садівникам з ТОВ «Агрокомплекс» завдала клопоту також східна плодожерка. Щоб здолати цього небезпечного шкідника, довелося терміново купувати вартісні препарати та застосовувати їх для боротьби з плодожеркою. Тому агроном радить садівникам обов'язково зважати на ті фактори, які завдавали клопоту у саду в попередні роки й готуватися до протистояння їм заздалегідь.

Ще один небезпечний шкідник саду – кров'яна попелиця. Зважаючи на ранню весну, у минулому сезоні вона почала атакувати дерева раніше, ніж зазвичай. Для боротьби з кров'яною попелицею застосовували препарати «Мовенто», «Сіванто» від Bayer та інші оригінальні засоби захисту від провідних виробників. Цей шкідник – дуже підступний, оскільки зимує у ґрунті, який за відсутності

суттєвих зимових морозів не промерзає. Відповідно, шкідники не гинуть, і навесні особливо інтенсивно атакують сад. Тож позбавити сад від попелиці дуже непросто.

Дієвими засобами для боротьби з цим шкідником можуть бути інсектициди, які вносять у ґрунт. У господарстві «Агрокомплекс» їх вносять тоді, коли поверхня вже прогрілася, однак ще до цвітіння яблунь, аби не зашкодити льоту комах-запилювачів.

– Цей шкідник атакує сад доти, доки не зацвітає акація, а подекуди й довше. Для боротьби з ним ми спробували різні засоби захисту, спостерігали за їхньою дією. На жаль, у цьому випадку спрацювати на випередження не вийшло. Взимку практично не було великих морозів, тож її популяція не вимерзла а, навпаки, зросла. Тому агроному потрібно постійно бути на вістрі, за усім спостерігати й швидко реагувати. Адже сад інтенсивного типу не може працювати, як стара автівка – раз на рік замінити масло, й вона собі їздить. Якщо продовжувати аналогію з транспортом, то це радше спортивний автомобіль, що одного разу робить інтенсивний заїзд, а далі активно готується до наступного, – вважає Валентин Назаров.

Щороку у господарстві працюють над складанням та вдосконаленням технологічної карти. Зазвичай роблять це після завер-

шення чергового сезону – у листопаді. Серед іншого, фахівці планують придбання засобів захисту та живлення рослин, визначають, які саме препарати потрібно мати на складі, а з якими можна зачекати.

Контролювати ситуацію у саду та вчасно реагувати на неї допомагає також метеостанція, встановлена у господарстві. Аналіз отриманої з її допомогою інформації дає можливість ефективніше протистояти хворобам, шкідникам, природним явищам, діючи превентивно. Ситуацію в саду відстежують з допомогою гаджетів, що досить зручно для агрономів.

ПОЛИТИ, ОБРІЗАТИ, ЗАХИСТИТИ ВІД ГРАДУ

У господарстві мають два ставки, а на території саду облаштована сучасна система поливу. Однак забезпеченість достатньою кількістю води для поливу – це лише половина справи, зазначає фахівець. На ефективність дії засобів

захисту рослин суттєво впливають характеристики води, яка використовується для поливу саду. Тож зразки води потрібно постійно перевіряти на рівень рН та регулювати його відповідно до норми. Також дуже важливо дотримуватися норм використання води для певного препарату.

– На жаль, стан води змінюється у гірший бік. Ми були змушені підкислювати воду для обприскування та поливу. Адже для того, щоб певний препарат ефективно діяв на рослини, вона повинна мати певний рівень кислотності. Якщо не знижувати рівень рН води, котру беремо зі свердловин, дієвість препаратів може зменшуватися навіть на 50 % – це ми вже встигли перевірити, – каже Валентин Назаров.

Обрізування дерев вже третій рік поспіль у господарстві проводять, починаючи з 1 грудня. Його здійснюють у два етапи. Спочатку верхівки обрізують з платформи, потому переходять до робіт внизу. Всі роботи проводять вручну.

– Навіть якщо до початку обрізування листя з дерев опадає не повністю, ми йомо з цим «допомагаємо» у ході роботи. Як агроном, контролюю ці процеси й постійно моніторю ситуацію в саду. Власне, так працюю в усі пори року. Тому що реагувати на вплив морозу, опадів, шкідників та інших факторів потрібно миттєво. До прикладу, якщо яблука зіпсував град, варто переглянути технологічну карту і ввести додаткові препарати, – зазначає фахівець.

До слова, тим, хто наразі тільки має намір зайнятися садівництвом, агроном радить одразу ж подбати про захист майбутнього саду від граду. Найнадійніший захист від впливу опадів забезпечує протиградова сітка. Таке вдосконалення саду потребує суттєвих інвестицій. Однак жоден з препаратів, які застосовуються для «реанімації» плодів після впливу граду, не поверне їм того рівня якості, що необхідний для успішного продажу на свіжому ринку.

Тим паче що у більшості регіонів України град, на жаль, не є рідкісним природним явищем. А для того, щоб знищити врожай, достатньо кількох хвилин інтенсивних опадів такого типу.

Важливим фактором, що впливає на кінцевий результат, є також достатнє проріджування зав'язі. Якщо яблуні залишаються повністю завантаженими плодами, це зрештою вплине на періодичність плодоношення. До того ж прорідження сприятиме активнішому забарвленню яблук, оскільки деякі сорти погано забарвлюються під час дозрівання.

ЗБИРАТИ ВРОЖАЙ, ДБАЮЧИ ПРО ЯКІСТЬ

Для успішного результату важливо забезпечити не лише якісний догляд за садом, а й правильний та вчасний збір врожаю. Зараз у господарстві мають сталий штат працівників, котрих залучають до робіт не лише у саду, а й до процесу вирощування та збору інших культур, котрими займаються у ТОВ «Агрокомплекс». Це дає змогу втримати людей, частина з яких співпрацює з господарством уже протягом тривалого терміну. Утім, більшість з них – пенсійного чи передпенсійного віку.

– Молодь не поспішає зголошуватися на такі роботи. Тому організувати збір, залучити до нього сумлінних, відповідальних людей – це дуже важливо. Деякі працівники беруть відпустки на основному місці роботи й приходять на сезонні роботи до нас. Натомість тих, хто прагне працювати на постійній основі, забезпечуємо роботою й взимку. Вони можуть займатися обрізуванням дерев, працювати у холодильному комплексі. До того ж ми вирощуємо ка-

Ефективна стимуляція кореневої системи

Природно підвищує
продуктивність саду

rise™
P

Bacillus amyloliquefaciens штам IT45

- Сприяє вегетативному росту та фотосинтетичній активності.
- Покращує стійкість до стресів (засоленість ґрунту, засуха, блокування поживних речовин).
- Підвищує рівень продуктивності рослин та якість врожаю.

**СПЕЦІАЛІСТ
У СВІТІ
МІКРООРГАНІЗМІВ**

ag
АГРИТЕМА

Tel: +38 (050) 388 00 20
+38 (050) 428 98 58
e-mail: office@agritema.com
www.agritema.com

MICROBIAL
BY
NATURE

LALLEMAND

Склад: 2.10¹⁰ КУО/г бактерії *Bacillus amyloliquefaciens* штам IT45. Формуляція: ЗП (змочуваний порошок).

вуни, перець, і роботи з цими культурами також вистачає. Зрештою, потрібно шанувати та берегти персонал. Бо від цього також багато залежить, – вважає агроном ТОВ «Агрокомплекс».

До збору врожаю залучають і техніку – два трактори. Зібрані яблука складають до контейнерів, які спрямовують до холодильника. При цьому головний акцент у господарстві роблять не на швидкість процесів, а на збереження найвищої якості продукції.

ВЧИТИСЯ, ВДОСКОНАЛЮВАТИСЯ ТА ВПРОВАДЖУВАТИ НОВЕ

Одним з важливих принципів догляду за садом у ТОВ «Агрокомплекс» є прагнення працювати «з прицілом» на майбутнє. Вирощуючи яблука у певному сезоні, варто одразу замислюватися про наступний рік та готувати основу для майбутнього врожаю, вважає Валентин Назаров:

– У сезоні 2024 року ми попрацювали з певними препаратами для захисту саду від впливу приморозків. Вони виявилися досить дієвими. Однак з'ясувалося, що приблизно кожне дев'яте яблуко не мало достатньої кількості на-

сіння. Такі плоди, хоч зовні виглядають ідеально, не зберігаються протягом тривалого часу.

Вирощуючи яблука різних сортів, варто зважати на їхні особливості. Адже кожен з них потребує певних підходів. До прикладу, працюючи з яблуками сорту Ренет Симиренко, важливо дочекатися його технічної зрілості, й тільки після того збирати врожай.

– Сорт Ренет Симиренко чи не найпершим вражають шкідники. Оскільки крона у цих дерев дуже густа, кров'яна попелиця у ній почуватиметься особливо затишно. Знищити її дуже важко, хіба що з допомогою вентиляторного обприскування налити багато води, щоб змити шкідників на крону. Тому цей сорт зазвичай збирають, доки яблуко зелене. Однак незріле яблуко цього сорту на смак, наче трава. Тому Ренет Симиренко з українських садів поступово зникає. Натомість Гала, Джонаголд – на вістрі популярності, бо яблука цих сортів мають яскравий смак. Тому нам варто впроваджувати новачки, вчитися, вдосконалюватися. Якщо з'являється вільна хвилина, то завжди намагаюся вивчати щось нове, тим паче що зараз у нашій сфері його дуже багато, – зауважує агроном

ЯКІСНИЙ СІК НА СУЧАСНОМУ ОБЛАДНАННІ

Кілька років тому в компанії розпочали виробництво соку прямого віджиму з яблук, вирощених у власному саду. Рецепт напою розробили самотужки, спробувавши різні варіанти й обравши найкращі пропорції кислих та солодких сортів яблук для гармонійного смаку. Яблучний сік від ТОВ «Агрокомплекс» реалізують під

ТМ Happy Apple у місткостях об'ємом 3 літри.

Свого часу для виробництва соків придбали сучасну лінію від австрійської компанії Kreuzmayr Maschinenbau GmbH – визнаного лідера у виробництві обладнання для виготовлення соків прямого віджиму. Перед тим представники ТОВ «Агрокомплекс» відвідали низку підприємств, де використовують таке устаткування, та переконалися, що воно працює бездоганно.

Обладнання для виготовлення і зберігання соку Kreuzmayr Maschinenbau GmbH виробляє уже понад двадцять років, пропонуючи найсучасніші рішення та водночас враховуючи індивідуальні побажання замовників. Австрійські виробники пропонують лінії для виробництва соків не лише з яблук, а й з інших плодів, ягід та овочів. Потужність устаткування також може бути різною – від 500 літрів на годину до 15000 літрів за робочу зміну.

Важливо, що у комплексних лініях для виробництва соків передбачена попередня підготовка сировини. Спочатку відбувається ретельне миття яблук, згодом – подрібнення, після чого сировина пресується.

Ще один важливий фактор, що визначає гатунок готового соку – якість фільтрування. Система фільтрування в устаткуванні від Kreuzmayr Maschinenbau GmbH працює бездоганно, тому соки прямого віджиму ТМ Happy Apple не лише смачні, а й привабливі ззовні. Відтак, за потреби наростити потужності виробництва, у ТОВ «Агрокомплекс» знову розглядатимуть устаткування саме від Kreuzmayr Maschinenbau GmbH.

Оптичний сортувальник NOVUS:

ІННОВАЦІЙНІ
ТЕХНОЛОГІЇ
ДЛЯ ВИСОКИХ
СТАНДАРТІВ
ЯКОСТІ

Інноваційні рішення у сфері перероблення фруктів, ягід та овочів – це дієвий спосіб удосконалити виробництво та покращити продуктивність. Досягнути цієї мети виробникам допоможе конвеєрний оптичний сортувальник NOVUS від бельгійської компанії Optimum Sorting, провідного виробника оптичного обладнання для харчових і нехарчових товарів. Технологія від цієї компанії забезпечує точність процесу і високі стандарти якості продукції.

РЕТЕЛЬНЕ СОРТУВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ТРИ ТЕХНОЛОГІЇ

NOVUS – сортувальне обладнання з низкою унікальних функцій, що зарекомендувало себе на ринку і забезпечує точний та якісний процес сортування. Його доречно використовувати для сортування свіжих, сушених або заморожених фруктів, овочів, ягід, горіхів та іншої продукції. Максимальна ширина сканування становить 2,4 метра, завдяки чому NOVUS наразі є найширшим оптичним стрічковим сортувальником на ринку.

Залежно від ширини сканування, а також умов застосування обладнання, сортувальник оснащується 3, 6 або 9 камерами. Це сучасні камери з високою роздільною здатністю (RGB, IRGB, InGaAs або IR), вдосконаленими кріпленнями та оптимізованими лінзами. Завдяки цьому вони максимально точно визначають усі відхилення у розмірі, кольорі, формі, біологічних властивостях.

Зона сканування обладнання має унікальну конфігурацію, що дає змогу максимально якісно

сортувати нарізані кубиками овочі. Камери у цій зоні розташовані таким способом, що п'ять із шести сторін кожного кубика завжди знімаються перпендикулярно. Натомість інноваційний модуль S-TEC контролює нижню частину продукту. Це особливо важливо під час сортування горіхів, окремих кондитерських виробів.

Суттєво вдосконалює точність сортування також оснащення шістнадцятьма лазерними детекторами. У цій системі поєднані лазери з різною довжиною хвилі, завдяки чому обладнання визначає структуру та біологічні характеристики продукту. Тому сортувальник NOVUS з високою точністю виявляє сторонні предмети, як то каміння, скло, дерев'яні та пластикові вкраплення. Короткохвильові інфрачервоні лазери SWIR здатні розрізнати предмети з вмістом та без вмісту води, що також вдосконалює систему пошуку сторонніх домішок у продукції. Натомість флуоресцентні лазери визначають ще низку важливих речовин, як то соланін у картоплі.

Швидкість лазерного сканування, з якою працює NOVUS, вражає: на устаткуванні відбувається до 4000 сканувань протягом секунди. Обладнання має оптичну роздільну здатність 0,3 міліметра, що є найвищим показником серед усіх лазерних сортувальників. Завдяки цьому легко визначаються навіть найдрібніші домішки. У процесі сортування відділяються найтонші тріски деревини, дрібні залишки горіхової шкаралупи, найменші друзки скла. При цьому обробка сигналів з камер та лазерів відбувається одночасно, що дає змогу точніше виявляти сторонні домішки та пошкоджені продукти.

Ще один дієвий компонент сортувальника – модуль M-TEC, який виявляє метали. Він має дуже високу чутливість, оскільки складається з кількох менших котушок. Завдяки цьому детектор металу виявляє та видаляє найдрібніші частки чорних та кольорових металів, а також «нержавійки». Зазвичай такі домішки приховані під продукцією або ж перебувають всередині, тому камери та лазери можуть їх не виявити. Натомість детектор металу, що має високу чутливість, визначає їх одразу ж і дуже ретельно.

Виявлена бракована продукція відділяється з допомогою стисненого повітря. Сортувальник NOVUS обладнаний системою вдосконалених клапанів високої щільності, котрі швидко перемикаються та мають довший термін експлуатації порівняно зі звичайними. Водночас вони стандартизовані, тому обслуговування буде простим та відносно дешевим.

Тож завдяки технологічному оснащенню камерами, лазером та детектором металу наразі NOVUS – це єдине сортувальне обладнання на ринку, що поєднує три технології сортування. У результаті після сортування продукції на цьому устаткуванні її якість буде значно вищою, якщо порівнювати з результатами сортування на іншому устаткуванні.

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ГНУЧКА КОНСТРУКЦІЯ

Вдосконалене програмне забезпечення працює на платформі CUMULUS. Це спрощує інтеграцію, адже ця платформа використовується на всьому обладнанні Optimum Sorting.

Прикметно, що NOVUS використовує штучний інтелект. Під час сортування він бере за основу зображення об'єктів, що проходять процес сортування, ідентифікує їх і, за потреби, обробляє по-різному. Штучний інтелект NOVUS розрізняє кілька класів продуктів та дефектів. У процесі сортування алгоритм визначає, які саме продукти потрібно вилучити. Якщо ж в ході експлуатації виникає потреба відкоригувати алгоритм, оператори можуть зробити це без жодних труднощів. Процес може відбуватися з допомогою функції «Швидке налаштування» – інтуїтивно зрозумілого графічного інтерфейсу з кнопками «плюс» і «мінус».

Розмір сортувальника можна підібрати відповідно до потреби та побажань клієнтів. Конструкція його базової рами відповідає усім гігієнічним вимогам та стандартам до обладнання такого типу. До того ж NOVUS – це модульне обладнання, тому завжди є змога максимально підлаштувати його відповідно до побажань виробників, а за потреби – згодом розши-

рити. При цьому конструкція залишатиметься гнучкою, компактною та зручною в обслуговуванні.

Оптичний сортувальник NOVUS – обладнання, що допоможе підвищити стандарти якості продукції та продуктивність виробництва, водночас зменшуючи експлуатаційні витрати. Адже мета фахівців Optimum Sorting – пропонувати найкращі рішення для оптичного сортування. «Ми не маємо амбіцій бути постачальником номер один за обсягами. Наша ціль – лідерство у сфері технологій та якості», – зазначають у компанії. Відтак там продовжують інвестувати в дослідження та розробки, пропонуючи надійні інноваційні та клієнтоорієнтовані рішення.

AGRO-MEL

Офіційний представник
компанії Optimum sorting
в Україні компанія Agro-Mel
+38 050 852 22 01
info@agromel.com.ua
natalia.zelenska@agromel.com.ua
www.agromel.com.ua

реклама

Optimum SORTING

novus

THE WIDEST AND MOST VERSATILE BELT SORTER ON THE MARKET

Unique three-in-one combination of camera, laser and metal detection

INNOVATIVE SORTING SOLUTIONS FOR THE FOOD INDUSTRY

OPTIMUM-SORTING.COM

Scan for more info!

AGRO-MEL

Facebook, Instagram, LinkedIn, YouTube icons

У ПРІОРИТЕТІ – ВИСОКА ЯКІСТЬ: ЦЕ ВИМОГА РИНКУ

У компанії
«Молодіжна
аграрна спілка»
вирощують
«експортні»
яблука високої
якості

Успіх будь-якої справи залежить від вкладених зусиль та інвестицій. Однак для того, щоб виростити смачні та апетитні плоди ідеальної якості, необхідний ще й системний догляд та ретельний підхід до кожного з його етапів. Адже висока якість – це завжди результат значного комплексу заходів, запевняє головний агроном компанії «Молодіжна аграрна спілка» («МАС») Михайло ВЛАДИМИРОВ. Це садівниче підприємство, що працює у Чернівецькій області, спеціалізується на вирощуванні та експорті яблук. На реалізацію вирощеного за кордон у компанії орієнтувалися від початку діяльності, комплексно працюючи на те, щоб зрештою набути реноме надійного партнера та виробника якісної продукції. Нині «МАС» – це компанія, де не мають труднощів з реалізацією врожаю. «Не ми шукаємо клієнта, а він нас», – каже головний агроном, розповідаючи про особливості роботи садівників.

Які саме технологічні аспекти дають змогу забезпечити високу якість яблук, на що важливо звертати увагу тим, хто прагне вирощувати «експортну» продукцію, Михайло Владимиров розповів нашим читачам.

ВИБІР СОРТІВ ДИКТУЄ РИНОК

Компанію «Молодіжна аграрна спілка» заснували у 2012 році, а у 2015-му там посадили перших 20 гектарів саду. Нині підприємці вирощують яблуневий сад на 66 гектарах, однак мають намір поступово збільшити площі до 100 гектарів. Цьогоріч навесні планують досадити 7 гектарів яблунь сорту Гала Шніга Шніко. Зацікавилися цим сортом, оскільки на ринку зараз є попит саме на смугасті яблука, розповідає Михайло Владимиров:

– Ми експериментуємо з сортами, замінюємо старі насадження на нові. Зараз викорчуємо яблуні сорту Джона Принц. Попри те, що на внутрішньому ринку ці яблука досить популярні, у сорту є кілька істотних недоліків. По-перше, дерева цього сорту дуже активно ростуть, хоча це можна контролювати та корегувати, застосовуючи певну технологію. По-друге, йому притаманна періодичність, але це також можливо подолати, вклавши додаткові кошти. По-третє, це проблеми із забарвленням яблук. І от це вже значно складніше. Наприкінці серпня – на початку вересня у нас дуже спекотно, немає перепадів температури, внаслідок чого відсоток забарвленого яблука цього сорту зменшується. Тому зараз обираємо червоні сорти, що добре забарвлюються та потребують менше витрат на «вирівнювання» періодичності й росту. Зрештою ми маємо вирощувати сорти, популярні на ринку. Частину врожаю експортуємо в Азію, а там є попит на дрібніші яблука, аніж плоди Джона Принц.

ПрофПолив

крапельне зрошення

АВТОМАТИЗОВАНІ СИСТЕМИ ЗРОШЕННЯ ТА ФЕРТИГАЦІЇ

ДЛЯ БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ

Облаштування систем зрошення для зернових, плодово-ягідних, овочевих та горіхоплідних культур

Повна комплектація автоматизованих систем «ПІД КЛЮЧ» обладнанням від перевірених європейських виробників

Проектування та монтаж інноваційних систем крапельного зрошення

Професійне сервісне обслуговування та інженерний супровід

EFT GROUP®

м. Київ,
вул. Велика Кільцева, 4-в
+38 (097) 522-52-84
+38 (067) 383-46-93
office@profpoliv.in.ua

www.profpoliv.in.ua

У саду компанії «МАС» зараз вирощують також яблука сорту Голден, на які є стабільний попит як за кордоном, так і на внутрішньому ринку. До країн Азії експортують популярні там яблука Гала. Досаджують також яблуні сортів Джероміні, Ред Велокс, Скарлетт, які реалізують у Європі та на внутрішньому ринку.

Якісний садивний матеріал для розширення площ купують у бельгійському розсаднику Carolus. Зараз розглядають також можливість вирощувати саджанці на власних потужностях.

ОБРИЗУВАННЯ САДУ: ЧІТКО, ПРАВИЛЬНО Й СИСТЕМНО

Розповідаючи про чинники, які безпосередньо впливають на якість продукції, головний агроном підприємства акцентує на тому, що запорукою якості є цілий комплекс заходів з догляду за садом. Кожен із них важливий і безпосередньо впливає на кінцевий результат.

Підготовка до майбутнього сезону розпочинається з обрізування саду. До цього процесу в «Молодіжній аграрній спілці» ставляться з особливою відповідальністю, адже від правильного обрізування кожного дерева залежить якість плодів, які з нього збиратимуть восени, зауважує фахівець:

– На проведення цих робіт ми набираємо не спеціалістів цієї справи, а відповідальних та енергійних людей, які прагнуть працювати та заробляти. Перед тим, як стати до робіт, кожен працівник проходить тривале навчання. Це вузькоспеціалізована справа, і працівники повинні виконувати все точно та системно. Зазвичай обрізування дерев у саду проводить одна людина. Натомість у нас кожне дерево умовно розподіляється на дві частини. Внизу та вгорі працюють по двоє робітників. Один обрізує грубе гілля, інший формує крону. Так проходить обрізування кожного дерева. Все відбувається системно, правильно та чітко.

Особливості обрізування залежать від сорту яблунь, і цього агроном також навчає персонал. А згодом працівників залучають до проведення інших робіт, щоб оптимізувати процеси.

Правильно проведене обрізування дає змогу регулювати врожайність та покращувати якість плодів. Його потрібно практикувати щороку, щоб протягом сезону яблука отримували достатньо сонячного світла. Окрім того, проріджування гілля важливе для забезпечення кращого доступу засобів захисту рослин.

ПІДЖИВЛЕННЯ: ДОДАТИ ТЕ, ЧОГО НЕ ВИСТАЧАЄ

Живлення – це один надважливий «пункт» на шляху до якості. Щоб з'ясувати, які саме добрива потрібні рослинам та забезпечити оптимальне підживлення, щороку у господарстві незмінно проводять аналіз ґрунтів. Зразки відправляють до лабораторії в Нідерландах, і, відповідно до отриманих результатів, планують підживлення протягом сезону.

– На наших площах лужні ґрунти та вода, і це не надто сприяє засвоєнню поживних речовин. Тому ми ретельно вивчаємо результати дослідження ґрунту й розплановуємо на рік, які саме добрива і коли будемо вносити, щоб збалансувати вміст поживних речовин. На наших чорноземах можна вирощувати дуже якісні яблука, якщо все передбачити та правильно протистояти перешкодам. Добрива купуємо у різних виробників, обираючи ті позиції, які є для нас найкращими. Зокрема застосовуємо добрива від компанії Agritema, Makosh, Valagro, Fresh Agro, Yara, – розповідає Михайло Владимиров.

У садах компанії «МАС» через систему фертигації вносять перевірені роками добрива від компанії Agritema. Зокрема застосовують комплексний засіб Van Iperen BP NPK|13-7-24, завдяки чому яблука мають щільнішу структуру. На ділянках, де погано засвоюється фосфор, вносять Iperen IPE, який ефективно розблоковує цей

елемент, поліпшуючи якість врожаю. Випробовуючи його на певних ділянках саду, у господарстві відзначили, що яблука там краще забарвилися і мали на 15 % більший калібр.

Низку засобів від Agritema застосовують і для листового підживлення рослин. Торік навесні, коли температура знижувалася до мінус п'яти градусів, у саду використовували біостимулятор FoliaStim з водоростями та хелатами у складі. Згодом вносили засіб Lalstim Fit, що містить вітаміни та вільні амінокислоти, котрі швидко засвоюються. Фахівець радить також звернути увагу на засіб Інтраселл, застосування якого запобігає розтріскуванню в період дощів.

– Цей препарат частіше обирають ті, хто вирощує черешню. Однак ми випробували його на сорті Гала, який у минулому сезоні дуже помітно розтріскувався. На ділянці, яку обробили засобом «Інтраселл», відсоток розтріскування був значно меншим. А там, де внесли засіб у дозуванні, яке практикують для обробки черешень, розтріскування взагалі не було, – зазначає агроном.

ЗАХИСТ: ЗАПОБІГТИ ПРОБЛЕМАМ, ВРЯТУВАТИ ВІД МОРОЗІВ ТА ГРАДУ

Не менш важливе завдання – дієвий захист саду від шкідників та хвороб. З цієї метою у компанії також використовують препарати від різних компаній. Однак незмінно

обирають продукти від перевірених та визнаних виробників: Syngenta, BASF, Bayer, Summit-Agro, UPL.

– У кожній з цих компаній є цінні для нас засоби. Скажімо, з паршею впоратися здатні перевірени препарати від Syngenta: «Хорус» – у холодну погоду і «Скор» – коли тепло. У Syngenta також дуже ефективна система захисту від плодохерки. За бажання з цим шкідником можна впоратися лише засобами від цієї компанії. Успішними були наші експерименти з новим фунгіцидом «Мігіва» від Summit-Agro. Це досить перспективний продукт, – розповідає фахівець.

Для внесення препаратів використовують комп'ютеризований обприскувач. Це дає змогу регулювати низку важливих параметрів: швидкість внесення препарату, концентрацію робочого розчину, якість розпилювання та ін. Завдяки цьому мінімізується вплив «людського фактора». Обприскувач Lochmann придбали у компанії EFT Group.

Розповідаючи про особливості минулого сезону, агроном зауважує, що він був доволі складним для садівників. Весна розпочала-

ся рано та стрімко, тож сади розвивалися надто швидко. Коли ж яблуни відцвіли, і на деревах з'явилася зав'язь, високі температури змінилися травневими приморозками.

– Це був найкритичніший період для саду, але врожай ми таки врятували. Однак зараз думаємо над тим, щоб придбати устаткування,

яке генерує тепле повітря й транспортується по саду з допомогою трактора. Однак на нашій площі потрібно багато таких агрегатів. Тому основою захисту від морозів є передусім оптимальне підживлення і застосування гіберелінів. Ми робимо все для того, щоб рослина була міцною та стійкою, – зазначає головний агроном компанії.

реклама

ІНСОЛАР-ХОЛОД

- Комплекси зберігання овочів та фруктів з регульованим газовим середовищем
- Сховища і окремі камери зберігання продуктів із заданою температурою та вологістю
- Системи охолодження і ударної (шокової) заморозки
- Комплексні рішення для зберігання ягід та кісточкових (система Palliflex)
- Лінія сортування для овочів і фруктів Greefa

ТОВ «Інсолар-Холод», Україна, 61045, м. Харків, вул. Яроша Отакара, 9 А, оф. 28
 Тел.: (057) 759-00-10, 759-00-31, 759-00-25, (050) 402-90-56
 info@insolar.com.ua insolar-holod.com

Весняні морози спричиняють значний стрес для саду. Щоб запобігти негативному впливу, перед очікуваними приморозками у компанії обов'язково проводять дослідження листя, визначають, яких саме поживних речовин не вистачає деревам, й оперативно їх вносять.

Готуючи сад до весняних приморозків, Михайло Владимиров використовує ще один дієвий рецепт: змішує таблетки аспірину (з розрахунку 8–10 пігулок на 1 гектар) з амінокислотами та калієм та обробляє цим розчином сад. Це дає змогу підвищити стресостійкість. А після заморозків, коли у саду сходить роса, настає час внесення гіберелінів та амінокислот. Ці заходи дають змогу врятувати врожай. Утім, внаслідок впливу морозів у саду суттєво зростає відсоток безнасінних плодів, зауважує фахівець:

– У сезоні 2024 року таких плодів було близько 80 %. Річ у тому, що під дією морозів потерпає насіннева камера. Якщо вона припиняє продукувати гормони, яблуня скидає плід. Щоб запобігти цьому, вносимо гормон протягом сезону, й плоди залишаються. Щоправда, у такому разі суттєво зростає кількість викривлених та неоднорідних яблук. Тому в червні проріджуємо їх вручну, скидаючи «некондиційні».

На 48 гектарах саду встановлена протиградова сітка. Доцільність такого вдосконалення є незаперечною, вважає головний агроном. Адже торік внаслідок граду

постраждали 18 гектарів молодого саду. Відтак наступні нові насадження у «МАС» мають намір одразу ж накривати сіткою, а згодом – змонтувати її на всій площі. Співпрацюють у цьому напрямку з компанією EFT Group, де пропонують сучасні та найбільш ефективні рішення, що дають змогу дієво захистити сад від примх природи. При цьому фахівці компанії не лише навчають працівників «МАС» необхідних навичок, а й швидко надають всі потрібні консультації протягом сезону. Компанія EFT GROUP пропонує забезпечення повного технологічного процесу: від постачання саджанців – до перероблення врожаю.

– Ми працюємо з компанією EFT Group у кількох напрям-

ках, і бачимо у цьому співробітництві низку переваг. Передусім – у тому, що зі спеціалістами компанії маємо швидкий та оперативний зв'язок. Тому можемо практично одразу отримати відповіді на всі запитання. Якщо ж йдеться про втілення певного проекту, як то монтаж сітки, то компанія відраджує до нас свого інженера, який на практиці навчає наших співробітників її встановленню й обслуговуванню. Придбали у них також якісну сучасну техніку, зокрема оприскувач, який дає змогу працювати у саду значно швидше й ефективніше, – розповідає головний агроном компанії.

МЕТА – ПОКРАЩУВАТИ ЯКІСТЬ І ВПРОВАДЖУВАТИ СВІТОВИЙ ДОСВІД

Слаборослі підщепи, на який вирощують сад у «МАС», потребують постійного поливу. Тож на площах компанії встановлена система крапельного зрошення.

Щодо усіх технічних питань, котрі стосуються системи, садівників консультують досвідчені фахівці компанії «ПрофПолив».

Свого часу воду для забезпечення поливу брали зі ставка поряд. Щоправда, ця вода мала високий вміст лугів, тож її доводилося підкислювати, аби не знижувався ефект дії добрив та засобів захисту рослин. Наразі ж для забезпечення достатньої кількості води у господарстві викопали свердловину.

FOLIAR
BIOSTIMULANT

LALSTIM FIT

Покращіть зав'язування ваших **плодів**

- Зменшує опадання квіток
- Збільшує калібр і врожайність
- Сприяє відновленню після стресів (фітотоксичність, мороз, град, холод, спека, тощо)

АГРИТЕМА

03150, м. Київ, вул. Ковпака, 3

Tel: +38 (050) 388 00 20 / +38 (050) 428 98 58

+38 (050) 388 69 69 / +38 (095) 811 35 38

e-mail: office@agriteма.com | www.agriteма.com

LALLEMANDPLANTCARE.COM

Microbial by nature

LALLEMAND

Серед техніки, яку застосовують для робіт у саду, – підрізувач коріння, який суттєво спрощує процес контролю за ростом сильнорослих сортів. Підрізування коріння зазвичай проводять восени після збору яблук.

Цьогоріч у компанії мають намір вдосконалити процес збору врожаю, придбавши комбайни для напівмеханізованого збору. Це суттєво підвищить продуктивність праці та покращить якість яблук, запевняє головний агроном компанії:

– На такій техніці також працюю-

ють люди, однак вони складають зібране одразу ж на транспортер, який подає плоди до контейнерів. Все це відбувається м'яко, тож продукція не б'ється. Це для нас дуже важливо, адже бите яблуко одразу ж стає некондиційним. До того ж це пришвидшує збір. Якщо вручну людина може зібрати до 1000 тонн яблук в день, то на комбайні – до 2500 тонн.

На підприємстві працюють відповідно до стандартів GLOBALG.A.P., суворо дотримуючись усіх вимог.

– Усе просто: якщо у нашій продукції буде зафіксоване найменше перевищення норм будь-якого контрольованого складника, то її не куплять. У нас є контракти, відповідно до яких зобов'язані щороку забезпечувати певну кількість якісних плодів. Не виконавши зобов'язань, «вилетимо» з ринку. Тому наш пріоритет – не шалена кількість, а висока якість. Маємо врожайність 60–65 тонн з гектара, а в молодому саду – 65–70 тонн. Цього достатньо, аби виконувати умови контрактів, – розповідає Михайло Владимиров.

ІНТЕНСИВНІ САДИ "ПІД КЛЮЧ"

**ШПАЛЕРА
В ЛІЗИНГ**

ПРОСТІ
РІШЕННЯ
ДЛЯ САДУ
«ПІД КЛЮЧ»

- ПРОТИГРАДОВА СІТКА
- СІТКА ПРОТИ ДОЩУ
- БЕТОННІ, МЕТАЛЕВІ СТОВПЧИКИ
- КОМПЛЕКТУЮЧІ ДЛЯ САДУ
- ГЕОДЕЗИЧНІ РОБОТИ
- РОЗБИВКА САДУ

реклама

ТОВ «ЕФТ ПЛЮС»,
+38 044 333 33 45, +38 067 447 20 20,
+38 067 440 10 73
eft.ukraine@gmail.com, www.eftgroup.ua

EFT GROUP

У новому сезоні в «Молодіжній аграрній спілці» планують і далі поступово замінювати старі площі, висаджуючи нові перспективні сорти.

Мета садівників – «уніфікувати» сад

та вирощувати в ньому стабільно високий та якісний врожай.

Зібрану в садах «Молодіжної аграрної спілки» продукцію зберігають у холодильниках, загальний об'єм яких становить 3000 тонн. Левова частка продукції зберігається у камерах із регульованим газовим середовищем. Сучасне обладнання для зберігання фруктів свого часу встановили фахівці компанії «Інсолар-холод». Рішення цієї компанії, що пропонує устаткування від провідних світових виробників, незмінно базуються на нових технологіях у сфері зберігання фруктів у камерах з РГС. Водночас, вони є оптимальними з огляду на енергетичну ефективність. Понад те, спеціалісти «Інсолар-холод» забезпечують оперативне та якісне обслуговування холодильного обладнання

та обладнання для підтримки регульованого газового середовища, що дає змогу виробникам почуватися впевнено за будь-яких обставин.

У новому сезоні в «Молодіжній аграрній спілці» планують і далі поступово замінювати старі площі, висаджуючи нові перспективні сорти. Мета садівників – «уніфікувати» сад та вирощувати в ньому стабільно високий та якісний врожай.

– Хочемо мати змогу застосовувати однакову технологію на всій площі. Раніше висаджували дерева за схемою 4 на 1 метр, зараз – 3,3 на 0,8 метра. Це оптимальний варіант для крони з одним провідником. Потрібно також адаптувати систему поливу. І зрештою поступово замінити сор-

ти. Зараз ми корчуємо яблуні, які приносять прибуток. Однак ті сорти, які садимо натомість, дадуть змогу отримати більший заробіток через кілька років. Це робота на перспективу. І діяти зараз потрібно саме так, інакше бізнес буде збитковим. Ми довго працювали над торговою маркою, іміджем, якістю. Зараз не маємо проблем з реалізацією: не ми шукаємо клієнтів, а вони нас. А іноземці навіть готові вкладати інвестиції в нові насадження. Однак ми завжди пам'ятаємо: якщо не адаптувати у нашу сферу світовий досвід, то зрештою можна «випасти» з цього ринку, який постійно змінюється. Тому працюємо, тримаючи руку на пульсі, – каже Михайло Владимиров.

ЯКІСТЬ, НАДІЙНІСТЬ, ПРОДУКТИВНІСТЬ, УНІВЕРСАЛЬНІСТЬ

Спеціалізована техніка для садів,
виноградників та ягідних рослин

Ексклюзивний представник
спеціалізованої техніки
Carraro Tractors в Україні –
компанія **Smart Agro**

ТОВ «СМАРТАГРО»

www.smartmarket.in.ua

+38 067 371 84 84, +38 067 372 84 84

Нові рекорди Міжнародної виставки FRUIT LOGISTICA 2025

Українська делегація на виставці FRUIT LOGISTICA 2025

Представників світового бізнесу плодоовочевої промисловості, – виробників, постачальників, переробників, логістичних компаній, ритейлерів і технологічних інноваторів, – у черговий раз зібрала провідна Міжнародна виставка FRUIT LOGISTICA 2025. Упродовж трьох днів, з 5 по 7 лютого 2025 року, в Берліні був організований професійний майданчик для налагодження бізнес-зв'язків, обговорення актуальних тенденцій та укладання контрактів. Згідно з офіційними результатами, цьогоріч FRUIT LOGISTICA 2025 відвідали 67 500 осіб, а 23 тисячі представників експонентів встановили новий рекорд учасників. Саме тому організатор заходу Messe Berlin уже відкрив бронювання стендів на FRUIT LOGISTICA 2026.

Стів ПАСКІН (Optimum Sorting) та Наталя ЗЕЛЕНСЬКА (AGRO-MEL)

Тематика міжнародної виставки була зосереджена на різних аспектах сучасного ринку: виробництво свіжих фруктів та овочів – презентація передових технологій у вирощуванні продукції, збереженні якості та збуту; інновації та цифрові технології – новітні розробки в автоматизації сільського господарства, системах моніторингу та управління; логістика і транспорт – обговорення нових логістичних рішень, які допомагають виробникам зменшити витрати та підвищити ефективність постачання продукції; сталий розвиток – тренди в екологічному фермерстві, зменшення впливу на довкілля, ефективне використання ресурсів.

Цілком очікувано, цьогоріч у центрі уваги була тема інновацій. Тому компанії, які представляли на виставці свої нові розробки та досягнення, змагалися за лідерство в цьому напрямі, боролися за галузеві інноваційні нагороди, представляючи свої сучасні розробки під час триденної презентації Startup World.

– Наші відвідувачі знають, що, потрапляючи на FRUIT LOGISTICA, вони завжди побачать щось нове, зустрінуться з представниками бізнесу з усього світу, – зазначив сказав **Олександр ШТАЙН**, директор **FRUIT LOGISTICA**.

Цьогоріч завдяки офіційному партнеру шоу Fruitnet десятки тисяч гостей заходу отримали можливість послухати сотні виступів експертів на шести сценах, під час яких було розглянуто кожен аспект ведення бізнесу.

– Міжнародний ринок овочів і фруктів – це зараз надзвичайно складний бізнес, – додав Олександр Штайн. – Але відгуки наших відвідувачів та учасників виставки свідчать про те, що він все ще має потенціал до розвитку, і саме FRUIT LOGISTICA об'єднала людей, які зможуть досягти у ньому нових висот.

НОВІ ТЕХНОЛОГІЧНІ РІШЕННЯ, ПРЕЗЕНТОВАНІ НА ВИСТАВЦІ

Зустрічі з партнерами, налагодження нових контактів, знайомство з останніми тенденціями на ринку ягід та фруктів, порівняння їх зі своїми планами та здобуття нового досвіду і вражень – такі можливості відкриває участь у виставці FRUIT LOGISTICA, вважає представник компанії **Fleuren Хузейфа Ібрагім**. Fleuren – це один із найбільших розсадників фруктових дерев у Нідерландах, який має понад столітню історію та велику кількість задоволених клієнтів у різних куточках світу.

Серед останніх садівничих тенденцій, які стали помітними і під час спілкування з відвідувачами виставки, Хузейфа Ібрагім виділив попит у виробників на нові сорти підщепи черешні, GiSela®13 та GiSela®17. А GiSela®13 – менш вимоглива підщепка. Далі, GiSela®13 на 10 % сильніша за GiSela®6. GiSela®13 має багато переваг, відомих по GiSela®5, таких, як скоростиглість, відсутність нащадків та плоскі кути роз-

Надія ЯЦУК («Технології та Інновації») та Хузейфа ІБРАГІМ (Fleuren)

галуження, а також хорошу сумісність. Цей клон показав себе дуже добре в умовах, неоптимальних для GiSela®5. Навіть на менш сприятливих ґрунтах та в умовах пересадки клон GiSela®13 давав високі врожаї і плоди гарної якості. У Південній Америці GiSela®13 вирізнявся своєю стійкістю до посухи. Жодних негативних відгуків для цього сорту підщепи не зафіксовано.

GiSela®17 – найенергійніший клон із усіх типів GiSela®, адаптований до пересадки.

Дерева виростають на 20–30 % менше, ніж у сорту F12/1, і вирізняються скоростиглістю. Завдяки хорошій сумісності та здоровою сорт GiSela®17 є альтернативою сорту Махма 14. Під час випробувань у Північній Америці та Німеччині GiSela®17 показав гар-

Fleuren
BOOMKWEKERIJ

Хузейфа Ібрагім
+31(622) 44 68 99
+31(615) 92 62 72
www.fleuren.net
РОЗМОВЛЯЄМО
УКРАЇНСЬКОЮ

**САДИВНИЙ МАТЕРІАЛ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ЯКОСТІ**
З НІДЕРЛАНДІВ

реклама

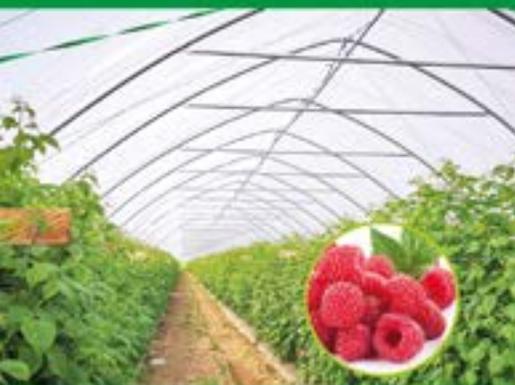
Haygrove

Одинарні та заблоковані
тунелі для суниці садової

НОВИНКА!

Одинарні та заблоковані
тунелі для малини

Зблоковані тунелі
для лохини високорослої

«Хайгров» ТзОВ

Адреса: вул. Познанська, 4, 63-600 Кенгю

Тел.: + 48 62 781 96 02

Тел. моб.: +48 605 113 609

+38 067 219 92 24

e-mail: biuro@haygrove.pl

www.haygrove.com

Постійні учасники виставки Fruit Logística та надійні партнери – компанія Haygrove.
Генеральний менеджер компанії Haygrove у Європі Марек ЯМРИ
та співзасновниця медіагрупи «Технології та Інновації» Надія ЯЩУК

ну якість плодів, високу та ранню врожайність. Батьківські види *Prunus canescens* і *Prunus avium* роблять цю підщепу дуже міцною і придатною для пересадки. Про жодні його недоліки невідомо. Навпаки, тут менше небезпеки пересіву, ніж у GiSelA®5 або GiSelA®6, що робить GiSelA®17 придатним для поєднання із самофертильними сортами. Стійкий до вірусів PDV та PNRSV.

– GiSelA®17 менш вимогливий до ґрунтово-кліматичних умов та інтенсивності культурних вимірів, ніж GiSelA®5, – зауважив представник компанії Хузейфа Ібрагім.

Компанія Fleuren також пропонує свої сорти слив, які підійдуть для вирощування в умовах України, оскільки вони добре зарекомендували себе під час весняних заморозків.

Також компанія Fleuren реалізує саджанці черешні, підщепу яблуні М9, Б9; підщепу черешні Гізела 5,6, 13, 17 та підщепу груші Q-Elina, які відомі своїми перевагами та стійкістю до заморозків. Весь посадковий матеріал компанії сертифікований і безвірусний. Адже тут ретельно стежать за дотриманням усіх вимог при його вирощуванні: кожних два роки змінюють ділянку для вирощування саджанців, постійно здійснюється аналіз ґрунту, сканується його склад, вибираються умови, які найбільше підходять для різних типів культур.

Також на виставці можна було ознайомитися з новітніми технологіями, які пропонує компанія Optimum Sorting Machine Business для сортування різних видів крихких фруктів (включаючи лошину, малину, вишню тощо). За допомогою камер та лазерного контролю ягоди сортуються за кольором, розміром та стиглістю, гарантуючи, що залишаються лише свіжі та хрусткі ягоди.

– У 2024 році наша компанія отримала нагороду «Експортер року» в Бельгії. Ми відправляємо майже 30 % нашого обладнання до Індії, 30 % – до США і 30 % – до Європи, – говорить **Стів ПАСКІН**, один із засновників **Optimum Sorting**.

Компанія Optimum Sorting, заснована у 2017 році, спеціалізується на розробці технологій оптичного сортування, обслуговуючи як продовольчі, так і непродовольчі ринки по всьому світу. Виробник прагне оптимізувати ефективність сортування, дозволяючи своїм клієнтам максимізувати продуктивність і мінімізувати харчові відходи.

Компанія **Green Sort** також учасник цьогорічної виставки в Берліні. Вона вже 7 років займається виробництвом сортувальних машин для яблук і має клієнтів у різних куточках світу: Європі, Америці і, зокрема, в Україні. Компанія виробляє машини, які використовують HD-камери, щоб сортувати фрукти за розміром, кольором та рівнем пошкоджень.

– Наше обладнання найкраще підійде для малих та середніх фермерських господарств, оскільки ми маємо сортувальні машини різної потужності. Одна може переробляти 400 кг яблук за годину, інша, відповідно, більше. Звісно, великі господарства також можуть встановлювати наші сортувальні лінії: дві, три та більше, залежно від потреби, адже існує можливість їх об'єднувати. До речі, наше близьке розташування до кордону з Україною, може бути однією з переваг для налагодження співпраці з українськими виробниками і переробниками яблук, – зауважив представник компанії Green Sort.

Упродовж останніх трьох років компанія виробляє також сортувальні машини для лохини, які сортують ягоди за допомогою інфрасвітла та HD-камери. Така технологія дозволяє розгледіти можливість гниль ягоди навіть усередині плоду, що допомагає постачальникам гарантувати високу якість продукції.

Робота всіх сортувальних машин контролюється людьми. Водночас через інтернет-мережу виробник може спостерігати за станом обладнання, що дозволяє підвищити якість сервісного обслуговування і надавати необхідну допомогу навіть віддалено.

Сучасну техніку для чищення, нарізки та миття салатів, овочів та фруктів, надійної німецької якості, представляла на FRUIT LOGISTICA 2025 компанія **KRONEN** (www.kronen.eu). За майже півстолітню іс-

Рікардо ДАНІЕЛЬ та Вірджинія КАССЕЛЛА (PND)

торію діяльності KRONEN добре відома на світовому ринку. Сьогодні компанія пропонує своїм клієнтам універсальні машини для нарізки овочів та фруктів на шайби, кубики, палички і дольки. Особливо популярна машина нарізки коренеплодів та інших овочів на кубики різних розмірів (Модель KUJ V).

Відвідувачі виставки мали можливість побачити машини KRONEN у дії і переконалися у відмінній якості нарізання картоплі, цибулі, моркви, баклажанів, яблук та інших продуктів.

Особливою цьогорічна FRUIT LOGISTICA стала для компанії PND, яка займається виробництвом інно-

ваційного обладнання для переробки фруктів та овочів. Адже цьогоріч вона відзначає 25 років активної роботи на ринку. Відвідувачам виставки в Берліні компанія PND презентувала нові машини для переробки ананасів, які чистять фрукти та нарізають їх слайсами. Одна з них ручна, інша працює в напівавтоматичному режимі.

– Вони відрізняються своїми потужностями, MPC – ручна машина, тоді як APC – напівавтомат, тобто вони виконують однакові завдання, однак із різною швидкістю обробки продукції, – розповіла менеджерка компанії **PND Вірджинія КАССЕЛЛА**.

реклама

Команда компанії KRONEN

Представники компанії GREEN SORT

25-річний досвід роботи дозволяє компанії постійно вдосконалювати своє обладнання, щоб задовольнити всі вимоги виробників та переробників свіжих фруктів. У каталозі PND представлені унікальні рішення для переробки груш, яблук, ківі, апельсинів, грейпфрутів, лимонів, ананасів, динь, манго, полуниці, кавунів та персиків.

Відома американська компанія Urschel представила на виставці FRUIT LOGISTICA 2025 своє обладнання для нарізки всіх видів харчових продуктів. Компанія була заснована ще в 1910 році і завоювала дуже гарну репутацію на ринку переробного обладнання. **Urschel** спеціалізується в основному на виробництві високопродуктивних машин для великих переробних підприємств. Власне, на виставці в Берліні вони представили потужну техніку для переробки салатів, овочів та картоплі. Зокрема, високопродуктивну машину, яка може переробляти від 4 до 8 тонн салату айсберг на годину.

Втім, у майбутньому компанія планує більше задовольняти потреби невеликих переробних підприємств. Urschel є найбільшим виробником машин для нарізки та подрібнення всіх видів харчових продуктів. Наприклад, нарізання овочів і фруктів скибочками, кубиками, подрібнення для приготування пюре, соку тощо.

УКРАЇНСЬКІ САДІВНИКИ ПРЕЗЕНТУЮТЬ

Уже не перший рік у Берліні експонуються українські виробники. Цьогоріч вітчизняний стенд на FRUIT LOGISTICA 2025 був організований проектом ІТС спільно з **ГС «УКРСАДВИНПРОМ»**. Його представляли шість провідних українських компаній.

Серед цьогорічних експонентів – ФГ «Гадз» з Тернопільщини. У господарстві вирощують яблука, груші, сливи на площі 700 га, у перспективі планують розвивати овочівництво та ягідництво. Тут диверсифікували свій бізнес і активно розвивають власну переробку, виготовляють фруктово-сиропо, соки прямого віджиму, пюре, концентрати тощо, а також сушені чипси.

Ще один представник України на Fruit Logistica – **ФГ «Eco berry»** з Івано-Франківщини. господарство щороку експортує близько 8 тисяч тонн ягід. З них 2 тисячі тонн – органічні, дикорослі ягоди.

Уперше в якості експонента беруть участь у Fruit Logistica 2025 **ГК VITAGRO**, які вирощують смородину, яблука та інші культури. Спершу вони приїздили на виставку у якості відвідувачів. Однак компанія, яка динамічно розвивається, потребує розширення співпраці і вихід на нові ринки реалізації продукції.

Також на виставці у Берліні була представлена українська компанія «**Сади Дніпра**» з Дніпропетровської області – ТМ UaApple. Це господарство сьогодні активно масштабує свій бізнес, так, нещодавно вони заклали нові сади і зараз будують холодильник для фруктів на 20 тисяч тонн.

Компанія «**Беррі Хаб**» вже має досвід експорту своєї продукції у країни ЄС та Близького Сходу. Однак врожаї малини, лопухи, суниці садової, сертифіковані за стандартами GlobalG.A.P., дають можливості для нарощення експортного потенціалу компанії, який вдасться розширити завдяки новим контактам на Fruit Logistica 2025.

Інтереси агровиробників на міжнародному рівні представляє

Українська асоціація USPA, яка на Fruit Logistica сприяє розвитку українського експорту.

– FRUIT LOGISTICA – це чудовий майданчик для популяризації української продукції, підвищення впізнаваності українських брендів та демонстрації високої якості вітчизняної сільськогосподарської продукції, – наголошує ГС «Укрсадвинпром» Володимир Печко.

Володимир Печко закликав представників українського аграрного сектору до активної участі у таких міжнародних заходах. Адже це унікальна нагода налагодити партнерство з міжнародними дистриб'юторами та ретейлерами, залучити інвесторів, які шукають перспективні компанії для співпраці тощо. Завдяки активній участі у FRUIT LOGISTICA, українські компанії не лише укладають вигідні контракти, а й формують позитивний імідж України як надійного гравця на світовому аграрному ринку.

Кілька років поспіль події, які відбуваються FRUIT LOGISTICA, висвітлює журнал «**Садівництво та Овочівництво. Технології та Інновації**» – інформаційний партнер цього заходу.

– Цьогорічні українські експортери та виробники представили широкий асортимент ягід і яблук на виставці Fruit Logistica, що свідчить про зростаючу якість та конкурентоспроможність української аграрної продукції, – зауважила співзасновниця медіагрупи «Технології та Інновації» Надія Яцук, яка протягом усіх трьох днів працювала на цьогорічній виставці, презентуючи партнерам виставки з усього світу українські видання «Садівництво і Овочівництво», «Ягідник», «Горішник», «Напої. Технології та Інновації».

Компактна інтелектуальна лінія для сортування яблук SJ Vision

З водним розвантаженням

З самоскидом (сухе розвантаження)

Інтелектуальна з використанням сучасної оптичної системи (HD камера) на основі штучного інтелекту (AI алгоритми), що забезпечує точне вимірювання діаметру, сортування за кольором і виявлення пошкоджень, дбайливе ставлення до яблук (не кидає, не падають з висоти), що дає відмінну якість відсортованих фруктів.

Технічна специфікація:

Додаткове сортування кулястих фруктів і овочів: Груша, Какі, Гранат, Апельсин, Картопля, Буряк, Перець, Томати, Цибуля.

Особливості продукту:

- Сортування за допомогою HD-камери;
- Дбайливе ставлення до відсортованих фруктів;
- Сортування на основі штучного інтелекту AI – алгоритмів;
- Управління через сенсорний екран;
- Модульна конструкція;
- Проста міцна конструкція;
- Віддалений доступ через Wi-Fi – оновлення програмного забезпечення та обслуговування.

Продуктивність:

- від 2,2 об'єктів на секунду, 1,2 т/год до 4,4 об'єктів на секунду і 2,5 т/год
- Приймальних столів (виходів) від 5 до 8

Вирощування груш у південно-західному регіоні України

Успішний досвід фермерського господарства «Яніс-4»

Попри те, що груша – традиційна та дуже поширена на території України плодова культура, успішне її вирощування вимагає беззаперечного дотримання всіх правил і технологій на кожному з етапів. Це стосується не лише вибору саджанців і схеми посадки, а й правильної ділянки, сортів, схеми захисту та живлення, а й технології збирання та зберігання. Про це можна прочитати багато інформації, але найбільш цінними будуть поради тих садівників, які на власному досвіді переконалися в ефективності та дієвості тих чи тих порад і лайфхаків. Тому про те, як виростити якісну грушу (та й не тільки про це) розповів голова фермерського господарства «Яніс-4» **Анатолій ЧОРНИЙ** під час свого виступу на XI Міжнародній науково-практичній конференції «Успішне садівництво, овочівництво і переробка: технології та інновації. Зерняткові. Соки. Переробка». Захід, який організувала медіагрупа «Технології та Інновації», відбувся 24–25 жовтня у Кам'янці-Подільському. До речі, конференція зібрала понад 160 учасників з різних регіонів України та з-за кордону, зокрема з Італії, Бельгії, Нідерландів і Польщі.

У фермерському господарстві «Яніс-4», розташованому у Дністровському районі Чернівецької області, половину всіх насаджень займає яблуневий сад, а на 40 % ростуть груші. Керівник господарства **Анатолій Чорний** – садівник із багатим досвідом, адже вже понад 30 років він не лише вирощує груші, а й вивчає цю культуру та досліджує найбільш ефективні технології, які допомагають отримати максимальний результат і якісний урожай.

– І саме завдяки цьому мені випала можливість спілкуватися з оригінаторами низки сортів груші, які ростуть у моєму саду, – **Ксенією Душутіною та Валентиною Сайко**. До речі, найкращий, на мою думку, сорт груші, який зараз росте в моєму господарстві, вивела саме **Ксенія Душутіна**, – розповів **Анатолій Чорний**.

У саду господарства ростуть груші різних сортів, однак безумовний фаворит **Анатолія Чорного** – сорт **Яніс**. Свого часу, ще в сімдесятих роках минулого століття, його вивели в Молдові та назвали **Ноябрська Молдови**. За словами керівника господарства, цей сорт завдяки своїм характеристикам набув неабиякої популярності, тому вирощується не лише

в Україні, а й за її межами, тож у країнах Європи цей сорт відомий як Ксена.

– Крім того, в нашому саду росте ще один цікавий сорт – Сніжинка, але він не внесений до Реєстру сортів рослин, придатних до вирощування в Україні. Плоди цього сорту дуже смачні та соковиті, а сам він надзвичайно врожайний. Що цікаво, він куцувидної форми та невеликого зросту, – сказав Анатолій Чорний.

САДІВНИЦТВО НА БУКОВИНІ: ЯК ВИРОСТИТИ ЯКІСНУ ГРУШУ?

Вінницька та, власне, Чернівецька область належать до тих регіонів України, де найбільш розвинене садівництво. А все завдяки сприятливим ґрунтово-кліматичним умовам, які допомагають вирощувати якісні плоди культури.

– Але варто зазначити, що, як правило, груші вирощують у долинах річок. В Італії це річка По, у Франції – річка Лаура, а в нас – міжріччя Дністра та Пруту, яке виявилось найбільш сприятливим місцем для вирощування груші з відповідними кліматичними умовами, – зазначив голова фермерського господарства «Яніс-4».

Таким чином, одна з ключових передумов успішного грушевого саду полягає у виборі правильного місця для майбутнього саду. Крім того, щоб отримати гарний урожай груші, важливо правильно підібрати сорти.

– До того ж для розвитку саду важливо правильно садити дерева. Так, останнім часом я висаджую груші за схемою 2,6 метра у міжрядді та 0,8 метра у ряду між деревами. Завдяки обраній схемі нам зручно збирати майбутній урожай, – розповів Анатолій Чорний.

Щодо формування крони дерева, то і тут є свої секрети та нюанси, каже керівник господарства:

– Упродовж майже 20 років ми співпрацюємо з відомим італійським розсадником Mazzoni Group, який рекомендує висаджувати в саду саджанці бі-баум, щеплені двома вічками в підщепу. Але натомість я вважаю, що окулірування, тобто щеплення шляхом приживлення вічка або бруньки з одного дерева (прищепи) до ін-

шого (підщепи), для груші не підходить. Адже це дуже ламка культура, через це може бути дуже багато бракованих дерев. Тому ми дотримуємося англійського щеплення, яке проводиться на стовбурі рослини значно вище від землі. Завдяки цьому вдається уникнути зараження збудниками різних захворювань.

Після цього потрібно вибрати два головні пагони, до того ж бажано, щоб вони були однакові. Хоча, за словами Анатолія Чорного, ця вимога не дуже критична, адже в будь-якому випадку на них все одно достигатиме врожай:

– А для того, щоб вирівняти ці пагони, саджанці треба садити так, щоб більший стовбур був спрямований на південь, а менший – на північ. Як правило, той пагін, який отримує більше сонця, зав'язує і більше плодів, а потім такий його розвиток призупиняється.

Натомість менший пагін починає наздоганяти у розвитку більший, і з часом їхній ріст вирівнюється. І саме тому ми обираємо бі-баум. У такому випадку дерево отримує більше сонячного світла, ніж при звичайному формуванні крони. А груша – це та садова культура, яка потребує значно більше світла, ніж яблуня. І більше поживних речовин вона може виробити, коли будуть працювати разом сонце, вода, земля та, звичайно ж, кліматичні умови регіону.

До речі, дуже важливу роль відіграє і підщепа. Так, у господар-

стві вже близько 8 років успішно використовують як підщепу айву Елін, яка забезпечує і стабільний урожай, і стабільну якість плодів, але лише за умови правильного догляду за садом та його захисту від медяниці.

ЩО НАЙБІЛЬШЕ ЗАГРОЖУЄ ГРУШІ ТА ЯК З ЦИМ БОРОТИСЯ?

Ще один важливий фактор для вирощування якісного врожаю груші полягає в тому, щоб позбутися найбільш шкідливого організму, який загрожує не лише плодам і деревами, а й усім насадженням. Йдеться про медяницю.

За словами Анатолія Чорного, якщо порівнювати з яблуневим садом, то грушевий вирощувати складніше значно складніше. І пов'язано це передусім з цим специфічним шкідником, який дуже дошкуляє саме грушевим деревам. Боротися з ним надзвичайно складно, особливо в умовах тривалої спеки та посухи.

– І якщо в сезоні 2024 року нам вдалося обмежитися дуже малими дозами засобів захисту рослин, і дерева були в чудовому стані, то так буває не завжди. Свого часу садівники в італійській провінції Тіроль були вимушені відмовитися від промислового вирощування груш на користь яблук, адже вони просто не могли здо-

лати медяницю, оскільки в країні регламентується застосування засобів захисту, і дозволених кількостей не вистачало, щоб позбутися цього шкідника, – розповів голова фермерського господарства «Яніс-4».

В умовах Буковини розвитку цього шкідника дуже сприяють погодні чинники: або затяжні дощі, або затяжна спека, які дуже заважають проведенню всіх необхідних захисних операцій у саду.

– Але найбільша проблема медяниці полягає в тому, що появу цього надзвичайно шкочинного організму спричинила... сама ж людина! Адже в саду потрібно працювати так, щоб зберегти ентомофагів, які дуже корисні для нас. Йдеться, зокрема, про щипавки, сонечок тощо. До речі, в мене навіть є фотографія, де сонечко з'їдає медяницю! Тобто якщо садівник не збереже цих корисних для саду ентомофагів, то йому доведеться обприскувати насадження кожні 3–5 днів, але йому це все одно не вдасться позбутися медяниці, – переконаний Анатолій Чорний.

За його словами, зараз у саду господарства «Яніс-4» агроном намагається працювати так, щоб, використовуючи хімічні препарати, зберегти цей фонд корисних шкідників, які можуть допомогти в боротьбі з медяницею. І саме завдяки цьому в сезоні 2014 року вдалося не лише витратити менше коштів на хімічні препарати, а й покращити стан плодів, листя та самих дерев, які вже заклали плодів бруньки на наступний сезон – основу майбутнього врожаю.

Якщо ж у саду все-таки з'явилася проблема з цим шкідником, то щоб позбутися медяниці, в господарстві застосовують різні методи боротьби з нею. Серед них – препарати на олійній основі, які чинять на шкідника фізичний вплив. Після обробки дерев такими засобами медяницю обволікає парафінова плівка, і внаслідок відсутності доступу повітря вона гине. Використовують і препарати, які діють за принципом клею. Однак їхнє застосування вимагає ретельного контролю, оскільки за умови невчасної обробки, тобто безпосередньо перед дощем від дії препарату можуть постраждати й дерева.

ЗБИРАННЯ, ЗБЕРІГАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ВРОЖАЮ

Для того, щоб споживач у результаті отримав якісну грушу, важливо не лише правильно її виростити, а й зібрати та зберегти.

– Так, оскільки висота наших дерев становить 2,4 метра, то достиглі груші ми зриваємо в рукавицях і горизонтально складаємо їх у спеціальні контейнери, призначені для груш на 300 кілограмів. З ними людям дуже зручно працювати, бо їм потрібно зрвати плоди, зігнути їх та покласти їх у контейнер. І якщо його висота становить 80 сантиметрів, то робити це трохи незручно. Звичайно, бажано, щоб вони були виготовлені з пластмаси, але ми використовуємо дерев'яні. Можливо, з часом перейдемо на пластмасову тару, – розповів Анатолій Чорний.

Голова ФГ «Яніс – 4»
Анатолій ЧОРНИЙ у своєму саду

У цих контейнерах вони зберігаються в холодильниках за температури $-1-0^{\circ}\text{C}$. Якщо температура в холодильнику буде вищою, то груша швидше достигне, тому, відповідно, її доведеться швидше реалізувати. До речі, за словами керівника господарства, для тривалого та якісного зберігання груші, на відміну від яблука, не потрібна технологія регульованого газового середовища. Адже вона не забезпечує потрібного результату.

Що ж до врожайності грушевого саду в фермерському господарстві «Яніс-4», то в сезоні 2024 року залежно від сорту там збра-

ли в середньому 30 тонн врожаю з гектара.

– Але щоб збільшити показник урожайності грушевого саду, ми почали вирощувати новий для нас сорт. Йдеться, зокрема, про сорт Марія, який вивела Раїса Бабина. І ця груша особлива тим, що мінімальна її врожайність становить 50 тонн з гектара, а термін зберігання значно довший, ніж у сорту Яніс. Тобто з однаковими фінансовими вкладеннями в один гектар саду мені вдасться отримати значно більше врожаю, – зазначив Анатолій Чорний.

За його словами, середня вага плодів груші сорту Марія становить близько 300 грамів. На жаль, вона трохи поступається за смаковими характеристиками сорту Яніс, але в господарстві ще вивчатимуть технологію вирощування Марії, щоб удосконалити її смак і показники. Адже сорт Марія був виведений у Криму, а там значно тепліше, ніж на Чернівецьчині.

З літніх сортів у господарстві вирощують і Вільямс жовтий, і Вільямс червоний, щоб у результаті було гарне та якісне перехресне запилення.

– До речі, про запилення. Чомусь бджоли нашу грушу зазвичай не люблять. Мабуть, причина криється у запаху квіток. Тому для покращення запилення ми застосовуємо препарат, з допомогою якого вдається залучити більше бджіл. До речі, в нашому саду стоїть 40 вуликів, і завдяки тому, що використовуємо правильні та безпечні препарати, які не шкодять комахам, ми ніколи не мали з ними проблем. Крім того, щороку качаємо мед, який передаємо нашим воїнам зі Збройних сил України. Так, минулого року передали їм 360 кілограмів меду.

До речі, попри територіальну віддаленість від лінії фронту, війна зачепила і фермерське господарство «Яніс-4». Раніше, до 2022 року, там працювало 40 робітників. На жаль, семеро працівників зараз захищають територіальну цілісність України, а ще семеро віддали своє життя у війні проти ворога. Але, попри всі труднощі, у господарстві не відмовляються від поставлених цілей і намагаються працювати максимально ефективно, щоб підтримувати економіку України в такий складний час.

Обліпіха: культура нішева, але перспективна

У фермерському господарстві зі Львівщини демонструють на практиці, що вирощування обліпіхи – це вигідна справа

Попри те, що обліпіха у нашій країні залишається нішевою культурою, на внутрішньому ринку на цю ягоду спостерігається сталий попит. Понад те, у неї є високий експортний потенціал, стверджують фахівці. Адже обліпіху використовують не лише в харчовій, а й у фармакологічній та косметичній промисловості.

Ще один вагомий доказ на користь обліпіхи полягає у тому, що догляд за цією культурою порівняно нескладний. Утім, найкраще про всі аспекти її промислового вирощування, звісно, можуть розповісти ті, хто практикує цю справу. Уже понад десять років обліпіху вирощують у фермерському господарстві «Ромалін», що працює на Львівщині. Як розповідає директор ФГ «Ромалін» Роман ТАНЧУК, за цей період там встигли не лише зібрати цілу колекцію сортів обліпіхи, а й визначити серед них своїх «фаворитів».

На що важливо звернути увагу тим, хто має намір вирощувати обліпіху, які переваги й недоліки мають певні сорти цієї ягоди та як налагодити процес реалізації вирощеного – про це Роман Танчук розповів читачам нашого журналу.

ОБИРАЮТЬ СОРТИ, ВРАХОВУЮЧИ ВСІ АСПЕКТИ

Зараз у фермерському господарстві «Ромалін» на 30 га росте одинадцять сортів обліпіхи. Частина з них там уже розпочали самотужки розмножувати, вирощуючи саджанці. А в майбутньому мають намір офіційно зареєструвати кілька сортів – «вихідців» із дикоросів, розповідає Роман Танчук:

– Свого часу ми випробували чимало сортів обліпіхи, і частина з них дуже сподобалася. Гарні результати в наших умовах отримали, вирощуючи сорти латвійської селекції Марія Брувелє, Єва і Тетяна. Добре зарекомендував себе також сорт Лейкора. Натомість від подальшого розширення насаджень

сортів румунської селекції Клара, Мара та Аскола ми зрештою відмовилися. Ягоди цих сортів дрібні, а кущі – надто колючі, тому збирати та переробляти її дуже складно. Анна – ще один сорт обліпихи, який не плануємо розмножувати надалі. Ягоди у нього досить хороші, проте кущі теж мають дуже великі колючки. Є у нас також сорт обліпихи Подільська, яку вивели у Кам'янці-Подільському. Це досить поширений в Україні сорт, якому притаманна висока продуктивність. Проте недоліки у нього також є: як тільки розпочинається період нічного зниження темпера-

тури, ці ягоди одразу ж втрачають колір. Тому їх потрібно збирати до початку холодів.

Основні площі у фермерському господарстві займають сорти Лейкора, Єва, Марія Брувеле та Карпатська. Інші вирощують на невеликих дослідних ділянках, щоб вивчити особливості та зробити висновки щодо доцільності подальшого культивування.

ОСНОВА ДОГЛЯДУ – ПРОФІЛАКТИКА

В однорічного саджанця обліпихи міцний корінь виростає через два роки. Саме на третій рік на кущах зазвичай дозрівають перші ягоди. А повноцінний врожай обліпихи можна зібрати через 4–5 років після висаджування.

Поки що у господарстві обходяться без поливу насаджень. Поблизу плантації відсутні відкриті водойми, звідки можна було б брати воду для цих потреб. Утім, обліпиха – це культура, яку можна вирощувати без додаткового зрошування площ.

Натомість захисту від хвороб та шкідників ця культура потребує. Наразі у господарстві намагаються працювати на випередження та вживати профілактичних заходів. Це дає змогу зменшити обсяги внесення препаратів, зауважує очільник фермерського господарства:

– Оптимальні препарати та схеми їхнього застосування підбирає агроном, який напрацьовує технологічну карту. На жаль, обліпиху, як і інші культури, також «атакують» хвороби, зокрема – грибкові. А найнебезпечнішим зі шкідників зараз є обліпихова муха. Тому потрібно постійно перебувати насторожі. Якщо не випускати з поля зору поточну ситуацію і все ретельно контролювати, то проблем можна уникнути. Утім, ми свідомі того, що патогенність зростає зі збільшенням площ насаджень. Тож з часом доведеться змінювати схему захисту й застосовувати більше препаратів, щоб отримувати якісний врожай.

У процесі догляду за обліпиховим садом в ФГ «Ромалін» застосовують «традиційну» техніку: трактор, косарку, мульчувач. У рядках скошують бур'ян косаркою, міжряддя мульчують.

НА ЯКІСНУ ЯГОДУ Є ПОПИТ

Найвідповідальніший період у саду – збір врожаю. До цього процесу залучають працівників, які з допомогою електричних секаторів зрізують гілочки з ягодами та вкладають їх у ящики. Заповнені місткості спрямовують на заморожування. І вже після того відбувається процес первинного перероблення ягід. Доти, як у гос-

подарстві придбали лінію для перероблення, вирощене реалізували разом з гілочками. Нині ж сучасне обладнання дає змогу забезпечити якісне перероблення.

– Ягоду, яка надходить з поля, заморожуємо шокним методом за температури мінус 35 градусів. Потому ставимо на зберігання до холодильника, де вона перебуває за температури -18–20 °С до того часу, доки не розпочинається перероблення. Заморожуємо врожай у звичайній морозильній камері, де встановлена необхідна температура. А згодом, коли завершуємо основні роботи в саду, беремося за перероблення зібраного. У переробному цеху встановили обладнання від компанії Insortex, на якому відбувається процес обтрушування, очищення та калібрування обліпихи. Підготовану ягоду пакуємо у мішки, у яких згодом її реалізуємо, – розповідає Роман Танчук.

Врожай, вирощений у господарстві «Ромалін», поки що реалізують в Україні. Однак, у перспективі мають намір розвивати й експортний напрямок. Наразі вже відбулася низка перемовин із представниками переробної галузі з Німеччини та Польщі, у яких є інтерес до української ягідної продукції. Але для того, щоб укласти експортні угоди та чітко їх виконувати, потрібні великі товарні партії обліпихи. Тож над цим у господарстві планують працювати.

Натомість про вторинне перероблення обліпихи поки що не йдеться. Наразі підприємці вивчають особливості виробництва соків, джемів, пастили та іншої продукції з цих ягід, розглядаючи цей напрямок як перспективу далекого майбутнього.

– Маємо устаткування для первинного перероблення, тому будемо далі розвивати напрямок вирощування обліпихи й сподіватися на хороші врожаї. Обліпиха здатна давати врожай досить довго – протягом 20 чи й більше років. Але, щоб отримувати щороку стабільні врожаї, потрібно одразу правильно спланувати насадження на ділянці. Особливість обліпихи полягає у тому, що на місці зрізаної гілки наступного року врожаю уже не буде. Там рости будуть нові гілочки, на яких ягоди з'являться через рік, – каже директор ФГ «Ромалін».

З огляду на те, що переробні підприємства купують обліпиху для різних цілей, нині у господарстві значну увагу приділяють вивченню особливостей сортів. Там планують провести детальні лабораторні дослідження ягід, щоб згодом пропонувати переробникам оптимальні сорти для харчової, фармацевтичної, косметичної чи інших сфер. Адже чимала колекція сортів дає змогу сформувати більш привабливі пропозиції для клієнтів. Тому перспектива у обліпихи точно є, впевнені у ФГ «Ромалін».

Директор ФГ «Ромалін» Роман ТАНЧУК

В однорічного саджанця обліпихи міцний корінь виростає через два роки.

Саме на третій рік на кущах зазвичай дозрівають перші ягоди. А повноцінний врожай обліпихи можна зібрати через 4–5 років після висаджування.

Фермерське господарство
РОМАЛІН

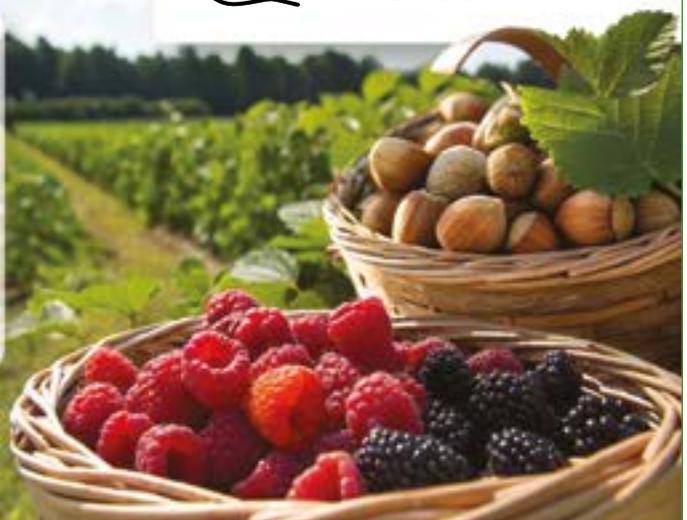
Вирощені в екологічно чистих умовах:

- **ОБЛІПИХА**
- **МАЛИНА**
- **ФУНДУК**
- **ОЖИНА**

Львівська обл., Дрогобицький р-н,
с. Рихтичі, вул. Будівельна, 1а
+38 067 6722115 + 38 067 6725235
romalinfg2009@ukr.net

**РУЧНИЙ
збір урожаю**

реклама

Ефективність обробок багаторічних насаджень пестицидами та чинники, що впливають на їх проведення

Ю. П. Яновський, доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри захисту і карантину рослин Уманського національного університету садівництва МОН України

Важливу роль у збереженні врожаю плодових культур та в поліпшенні його якості має відігравати інтегрований захист садів і ягідників від збудників хвороб, бур'янів та шкідників.

У садах і ягідниках України виявлено понад 300 видів шкідливих комах, кліщів і гризунів, близько 100 збудників грибних, бактеріальних і вірусних хвороб, майже 50 видів бур'янів, що ослаблюють життєдіяльність культурних рослин у ягідних і садових насадженнях упродовж вегетації.

Нині спостерігається активне заселення багаторічних насаджень небезпечним карантинним об'єктом – коричневим мармуровим клопом, ствольними шкідниками (західним непарним короїдом, червицями, заболонниками). Також фіксується збільшення площ ураження садових масивів дерев бактеріальним опіком, шаркою слив, альтернаріозом, хворобами деревини, збільшуються площі забур'янення в садах ваточником сирійським, амброзією полинолистою й іншими видами бур'янів.

Це потребує нагального перегляду й уточнення стратегії захисту плодових насаджень від основних збудників хвороб, бур'янів і шкідників з урахування особливостей біології шкідливих об'єктів, механізму дії пестицидів, особливостей приготування робочих розчинів та технологій внесення (разом із добривами та іншими речовинами) за дотримання екологічних вимог сьогодення.

Нині виникла нагальна проблема щодо розгляду ролі низки чин-

ників, що мають важливе значення для проведення економічно та екологічно доцільних та ефективних обробок препаратами багаторічних насаджень для захисту їх від шкідливих організмів.

1. ПОГОДНІ УМОВИ

Важливо, що кожен препарат має температурні межі, за яких спостерігається його максимальна дія (ефективність). Наприклад, препарати з групи гліфосатів можуть знизити ефективність за температури повітря нижче 10–12 °С. Більшість препаратів піретроїдної групи під час обробки за високих температур мають знижену ефективність через дуже швидкий розпад. На відміну від них, деякі фосфорорганічні інсектициди (диметоат) знижують ефективність лише за низьких температур повітря (нижче 10 °С).

Іншим аспектом врахування температурного режиму є його верхня межа, за якої можливі обробки. У більшості випадків вона обмежена температурою приблиз-

но 27–28 °С, коли фізіологічна активність рослини суттєво знижена. Проте необхідно розуміти, що припинити обробку насаджень пестицидами необхідно заздалегідь до настання такої температури повітря. Для ефективної дії внесеного препарату необхідне його перебування на рослині впродовж 1–3 год після обприскування до настання граничної температури 27–28 °С, за якої рекомендується припинення робіт з обприскування. Тому в рекомендаціях для застосування препаратів верхній показник температури повітря має значення +25 °С. Таким чином, кожен препарат під час його внесення потребує дотримання температурного режиму.

Для досягнення максимальної ефективності велике значення має випадання опадів недовзі після внесення пестициду. Норма застосування більшості препаратів передбачає, щоб упродовж 3 год після їхнього внесення опадів не було, оскільки змив діючої речовини з поверхні рослин різко знижує ефективність. Для досягнення максимального ефекту опадів не має бути протягом 6–8 год після внесення пестициду.

Однак, якщо препарат містить хімічно високоактивну речовину, або використовуються відповідні хімічні компоненти, що сприяють швидкому проникненню всередину рослини, то висока ефективність обробки гарантується навіть за опадів через 1 год після застосування препарату.

Необхідно пам'ятати, що дощ незабаром після обприскування рослин контактними фунгіцидами майже повністю їх змиє.

У більшості випадків, як свідчить практика, регламент обприскування в багаторічних насадженнях вимагає умови, за якої швидкість вітру не перевищує 3–5 м/сек. У випадку перевищення цих показників спостерігається нерівномірний розподіл робочого розчину, знос препарату на інші рослини.

Існує правило, що за наявності роси на листі рослин обробку пестицидами не проводять. Таких вимог необхідно дотримуватися за обробки гербіцидами на основі гліфосатів та деяких інших діючих речовин, для високої ефективності яких необхідна відповідна

концентрація робочого розчину. Обприскування по росі призведе до суттєвого зниження концентрації діючих речовин і, відповідно, до зниження ефективності обробки. Тому, плануючи обробку, враховують, щоб за 2–3 год до обприскування насаджень роси вже не було.

Не варто вносити фунгіциди (контактної чи системної дії) на вологі від дощу або роси рослини.

Проте, для більшої кількості фунгіцидів обробка за незначної наявності роси, що не стікає з рослин при їх коливанні від вітру або проходу техніки, може підвищити ефективність дії через більш рівномірний розподіл препарату на листі та через триваліше перебування листя у зволоженому стані.

За обробки насаджень пестицидами важливим є вибір часу. Можна отримати різну ефективність за обробки одним і тим самим препаратом, обприскуючи в ранкові, денні або вечірні години. Насамперед на таку ефективність впливатиме температурний фактор, сонячне випромінювання та відносна вологість повітря у найближчі після внесення препарату години. Наприклад, вищу ефективність зазвичай можна одержати від більшості препаратів за обробки у вечірні години. У цей час найсприятливіші умови, а саме: помірні температури у вечірні та нічні години у найближчий період після оброб-

ки насаджень; сприятливий режим вологості, за якого рослини активізуються фізіологічно та діючі речовини легше й швидше проникають у рослину. Відсутність сонячної інсоляції допомагає діючим речовинам, не стійким до цього фактору, бути активними триваліший період.

Якщо рослини потерпають від сильної посухи, їхнє листя в'яне, то не ефективно, а іноді й небезпечно проводити обприскування системними чи трансміларними препаратами. В умовах низької відносної вологості повітря, великої кількості випромінювання і (дуже важливо) нестачі вологи – в зоні росту листків рослин (особливо ягідних культур) утворюється багато воску. Крім того, осковий шар не тільки стає товщим, а й змінює структуру, що значно ускладнює поглинання препаратів.

2. ТЕХНОЛОГІЯ ПРИГОТУВАННЯ РОБОЧОГО РОЗЧИНУ

На сільське господарство України припадає 70 % води, що використовується. Для попередження стрімкого скорочення запасів води та уникнення її дифузного та локального забруднення слід дотримуватися деяких правил. Серед них – задля суспільної та особистої безпеки агрономам варто дотримуватися рекоменда-

цій щодо відстані від місця обробки до водних джерел (щонайменше 5 м буферної зони), знижуючи до мінімуму ризик стікання (змиву) засобів обробки.

Чільне місце в дотриманні умов правильного використання води та збереження її запасів має правильне та ефективне її використання в захисті рослин від шкідників, збудників хвороб і бур'янів, що значною мірою впливає на собівартість аграрної продукції та її якість.

За обробки насаджень пестицидами важливим є вибір часу.

Важливе значення у приготуванні робочого розчину мають якість води, використання одного або кількох препаратів, добрив, їхня сумісність.

Для приготування робочого розчину потрібна якісна чиста вода. Існує кілька параметрів вимог до якості води: не каламутна, без органічних речовин, не жорстка та з належним рівнем рН.

Вода може містити багато органічних речовин – мул, рослинні рештки або водорості, найпростіші організми тощо, і це значно знижує ефективність обробки, оскільки практично будь-яка органіка зв'язує частину діючої речовини. Особливо це характерно для гліфосатів та дикватів. Бруд може засмічувати форсунки, лінії та фільтри, а також знижувати про-

дуктивність і термін експлуатації обприскувача. Крім того, водорості мають властивості вступати в реакцію з деякими хімічними сполуками, знижуючи їх ефективність.

Жорсткість води визначається наявністю розчинених у ній мінералів і впливає на інші властивості води. Попри величезну кількість різних мінералів, розчинених у воді, тільки деякі з них визначають її жорсткість. Кальцій, магній, а також залізо містяться в усіх природних джерелах води. На відміну від інших твердих частинок, ці мінерали не осідають. Вода вважається «м'якою», якщо розчинені іони кальцію та магнію замінюються іонами натрію або калію.

З технічного погляду жорсткість є одиницею виміру загальної кількості кальцію та іонів

магнію у воді: чим більша концентрація цих і подібних мінералів, тим жорсткіша вода, яка суттєво погіршує розчинність пестицидів і знижує ефективність ад'ювантів, впливаючи на баланс системи поверхнево-активних речовин.

Надмірну жорсткість води спричинює наявність бікарбонатів, сульфатів, хлоридів і нітратів кальцію та магнію. У розчинах частина розчинних речовин розпадається на іони, які залишаються вільними для з'єднання з іншими іонами, що входять до складу розчину. Наприклад, іони активного інгредієнта 2,4-Д можуть з'єднуватися з іонами кальцію і магнію, провокуючи аглютинацію часток і випадання осаду на дно резервуара, а також призводити до забивання фільтрів і накопичення. Зазначені нижче у порядку від найбільшого потенціалу для зв'язування з пестицидами до найменшого такі мінерали, як алюміній (Al+++), залізо (Fe+++), Fe++), магній (Mg++), кальцій (Ca++), натрій (Na+), якщо вони присутні у воді, спричинюватимуть її жорсткість. Така вода з великим вмістом кальцієвих або магнієвих солей спричинює проблеми зі змішуванням, оскільки знижується стабільність суспензії та емульсії. Активність гліфосату знижується за наявності високого рівня кальцієвих і магнієвих солей, а також гідрокарбонату натрію. Цю проблему можна усунути додаванням препаратів, які містять сульфат амонію (тверда кристалічна форма), або додавання продуктів, які містять буферні добавки (кондиціонери води).

Якщо відомо, що вода є лужною, обприскування слід починати негайно після змішування. Як альтернативу для зниження рівня рН у воду можна додати буферну добавку.

Придатність води для обприскування можна визначити, використовуючи таку процедуру (тест): приготуйте 500 мл правильно розведеного розчину для обприскування у скляній ємкості відповідно до рекомендацій виробника. Ретельно змішайте. Дайте розчину постояти протягом 30 хв. Якщо через 30 хв з'являться сліди кремоподібного осаду або розшарування робочого розчину, це означає, що вода непридатна для хімічної обробки насаджень.

За сумнівів щодо придатності води її зразок необхідно передати для хімічного аналізу рівня солей і жорсткості.

Однакові діючі речовини у складі препаратів різних торгових марок можуть по-різному реагувати на рівень рН залежно від добавок, які містять формуляції. Якщо є потреба використовувати воду низької якості, то здійсніть обприскування одразу після змішування.

Більшість природних вод мають показник рН між 6,5 і 8. Рівень рН показує міру активності іонів водню (H+) у розчині, тобто ступінь кислотності або лужності цього розчину. При цьому рН нейтрального розчину становить 7, розчини із більшим значенням водневого показника є лужними, із меншими – кислими. Показник рівня рН

води у доквілі варіює в межах від 6,5 до 8. Але є джерела води, в яких рівень рН перевищує 8. При цьому рівень рН можуть підвищувати деякі препарати або добрива, що в результаті впливатиме на ефективність пестицидів. У забруднених водоймах може міститися велика кількість сильних кислот чи їхніх солей через скидання забруднюючих речовин підприємствами. За цих умов величина рН може бути нижчою від 4,5. Водночас вода, яку в містах використовують для пиття, також не ідеальна для приготування робочого розчину. Така вода зазвичай створюється за додавання продуктів, які містять хлор, для дезінфекції та знищення шкідливих бактерій і, як правило, має лужне середовище рН 7,8–8,5.

Пестициди найкраще працюють у слабко кислій воді з рН 4–6,5.

Важливо пам'ятати, що навіть невеликі зміни в рН викликають великі зміни в кислотності. Наприклад, розчин із рівнем рН 5 у десять разів кисліший (тобто містить у 10 разів більше іонів водню), ніж розчин із рівнем рН 6, і в 100 разів кисліший, ніж із рівнем рН 7. Це співвідношення між значеннями характерне для різного ступеня (наприклад, розчин із рівнем рН 9 у 100 разів більш лужний, ніж розчин із рівнем рН 7). Така вода також може вплинути на стабільність і фізичні властивості деяких хімічних формуляцій.

*Закінчення
в наступному номері*

ВОДОВІД

СИСТЕМИ КРАПЛИННОГО ЗРОШЕННЯ ТА ДОЩУВАННЯ

Будівництво та проектування

Проекти зрошення всіх сільськогосподарських культур та водонакопичувальних басейнів для зрошення

Проекти та будівництво побутової та дощової каналізації

Проекти захисту від підтоплення, берегоукріплення, гребель, водозахисних дамб, розчищення річок, водосховищ, ставків; паспорти водогосподарських об'єктів

Грунтові та геодезичні вишукування, роботи з винесення проектів в натуру

ТОВ «Водовід»
 вул. Васильківська, 37
 м. Київ, 03022, Україна
 +380 50 358 98 29
 Рябков Сергій
 srbkov@gmail.com
 www.vodovid.com
 www.vodovid.com.ua

Проекти створення та краплинного зрошення плодових, ягідних, горіхоплідних, виноградних насаджень, маточників і розсадників багаторічних культур

Комплектація та будівництво систем краплинного зрошення багаторічних насаджень, овочевих і технічних культур; систем зрошення газонів на присадибних ділянках, парках тощо

реклама

Міравіс® у системі захисту квіткових культур

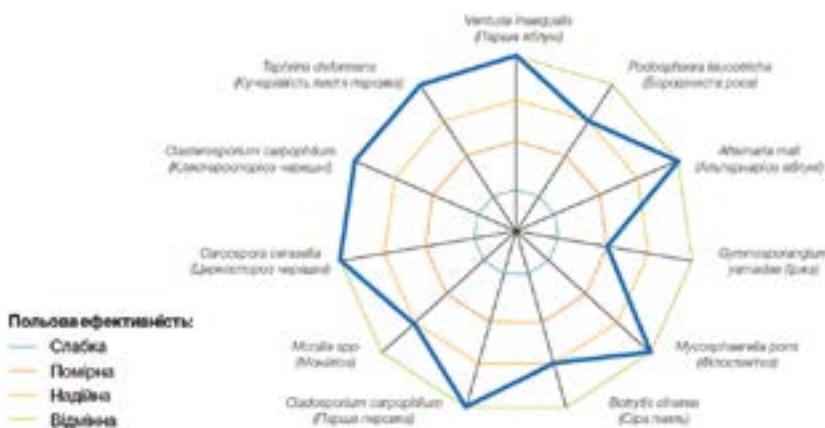
Дмитро Тимошенко, менеджер з технічної підтримки засобів захисту спеціальних культур, винограду та ягідних, компанія «Сінгента»

Використання Міравіс® у системі захисту від хвороб забезпечує надійний захист не тільки в зерняткових садах, а й у квіткових, що і показав сезон 2024 року. Найчастіше використовували фунгіцид для захисту від клястероспоріозу та кучерявості листя. Це обумовлено високою ефективністю діючої речовини Адепідин®, яка міститься в Міравіс®, проти основних хвороб квіткових.

При вирощуванні квіткових культур особливу увагу приділяють саме контролю клястероспоріозу, оскільки ця хвороба пошкоджує всі квіткові культури, має від 7–9 генерацій за сезон, до того ж за сприятливих умов від зараження до прояву на плодах чи листі проходить усього 2–3 дні. Шкідливість клястероспоріозу проявляється в зменшенні асиміляційної поверхні листя, що, своєю чергою, знижує ріст та розвиток рослини, і в зниженні цукристості плодів. Нехтуючи захистом від цієї хвороби неможливо отримати якісні плоди зі значним вмістом цукру, а несмачні плоди, як відомо, важко продати.

Ефективність Міравіс® буде визначати його місце в системі захисту. Найдоцільніше використати препарат відразу після цвітіння, коли на рослині присутня листкова поверхня. Адже фунгіцид володіє трансламінарними властивостями, і для ефективного проникнення всередину рослини та розкриття своїх унікальних властивостей обов'язково потрібна зелена маса. Також саме в цей період проходить інтенсивне коні-

Ефективність Адепідин® проти основних хвороб яблуні, персика, черешні

Клястероспоріоз плодів персика

Кучерявість листя персика

діальне спороношення гриба і зараження рослини.

Загалом система захисту кісточкових культур від клястероспоріозу повинна включати такі обов'язкові обробки: мідьвмісні препарати та **Хорус**[®] 0,3 кг/га – на ранніх стадіях розвитку дерева, **Міравіс**[®] 0,4–0,5 л/га і **Скор**[®] 0,2–0,25 л/га – після цвітіння, контактні препарати – у догляді надалі, аж до збору врожаю.

Ще одна небезпечна хвороба очікує на насадження персика, площі якого інтенсивно зростають, – це кучерявість листя. В останні роки це захворювання проявляється не тільки в насадженнях персика, а й абрикоса, тому захисні заходи є обов'язковими в господарствах, орієнтованих на виробництво цих високорентабельних плодів.

Шкодочинність кучерявості листя не варта обговорення, достатньо лише подивитися на пошкоджене дерево, де при інтенсивному розвитку хвороби плоди не розвиваються, осипаються, а зиму наступного року дерево може взагалі не пережити.

Крім того, за сприятливих умов і неналежного догляду за садом

Кучерявість листя персика

можливе і повторне (літнє) зараження збудником, коли пошкоджуються вже і молоді плоди.

Тому не варто нехтувати фунгіцидною обробкою **Міравіс**[®] у посадках персика й абрикоса. Як зазначалося раніше, необхідна наявність ефективної схеми захисту, де кожен препарат розкриває свій потенціал і є найбільш ефективним. Використання **Міравіс**[®] з нормою витрати 0,75 л/га найдоцільніше у фазу рожевий бутон.

Фаза рожевий бутон – оптимальна фаза застосування **Міравіс**[®] 0,75 л/га, коли вже на пагонах присутня «розетка» із зеленого листя. Перед цим обов'яз-

ково використовуємо мідьвмісні препарати і **Хорус**[®] 0,3 кг/га. Надалі контроль патогену включає препарати з лікувально-профілактичною дією (**Скор**[®] 0,25 л/га) або їх суміші.

У виробництві якісних плодів не можна покладатися на принцип «у моєму саду такого не стане», наразі це шлях до збитковості. Вчасне внесення якісних та надійних препаратів, підживлення, знання біології розвитку шкідливих організмів згідно з фенофазами дерева дають змогу фермеру відчувати себе впевнено як фінансово, так і морально на ринку України.

Кучерявість листя персика на плодах, літня форма

Фаза рожевий бутон

Заради якісних соків – кардинальне оновлення саду

У ТОВ «Макарівські сади» оновлюють насадження, щоб розвивати виробництво натуральних соків, конкурентних на ринку

Менеджер ТОВ «Макарівські сади» Олександр ФІЛІН

Сучасний яблуневий сад повинен бути прогресивним та перспективним. Це стало головним правилом для засновників ТОВ «Макарівські сади», площі якого розташовані у Фастівському районі на Київщині. Власне, поки що засновники підприємства лише розпочинають формувати сад інтенсивного типу, розраховуючи, що за кілька років він даватиме щедрі врожаї якісних плодів. Водночас на підприємстві активно працюють над розвитком власного переробного виробництва, де виготовляють соки прямого віджиму.

НОВИЙ САД – НОВІ ПІДХОДИ

Ідея зайнятися садівництвом свого часу стала результатом тісної співпраці з виробниками-аграріями. ТОВ «Макарівські сади» належить до групи компаній CASPIТ, що, серед іншого, спеціалізується на виробництві добрив. Партнерство із сільськогосподарськими підприємствами в напрямку реалізації засобів живлення зрештою спонукало до зацікавленості цією сферою, розповідає менеджер ТОВ «Макарівські сади» Олександр ФІЛІН. Відтак, розглядаючи напрямки для бізнесу, обрали садівництво.

– Основним спрямуванням роботи однієї з наших компаній DUNGER, що працює на Рівненщині, є виробництво добрив для аграрних та спеціалізованих культур, декоративних рослин. В основному виготовляли базові добрива, а вже згодом почали розвивати функціональні спрямування – виробництво спеціальних добрив під певні види рослин. Зокрема й рідких добрив, що оптимальні для модифікації. До них можна додавати цинк, бор та інші елементи й застосовувати в садівництві. До того ж їх можна пристосовувати до потреб певного господарства. Власне, це й вказало нам шлях до сільськогосподарського бізнесу. До того ж ми цінуємо якісні натуральні продукти. Тому, крім садівництва, розпочали розвивати блок перероблення тієї продукції, яку вирощуємо. Адже це хороший майданчик для тестування її якості, – розповідає Олександр Філін.

Обираючи культуру для вирощування, засновники нового садівничого підприємства зупинили-

ся саме на яблуках, що є звичними та поширеними для нашої країни. Вагомим аргументом на користь саме яблуневого саду стали й перспективи подальшої реалізації врожаю та продукції з нього.

Новий сад розпочали формувати на місці колишніх яблуневих насаджень, придбавши п'ятдесят гектарів саду у Фастівському районі. Сад вирішили реконструювати поступово, однак кардинально. На оновлених площах змінюватимуть усе, починаючи з висаджування нових дерев і завершуючи вста-

новленням протиградової сітки та сучасної системи зрошування.

– Сад, який ми придбали, був, можна сказати, у задовільному стані. Тож, розробляючи план становлення нашого нового бізнесу, вирішили застосувати стратегію блокового оновлення площ. Тобто щороку будемо використовувати частину старих насаджень і висаджувати нові, що повністю відповідатимуть сучасним вимогам до промислового яблуневого саду.

Робимо все поступово. Наразі вже облаштували накопичувач для

води місткістю 5 тисяч кубометрів. Фахівці компанії «ПрофПолив» встановили систему зрошування, де передбачена фертигація, чітка система дозування. У цьому напрямку тісно співпрацюємо також з компанією EFT GROUP. Зрошування саду – це важливо, тому ретельно все розраховуємо та облаштовуємо зонований полив, – зазначає представник ТОВ «Макарівські сади».

Втілювати радикальні зміни в саду розпочали лише рік тому. Навесні 2025-го у «Макарівських

ВИБРАНО
В УКРАЇНІ

**НАЙКРАЩІ КОМПЛЕКСНІ ДОБРИВА
ДЛЯ РІЗНИХ ТИПІВ РОСЛИН
ВІД ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИКА**

Препаративна форма: гранула розміром 2-5 мм

- Для овочевих культур
- Для плодово-ягідних культур
- Для квітів та ландшафтного дизайну

РІЗНЕ ПАКУВАННЯ, ДОСТУПНА ЦІНА:
від 1 кг до 20 кг

+38 097 671 53 83 dunger.ua

35321, Рівненська обл., Рівненський р-н,
с. Нова Любомирка, вул. Промислова, 6

реклама

садах» планують засадити перший оновлений блок саду площею 7,5 гектара. Це й стане своєрідною «точкою відліку» для подальшого оновлення. Якісний садивний матеріал сортів Джонаголд та Айдаред придбали у компанії EFT GROUP. Обрали саме ці класичні сорти з огляду на те, що вони – зрозумілі споживачам та оптимально придатні для перероблення. У майбутньому висаджуватимуть також не менш популярний нині сорт Гала.

Ґрунти на площах саду потребують підживлення, для цього застосовують в основному добрива власного виробництва, модифіковані для застосування в саду. Захист саду від шкідників та хвороб забезпечується за допомогою оригінальних засобів від провідних виробників.

– Сад – це довгий процес, і для успіху справи потрібна багаторічна стратегія. З огляду на це ціна експериментів у саду може бути досить високою, і негативний вплив даватиметься взнаки протягом кількох років. Саме тому намагаємся не використовувати аналогів, а захищати сад лише з допомогою оригінальних препаратів. Хочемо, щоб урожаї були високими – не менше 60 тонн з гектара. І робимо все, аби цього досягти, – розповідає Олександр Філін.

Ще одним важливим фактором є підбір персоналу. На підприємстві вже зібрали базовий колектив, знайшли сезонних працівників

для проведення обрізування саду та підготовки площ для нових насаджень. Наразі старий сад є своєрідною тренувальною базою, на якій працівники навчаються доглядати за деревами. Надалі ж досвідчені фахівці з основного складу контролюватимуть напрямки, до роботи за якими залучатимуть сезонних працівників.

СОКИ ПРЯМОГО ВІДЖИМУ: НАТУРАЛЬНІ ТА ДОСТУПНІ СПОЖИВАЧАМ

Фактор придатності для перероблення став для підприємців визначальним, зважаючи на те, що вже зараз виробництво соків прямого відтискання є одним із напрямків діяльності групи компаній CASPI. Наразі соки під ТМ «Най сік» виготовляють з урожаю придбаного саду. І водночас активно працюють на перспективу, вдосконалюючи рецептуру та виробничі процеси.

Виробництвом соків у компанії займаються близько півтора року. Розпочали працювати на орендованому виробництві, тим часом здійснюючи реконструкцію власних виробничих потужностей. Для цієї мети передбачили окрему ділянку неподалік саду.

– Це повністю нове виробництво, що цілком відповідає вимогам як української, так і міжнародної сертифікації. Вже побудували холодильник для зберігання сировини об'ємом 1000 тонн. Нині якраз поступово переміщуємо все обладнання у власні приміщення. Маємо устаткування для виробництва соку від відомої австрійської компанії Kreuzmaur Maschinenbau. Адже ми одразу націлювалися на те, що соки мають бути найвищої якості, і якщо вже їх робити, то робити, як для себе, – каже Олександр Філін.

Рецептуру для виробництва соків прямого віджиму розробили у співпраці з Українським науково-дослідним інститутом садівництва НААН України. Попри те, що базовим соком залишається яблучний, «Макарівські сади» пропонують також соки-мікси з овочами – буряком, морквою, гарбузом. Випускають і соки з ягодами – малиною, смородиною. Загалом у лінійці є вісім видів соку. Для кожного з них передбачене різне поєднання сортів яблук, щоб

зрештою додана частина іншого продукту лише підсилювала основний смак яблучного соку.

У перспективі до лінійки соків мають намір додати ще кілька цікавих смаків, наразі це розробки на майбутнє. Сортове різноманіття розширюватимуть лише поєднанням із тими овочами та фруктами, які ростуть в Україні.

Овочі для соків поки що купують в інших виробників. Щоправда, нещодавно підприємці придбали земельну ділянку, на якій, можливо, згодом вирощуватимуть овочі для потреб власного виробництва. Та перед тим, як розпочати втілення цієї ідеї, прагнуть все чітко прорахувати й зрозуміти, чи буде це рентабельним. Адже новий напрямок потребує додаткових засобів та інвестицій.

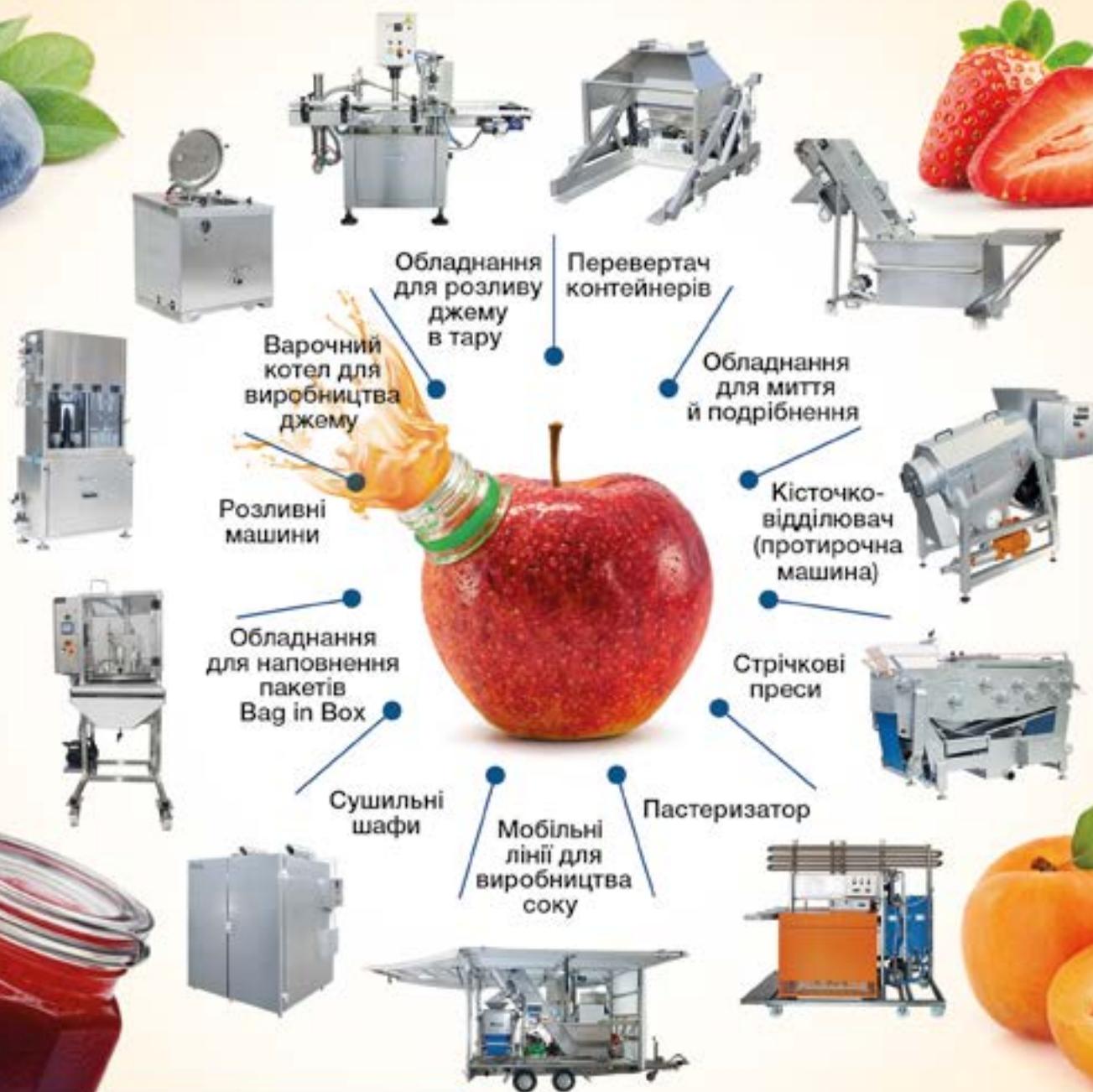
Лабораторні дослідження поки що проводять на умовах під'яру. Однак на новому виробництві згодом діятиме власна лабораторія. Це важливий аспект, адже у різні сезони яблука одного сорту мають різні характеристики та смакові якості. Змінюються вони й у процесі зберігання, і все це важливо врахувати у рецептах. Якість виробництва – це питання номер один, наголошує менеджер підприємства.

Сік ТМ «Най сік» можна придбати в українських торгових мережах. Цінова політика компанії передбачає дружнє ставлення до споживача, тому якісний продукт має прийнятну вартість.

– У цьому намагаємось тримати баланс. Адже працюємо для того, щоб споживач отримував натуральну преміальну продукцію за адекватну ціну. У цьому контексті хотілося б, щоб в Україні було більше можливостей популяризувати натуральні продукти, виробництва яких зазвичай локальне. Конкурси, народні дегустації були б цікавими і для виробників, й для споживачів. Ми проводили внутрішні дегустації, які допомогли зрозуміти, що подобається людям старшого віку, а що – молодшим, і це стало важливим аспектом, який врахували у виробничих процесах. Тож такі заходи за участі виробників могли б посприяти впізнаваності, що спонукало б споживача зважати не лише на ціни, а й на якість, – вважає представник ТОВ «Макарівські сади».

ОБЛАДНАННЯ ПІД ГРАНТИ

ДЛЯ ПЕРЕРОБЛЕННЯ ОВОЧІВ, ФРУКТІВ ТА ЯГІД

Обладнання для виробництва:

- СОКІВ NFC
- ДЖЕМІВ • СИДРІВ

+38 044 333 33 45
 +38 067 447 20 20
 +38 067 440 10 73

ТОВ «ЕФТ ПЛЮС»
 вул. Велика Кільцева, 4 В, Київ, 08130
 eft.ukraine@gmail.com
 www.eftgroup.ua

Модульний резервуар на підприємстві «Сади Городищини»

«Акваполімер Інжиніринг»:

ЗАСТОСУВАННЯ МОДУЛЬНИХ РЕЗЕРВУАРІВ В АГРАРНІЙ ГАЛУЗІ І НЕ ТІЛЬКИ

Як відомо, вода є критично важливим ресурсом для садівництва та овочівництва, оскільки без неї рослини не можуть належно рости і розвиватися. Зміни клімату, зокрема, глобальне потепління та переми в режимі опадів, призводять до все більш тривалих та інтенсивних посушливих періодів. Затяжні бездощові місяці у поєднанні з високими температурами негативно впливають на сільське господарство, зокрема і на садівництво та овочівництво. Недостатня кількість води під час таких періодів призводить до зниження врожайності, що в свою чергу, може спричинити економічні збитки та загрозу продовольчій безпеці.

Керівник компанії «Акваполімер Інжиніринг» Євгеній МАКОВСЬКИЙ на семінарі «Перспективи розвитку садівництва 2025», обговорюючи інноваційні рішення для ефективного зберігання води

Для того, щоб зменшити негативний вплив посухи, важливим є пошук надійних способів зберігання води для поливу. На сьогодні одним із найкращих рішень є використання модульних резервуарів, що дає змогу зберегти продуктивність підприємства в нових реаліях.

Такі резервуари також можна використовувати для зберігання мінеральних добрив (КАС). З їх допомогою можна забезпечити правильне та надійне зберігання, що є критично важливим. Адже неправильні умови можуть призвести до зниження ефективності добрив, а це не лише погіршить урожайність, але й може стати причиною загоряння, вибуху або забруднення навколишнього середовища.

Компанія «Акваполімер Інжиніринг» пропонує високоякісні модульні резервуари, за допомогою яких можна зберігати: воду для поливу, воду для пожежогасіння, мінеральні добрива КАС; питну воду.

Модульні резервуари відповідають всім вимогам сучасного аграрного підприємства.

Компанія виготовляє резервуари об'ємом від 25 м³ до 4000 м³, що дає змогу забезпечити потреби аграрних підприємств різних масштабів. Продукція виготовляється з використанням сучасних технологій та матеріалів, що гарантують довговічність, надійність і високу стійкість до агресивних середовищ.

На вибір доступні варіанти підземних, надземних і частково заглиблених резервуарів, що дозволяє вибрати оптимальне рішення залежно від особливостей земельної ділянки та потреб користувача.

Конструкція таких резервуарів включає кілька важливих елементів, які разом утворюють ефективну та довговічну систему зберігання. В основі їх конструкції лежить оцинкований гофрований каркас, що надає резервуарам підвищену міцність. Це дозволяє їм витримувати великі навантаження, а також робить їх стійкими до зовнішніх впливів, таких, як сильні вітри чи сейсмічна активність.

Крім того, такі резервуари обладнані спеціальною поліпропіленовою еластичною вкладкою, що гарантує герметичність і водонепроникність конструкції під час її експлуатації. Для зимового використання ємностей застосовується система утеплення та обігріву, що дозволяє

забезпечити їх функціональність навіть у холодний період року.

Переваги модульних резервуарів очевидні. Вони є економічним та надійним варіантом для зберігання води та інших рідин, оскільки їхня ціна значно нижча за вартість традиційних металевих або бетонних резервуарів. Крім того, монтаж таких резервуарів займає мінімум часу – ємність об'ємом до 100 м³ можна зібрати всього за один день. Для монтажу не потрібна спецтехніка, що робить їх установку доступною навіть у важкодоступних місцях, таких, як гори, підвали та горища.

Завдяки своїй компактності, модульні резервуари легко транспортуються, що дозволяє знизити витрати на доставку. Крім того, вони мають великий вибір типорозмірів, що дозволяє вибрати резервуар будь-якого об'єму, відповідно до потреб підприємства. Всі ці характеристики роблять модульні резервуари ідеальним рішенням для сучасного сільськогосподарства, дозволяючи зберігати воду та інші рідини ефективно, без зайвих витрат і з гарантією надійності.

Компанія «Акваполімер Інжиніринг» має великий досвід у встановленні модульних резервуарів, зокрема для аграрної компанії «Сади Городищини» було встановлено модульні резервуари об'ємом 521 м³. Це дозволило значно покращити забезпечення поливу на підприємстві, особливо в періоди посухи.

Ще одним яскравим прикладом використання таких резервуарів є встановлення ємностей для зберігання рідких добрив об'ємом 3000 м³ – це один з найбільших резервуарів у лінійці компанії та серед змонтованих в Україні.

Компанія «Акваполімер Інжиніринг» змогла організувати парк з трьох модульних резервуарів загальним об'ємом 9000 м³ на цьому об'єкті.

Ці проекти є яскравим прикладом ефективного застосування таких резервуарів у аграрному секторі.

Модульні резервуари для зберігання води та КАС – це лише один із напрямків діяльності компанії «Акваполімер Інжиніринг». Окрім виготовлення таких ємностей, компанія також займається очищенням стічних вод та розробкою комплексних рішень для во-

Василь Бондаровський, директор компанії Biochem Agro, консультант із 15-річним досвідом у вирощуванні багаторічних насаджень

– Останніми роками питання зрошення та водозабезпечення стають все більш актуальними через зменшення кількості опадів. В умовах інтенсивного садівництва контроль вологості ґрунту є критично важливим фактором для стабільного врожаю. Наша компанія, маючи понад 10 років досвіду співпраці з аграрними підприємствами, високо цінує ефективні інженерні рішення у сфері водозабезпечення. Саме тому ми відзначаємо переваги, які пропонує компанія «Акваполімер Інжиніринг». Їхні системи накопичення води вирішують низку важливих питань: вони доступні як для малих фермерських господарств, так і для великих агропідприємств, вирізняються швидкістю монтажу, зручністю експлуатації та високим рівнем безпеки. Окремо варто наголосити на перевагах закритих ємностей для зберігання води. Вони мінімізують ризик забруднення, що дозволяє використовувати якісну воду порівняно з відкритими водоймами, забезпечуючи ефективне та екологічне водопостачання господарств.

допостачання та водовідведення.

Заснована у 2014 році, компанія зарекомендувала себе як лідер у своїй галузі, пропонуючи інноваційні продукти та послуги для промислових підприємств, сільськогосподарських об'єктів, коледжних містечок та багатьох інших.

До асортименту «Акваполімер Інжиніринг» належать:

- Станції біологічного очищення
- Нафтовловлювачі
- Жировловлювачі
- Каналізаційні насосні станції (КНС)
- Поліпропіленові та поліетиленові резервуари

Компанія також спеціалізується на проектуванні, монтажі та обслуговуванні систем водопостачання та водовідведення.

Дякуючи своїм комплексним рішенням, «Акваполімер Інжиніринг» допомагає клієнтам не лише зменшувати витрати, але й суттєво покращувати ефективність усіх процесів, пов'язаних з водопостачанням та водовідведенням. Компанія пропонує індивідуальний підхід до кожного проекту, що дозволяє знайти оптимальні рішення для будь-яких умов та потреб. Завдяки високоякісним матеріалам та передовим технологіям, продукція компанії відрізняється надійністю, довговічністю та високою ефективністю.

Звертаючись до «Акваполімер Інжиніринг», клієнти завжди отримують професійну підтримку на всіх етапах – від проектування та монтажу до обслуговування систем. Зважаючи на важливість інновацій у садівництві та овочівництві, компанія «Акваполімер Інжиніринг» активно бере участь у семінарах та форумах, де обговорюються сучасні рішення для сільськогосподарства.

**АКВАПОЛІМЕР
ІНЖИНІРИНГ**

у гармонії з довкіллям

www.aquapolymer.com.ua
 +38 067 245 88 89, +38 044 300 29 88
 +38 032 245 89 88
 79028, Україна, м. Львів, вул. Зелена 149,
 оф. 127, aquapol.ing@gmail.com
 +38 097 950 41 85, Biochem Agro (партнер)

LODDER-ROOTSTOCKS Ltd.:

якісні підщепи плодових дерев для успішного садівничого бізнесу

Якісна здорова підщепа – здоровий саджанець. А якісний саджанець – ключ до успішного садівничого бізнесу. Цю тезу підтверджує досвід німецької компанії LODDER-ROOTSTOCKS (Ltd.), яка вирощує підщепи плодових дерев уже майже 70 років. Завдяки такому ґрунтовному досвіду, професіоналізму працівників та ретельному ставленню до роботи компанія створила реноме постачальника якісних підщеп, гарантія приживлення яких становить 99%. Журналістам видання «Садівництво та Овочівництво. Т. I.» вдалося поспілкуватися із менеджером по роботі з клієнтами компанії Ерхардом ЛОДДЕРОМ та більше дізнатися про те, що є запорукою якісних підщеп, які допомагають будувати прибутковий садівничий бізнес підприємствам у різних куточках світу.

LODDER: ЛІДЕР ІЗ ВИРОЩУВАННЯ ПІДЩЕП

Компанія LODDER працює в Німеччині майже 70 років. Її спеціалізація – виробництво підщеп плодових дерев. Ця компанія – сімейний бізнес, який передається ось уже третьому поколінню поспіль. Ерхард ЛОДДЕР та його брат Штеффен ЛОДДЕР – це і є представники третього покоління, які нині керують підприємством. Заснував компанію Герман ЛОДДЕР – дідусь нинішніх керівників. Колектив компанії – а це майже 50 постійних працівників – безперервно вдосконалює знання щодо роботи з підщепами. Це одна із запорок успіху компанії.

Як зазначає Ерхард Лоддер, насадження компанії становлять 35 гектарів, а обсяги виробництва сягають 5 мільйонів підщеп за рік. Майже половину підщеп реалізують безпосередньо в Німеччині, а решту – в інших країнах Європи, в Азії, Північній Америці.

– Нині ускладнений продаж підщеп по світу через різні причи-

ни. Але ми сподіваємося на покращення ситуації, – каже керівник компанії.

Важливо, що клієнти можуть відвідувати насадження компанії, щоб переконатися в тому, що за підщепами ретельно доглядають та вирощують їх у хороших умовах. Адже тільки побачивши на власні очі, як ретельно працівники ставляться до вирощування підщеп, можна зробити висновок щодо їхньої високої якості.

У процесі догляду за підщепами використовують трактори FENDT. Готові підщепи зберігаються в холодильнику на 12 тис. м³ при температурі 0 °C і високому рівню відносної вологості.

Особливо важливу увагу у процесі виробництва приділяють сортуванню підщеп, якість яких у процесі роботи пильно контролюють. Частина продукції під час сортування викидають, якщо вона не відповідає критеріям якості. Наприклад, так стається із сіянцями. Упродовж кількох років у компанії випробовували машини для

сортуння підщеп. Врешті дійшли висновку, що найкраще цю частину роботи виконувати вручну, адже тільки людина, тримаючи в руках рослину, може належно оцінити її якість. Як зазначає Ерхард Лоддер, це підвищує вартість підщеп. Але клієнтів, яким важлива якість, це не лякає. Адже вони знають, що отримують високопродуктивні підщепи.

Із жовтня до травня кількість працівників із 50 збільшується до понад 60, адже в цей період потрібно відсортувати дуже багато підщеп. У квітні рослини висаджують у ґрунт. Упродовж наступних місяців, аж по вересень, працівники доглядають за рослинами – поливають їх, підживлюють, обробляють від хвороб та шкідників. Як результат такої кропіткої роботи – якісні підщепи та задоволені клієнти.

Якість рослин у компанії LODDER підтверджують **регулярні перевірки.**

Зокрема, рослини регулярно перевіряє **Служба захисту рослин** Північного Рейну Вестфалії разом з Університетом у Бонні. Якість рослин відповідає європейським вимогам сертифікації.

АСОРТИМЕНТ ПІДЩЕП LODDER

Компанія LODDER сьогодні пропонує підщепи плодкових дерев різної сили росту – зерняткових та кісточкових. Це, наприклад, сильнорослі підщепи кісточкових – черешні, сливи, персика, нектарина, абрикоса. Також клієнти можуть

придбати підщепи яблуні, груші. Адже саме яблуко стабільно утримує позицію найбільш популярного фрукта у світі.

Загалом, підщепи вирощують традиційним методом. Проте також впроваджують технології in vitro. Зокрема, підщепи черешні, сливи та абрикоса GiSelA® та Wavit® розмножують методом in vitro. Це найбільш популярні позиції в асортименті компанії, на які постійно є запит клієнтів. Щоб мінімізувати ризики та отримати садивний матеріал справді високої якості, компанія співпрацює із 6 лабораторіями в різних країнах Європи.

Підщепи GiSelA® та Wavit® – гомогенні. Виробники гарантують, що 99 % підщеп приживається, і дерева демонструють хороші результати.

Як зазначає Ерхард Лоддер, клієнти стабільно цікавляться підщепою черешні GiSelA®, оскільки на ній дерево росте так, як на підщепі M9 для яблуні. Такі підщепи цікаві не тільки для промислових садів, а й для приватних.

ЯКІ ПІДЩЕПИ LODDER ЦІКАВІ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ВИРОБНИКІВ?

Як зазначає Ерхард Лоддер, ґрунтово-кліматичні умови кожної країни відрізняються, тому й різняться рекомендації щодо підщеп, придатних для вирощування в певній країні. За словами керівника компанії, в умовах України можна успішно використовувати підщепи сливи, абрикоса, черешні. Але важливо, що на підприємстві мають бути хороші потужності для зберігання плодів цих культур.

– Ми спостерігаємо дуже велику конкуренцію серед виробників черешні. Але великої черешні досі недостатньо для ринку,

тому є запит на плоди високої якості. Конкурентні сорти вишні та черешні успішно продаються в супермаркетах, тому кожен виробник прагне висаджувати дерева високої якості, щоб продавати плоди не лише на внутрішньому, а й на зовнішньому ринку. А вдало вибрані підщепи відіграють одну з ключових ролей у досягненні успіху в садівничому бізнесі, – зазначає Ерхард Лоддер.

LODDER
 UNTERLAGEN
 FRUIT-TREE-ROOTSTOCKS
 PORTE-GREFFES-ARBRES-FRUITIER
 PORTAINNESTO

Steffen Lodder
 tel.: +49 1609 029 63 14
 STEFFEN.LODDER@LODDER.de
Erhard Lodder
 tel.: +49 171 403 71 65
 ERHARD.LODDER@LODDER.de
Johann Sukkau
 (Йоганн Зуккау)
 tel.: +49 1522 192 42 95,
 +380 98 118 99 86
 johann@sukkau.com

реклама

Починаючи бізнес із вирощування якоїсь культури, потрібно не просто знатися на технології її культивування, а й любити обраний напрямок діяльності. У цьому впевнені у ФГ «Ягоди Закарпаття», що в місті Виноградів на Закарпатті, де кілька років поспіль вирощують столовий виноград у теплицях. Задля економії площ та підвищення врожайності в цих же теплицях вирощують і суницю садову. Завдяки сприятливому клімату, відпрацьованій технології вирощування та взаємовигідному сусідству двох культур минулого року в господарстві зібрали грона винограду рекордної ваги – 6 кг! Про те, які особливості вирощування столового винограду в теплицях, – журналіст видання «Садівництво та Овочівництво. Т. І.» дізнався у власника та засновника господарства Івана РАЦИНА.

Столовий виноград у теплицях – прибутковий бізнес

Із досвіду ФГ «Ягоди Закарпаття»

Іван Рацин каже, що успіхами у своєму бізнесі завдячує відомому селекціонеру-виноградарю із Херсонщини Михайлу Павлівському. До повномасштабної війни засновник ФГ «Ягоди Закарпаття» разом із дружиною побував у гостях у Михайла Павлівського. Досвідчений виноградар надихнув молодих фермерів, які придбали в нього садивний матеріал та взяли за основу поєднання двох культур в одній теплиці – суниці садової та винограду. З досвіду Михайла Павлівського, виноград та суниця садова позитивно впливають одне на одного, і в результаті можна збирати на 20 % вищі врожаї обох культур.

У ФГ «Ягоди Закарпаття» росте один гектар столового винограду. Тут практикують вирощування тільки в закритому ґрунті. Вигода очевидна: суниця та виноград – це ще й економія площі. Адже виноград росте на перголі: лози плетуться над насадженнями суниці садової.

– Фактично, ми збираємо по три врожаї: один врожай суниці садової та два врожаї винограду. Перший збір винограду розпочинається в липні. Минулого року, зважаючи на аномальну спеку, виноград достиг 2 липня. Друга хвиля збору винограду була у вересні. Це пасинковий урожай, але він також хороший, – розповідає Іван Рацин.

У теплицях росте 4 ряди винограду по 2 метри. Всього 76 саджанців. Теплиці розміром 10 х 40 м монтували самостійно: це плівкові конструкції, у яких встановили додаткову плівку зовні, щоб всередині було тепліше в холодний сезон. У майбутньому теплиці планують опалювати. Проте це тільки в планах, адже такий проєкт потребує значних фінансових вкладень, зауважує власник господарства.

– Теплиця – це наш захист і від несприятливих умов, і від хвороб та шкідників. По-перше, рослини захищені від граду та приморозків. А по-друге, завдяки тому, що ми проводимо профілактичні обробки, проблем із хворобами та шкідниками не маємо, – стверджує Іван Рацин.

СОРТИ СТОЛОВОГО ВИНОГРАДУ

У теплицях Івана Рацина росте чотири сорти столового винограду: Дубовський рожевий, Преображення, Лівія та кишмиш Геліодор. Останній висадили лише минулого року.

– У доборі сортів ми повністю довірилися Михайлу Павлівському. Із сотень різноманітних сортів фахівець порекомендував саме ці, оскільки вони перевірені багаторічною практикою виноградаря. Також на ці сорти є стабільний попит на ринку. Споживачі їх люблять, – ділиться Іван Рацин.

Важливий нюанс – сприятливі ґрунтово-кліматичні умови Закарпаття. За словами власника бізнесу, кліматичні умови Закарпаття схожі до Херсона:

– Особливо це виявляється в суничному бізнесі, де наші регіони конкурують. Інколи суниця досягає спершу в нас, а інколи – на Херсонщині. Те ж і зі столовим виноградом. Недарма ж наше місто має назву Виноградів. Тут раніше вирощували дуже багато винограду. Нині цей напрямок діяльності менш поширений. А ми вирішили помаленьку відновлювати давню славу нашого містечка.

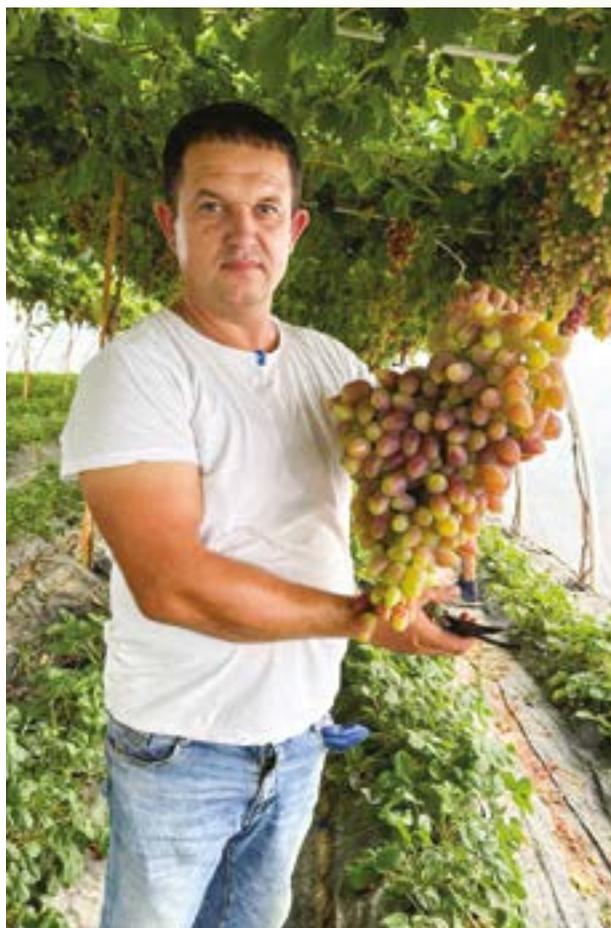
Вирізняється за врожайністю сорт Преображення. Дубовський рожевий менш урожайний, але дуже гарний на вигляд. Сорт Лівія

Суниця та виноград – це економія площі.

Адже виноград росте на перголі: лози плетуться над насадженнями суниці садової. У господарстві збирають три врожаї: **один врожай суниці садової та два врожаї винограду.**

вирізняється особливим мускатним смаком, але це більш пізній сорт, якщо порівнювати з ранніми Преображення та Дубовський рожевий. Урожай винограду Геліодор у господарстві зберуть тільки цього річ.

– Цього року середня врожайність із куца становила 17,6 кг! Це дуже хороший результат. А найбільше тішить те, що нам вдалося зібрати грона рекордної ваги – 6 кг. Таким результатом потішив Дубовський рожевий, – ділиться Іван Рацин.

ДОГЛЯД ЗА НАСАДЖЕННЯМИ ВИНОГРАДУ

За словами Івана Рацина, столовий виноград не примхливий у догляді, а обробок у закритому ґрунті потрібно значно менше, ніж у відкритому.

– Не використовували якихось особливих прийомів і під час висадки саджанців. Посадкову яму глибиною 80 см засипали сумішшю ґрунту з перегноем та комплексними добривами. Тоді ставили саджанці та підливали їх достатньою кількістю води. Комплексні добрива використовуємо від виробників YaraMila та «Тімак Агро Україна». Саджанці спеціально готувати до висадки не потрібно. Обов'язково має бути встановлена система краплинного зрошення. Її ми монтували самостійно. Насадження поливаємо навіть взимку, коли немає морозів, щоб сформувати достатній запас вологи у ґрунті, – каже Іван Рацин.

За словами власника господарства, найбільші проблеми для винограду – це мілдью, оїдіум та сіра гниль. Щоб уникнути цих проблем, у господарстві працюють на випередження. Є шість профілактичних обробок, поміж якими рослини підживлюють. Для захисту в господарстві використовують перевірені препарати відомих виробників. Це, наприклад, Косайд® 2000 від Corteva Agriscience, Шавіт® Ф від ADAMA Ukraine, Ридоміл Голд та ХОРУС 75 WG від «Сингента Україна» тощо. Підживлюють виноград відповідно до фаз його розвитку.

– Але загалом підживлень небагато. Адже ми часто підживлюємо суницю садову. І все, що не використала суниця садова, вбирає виноград, – пояснює Іван Рацин.

Важлива частина догляду за виноградом – зелені операції. Це, зокрема, обрізка, яку проводять у грудні, коли лози повністю перейшли у стан спокою. Обрізають лози на чотири рукави й лишаять на кожному рукаві сучок заміщення. У крайніх двох рядах, які ростуть під самою плівкою, лози обрізають на два рукави й лишаять на кожному рукаві сучок заміщення. Якісно обрізувати виноградну лозу допомагають секатори Original LÖWE, які міцні та надійні в роботі.

– Також обов'язково проводимо катарування. Для цього кругом основної лози викопуємо лунку глибиною 30 см та обрізаємо поверхневі, так звані росяні корені. Мета цієї операції – стимулювати розвиток нижніх, п'яткових коренів. Також ці дії допомагають уникнути раннього пробудження винограду, – ділиться Іван Рацин.

Проводять у господарстві й пасинкування. Для цього забирають зайві пасинки, щоб вони не забірали поживні речовини в основних пагонів, на яких формується врожай. Щоб виноградні грона краще достигали, після цвітіння проводять чеканку. Також обов'язкова операція – нормування врожаю. У результаті цієї операції на кожному пасинку лишається лише одне грона.

– Завдяки комплексу цих операцій вдається збільшувати врожай та отримувати великі грона.

У ПЛАНАХ – ЗБІЛЬШИТИ НАСАДЖЕННЯ

Для збору врожаю, за словами Івана Рацина, не потрібно багато працівників. цілком справляється декілька. Врожай продають на оптовому ринку у Виноградіві. Є й постійні клієнти, які замовляють виноград заздалегідь. У 2024 році ціна на виноград на початку сезону була 180 грн/кг, а на завершення – 120 грн/кг.

– Зважаючи на хорошу ціну та попит на виноград, плануємо збільшувати площі, але вже у відкритому ґрунті. Для цього готуємо 1,6 га поля. Особливості підготовки площі для висадки винограду такі самі, як і в закритому ґрунті. Уже провели глибоке рихлення, перерали поле, навесні будемо дискувати та посіємо гірчицю. Також внесемо перегній. Початково планували засадити нові площі цього року, але поки що сумніваємося. Можливо, перенесемо посадку на наступний сезон. Натомість технічного винограду не плануємо вирощувати. Адже з ним важче працювати. Не розглядаємо і переробку, наприклад, на родзинки. Адже вистачає клієнтів на свіжому ринку. Та й ціна тримається хороша, – ділиться засновник господарства і підсумовує: головне – це любов до своєї справи. Якщо любиш те, що робиш, то невеликими кроками, але обов'язково досягнеш успіху.

Коли ваш виноград
заслуговує
найкращого
вигляду

Природно покращує якість
врожаю та подовжує
термін його зберігання

Натуральний і концентрований гліцин бетаїн >96%

LALSTIM OSMO

раніше відомий як INTRACELL

- Підвищує здатність рослин утримувати воду та зміцнює тканини плодів.
- Зменшує розтріскування ягід: більш товарний урожай.
- Подовжує термін зберігання після збору врожаю.

АГРИТЕМА

м.Київ, вул. Ковпака, 3

Tel: +38 (050) 388 00 20 / +38 (050) 428 98 58

+38 (098) 581 35 75 / +38 (063) 575 63 26

e-mail: office@agritema.com | www.agritema.com

ID David: передові технології для виноградарників і садів

Сільське господарство сьогодні стрімко розвивається, а механізація є ключовим фактором підвищення врожайності різних культур і стійкості виробництва. Серед компаній, які пропонують спеціалізоване обладнання, виділяється іспанська компанія ID David. Це провідна компанія з більш ніж столітнім досвідом виробництва спеціалізованої сільськогосподарської техніки для вирощування винограду, мигдалю, фруктових дерев та оливок. Журнал «Садівництво і овочівництво. Т. I.».

Техніка ID David

доступна в Іспанії та в понад 200 торгових точках на міжнародних ринках. В Україні офіційним представником ID David є команда EFT Group – визнаний лідер у сфері садівництва

ID DAVID: ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ФЕРМЕРІВ

Компанія ID David базується в місті Екла (Мурсія, Іспанія). Компанія спеціалізується на розробці та виробництві машин для вирощування різних сільськогосподарських культур за найвищими стандартами якості. Техніка ID David – це поєднання передових технологій та надійності.

Механізація робіт за допомогою техніки ID David – це не тільки про ефективність, але й про екологічну відповідальність. ID David інтегрує точні технології у свої машини, щоб зменшити використання таких ресурсів, як вода та добрива, що сприяє сталому розвитку сільськогосподарства. Компанія сертифікована за стандартами ISO 9001 та ISO 14001, що гарантує якість техніки та екологічну відповідальність у всіх процесах.

ID David не тільки виробляє техніку, але й розробляє передові рішення для оптимізації завдань в аграрному бізнесі. Загалом цей виробник пропонує 555 моделей машин та 11 000 конфігурацій.

ID-NAMIC: НЕОБМЕЖЕНА УНІВЕРСАЛЬНІСТЬ В УПРАВЛІННІ ВИНОГРАДНИКАМИ

ID-NAMIC від ID David (ФОТО) переосмислює універсальність у виноградарстві. Це міжрядне шасі було розроблено для адаптації до широкого спектру агрономічних умов, що дозволяє виноградарям оптимізувати свою роботу з максимальною ефективністю. Завдяки своїй модульній системі ID-NAMIC пропонує безліч конфігурацій, які полегшують прополку і обробку ґрунту в просяпних культурах, забезпечуючи точну і стабільну роботу.

Маючи міцну, але гнучку конструкцію, ID-NAMIC адаптується до всіх типів місцевості, забезпечуючи бездоганну продуктивність навіть на молодих плантаціях завдяки високій чутливості міжрядної системи. Висувне шасі дозволяє пристосовуватися до будь-якої посадкової рами і з'єднується з триточковою навіскою трактора, як в передньому, так і в задньому положенні.

ВАЖЛИВО

Працює з лозою до 1,5 см.
Ультрочутливий щуп, який не пошкоджує саджанець.
Наприклад в інших виробників це 3 см.

ОДНА МАШИНА, БЕЗМЕЖНІ МОЖЛИВОСТІ

Широкий асортимент змінних аксесуарів робить його універсальним інструментом для виноградарів, що дозволяє виконувати різні завдання за допомогою однієї машини – від прополювальних ножів до спеціалізованих рішень для міжрядного обробітку ґрунту, таких як відвали, дискові плуги або роторні мотики.

Крім того, він дозволяє інтегрувати пристрої для видалення пагонів для вибіркового усунення небажаної порослі на стовбурі дерева або для видалення бур'янів уздовж лінії посадки.

Техніка ID David успішно працює на виноградниках таких відомих українських виноробень, як «ШАБО» та «Бейкуш».

МАКСИМАЛЬНА ПРОДУКТИВНІСТЬ З ДОДАТКОВИМИ ПЕРЕВАГАМИ

Окрім своєї універсальності, ID-NAMIC вирізняється прямим впливом на продуктивність та стійкість виноградників. Його переважна технологія оптимізує кожне завдання, скорочуючи час і операційні витрати, а також сприяючи більш екологічному управлінню врожаєм. Розроблене для точності та адаптивності, це обладнання є ідеальним рішенням для тих, хто прагне ефективності без шкоди для якості польових робіт.

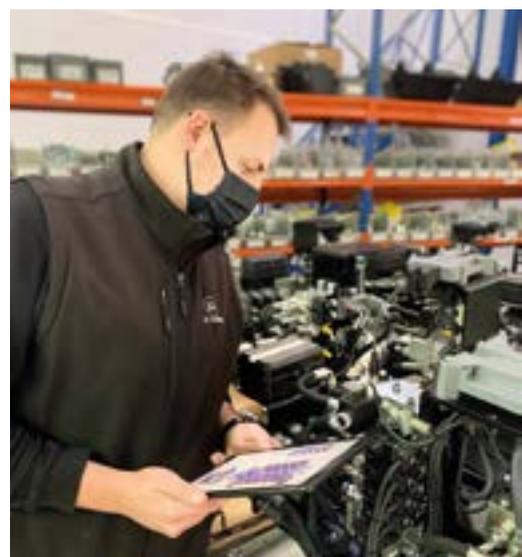

– Раніше ми проводили роботи на винограднику вручну – наприклад, обсапування кущів, прибирання чагарників тощо. А сьогодні вже придбано відповідну техніку. Це дозволяє пришвидшити всі процеси та покращити якість робіт. Зокрема, використовуємо «сапу» від компанії ID David для розпушування ґрунту. Вона дозволяє проводити механічний обробіток ґрунту фрезою навколо кущів винограду, що значно спрощує і прискорює роботи, – ділиться досвідом головного винороб виноробні «Бейкуш» (Beykush Winery) **Ольга РОМАШКО**.

– Обираючи техніку для виноградника, ми проаналізували пропозиції від різних компаній. Виявилося, що саме ID David мала той формат, який нам підійшов. Їхня техніка має, зокрема, регулювання шипів – вони крутяться, і їх можна контролювати. Є також багато інших функцій. Важливо, що техніка ID David підійшла для нашої ширини посадки кущів, що дозволяє проходження власного трактора із цими насадками. Користуємося фрезою вже другий рік і дуже задоволені, – каже Ольга Ромашко.

У 2025 році ID David відсвяткує своє **50-річчя** як зареєстрована компанія, водночас, маючи понад сторічний досвід виробництва сільськогосподарської техніки. Мета компанії залишається незмінною: **поєднувати технології, сталий розвиток та ефективність**, щоб і надалі залишатися лідером у механізації сільського господарства.

– Вже 2 квітня о 15:30 ми плануємо провести вебінар, на якому поділимося найкращими технологіями у виноградарстві, детально розглянемо можливості техніки та обговоримо, як новітні рішення допоможуть виноградарям досягати успіху, – анонсує директор з розвитку компанії **Biochem Agro (EFT Group) Сергій ЗУБАР**. – Адже українське виноградарство заслуговує найсучасніших технологій та процвітання.

• **Стале виноградарство:**

Зменшує використання гербіцидів та сприяє екологічному управлінню виноградниками.

• **Точність:** Високочутлива міжрядна система забезпечує чисту та безпечну роботу.

• **Підвищена ефективність:**

Оптимізує робочий час і знижує операційні витрати.

• **Повна адаптивність:**

Налаштовується для задоволення конкретних потреб кожного господарства.

• **Необмежена**

універсальність: Одна машина здатна з легкістю виконувати кілька завдань.

FARMER PRO 4.0: ТЕХНОЛОГІЯ ДЛЯ ВИВЕДЕННЯ ВАШИХ КУЛЬТУР НА НОВИЙ РІВЕНЬ

ID DAVID розробив FARMER PRO 4.0 (ФОТО), інноваційне рішення для управління та контролю знярядь, що використовуються для догляду за деревними культурами. Його метою є підвищення ефективності, простоти використання, безпеки та точності, що відповідає чотирьом ключовим вимогам, які максимізують цінність для користувача:

- Неперевершений користувачський досвід.
- Універсальність і гнучкість для адаптації до різних умов і обставин.
- Сталий розвиток, починаючи з процесу виробництва і закінчуючи тривалим терміном служби, що сприяє екологічно чистим практикам.
- Економія витрат на робочу силу, технічне обслуговування та допоміжне обладнання.

ТЕХНОЛОГІЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ВРОЖАЙНОСТІ

FARMER PRO 4.0 дозволяє фермерам оптимізувати свої операції завдяки ID-PLUS 4.0, ексклюзивній людино-машинній системі зв'язку, розробленій відділом досліджень і розробок ID DAVID.

Зняряддя, оснащені цією технологією, мають центральний блок управління (ECU), який отримує, аналізує і передає дані через різні інтегровані датчики і виконавчі механізми Інтернету речей (IoT). До таких датчиків належать:

- Датчики тиску, рівня масла, положення та температури.
- ACS (система автоматичного очищення та управління кулером).
- Лічильник робочого часу.
- Сповіщення про технічне обслуговування.
- Попередження про безпеку.
- Управління гідравлічними функціями.

- Автоматичний режим, який спрощує управління обладнанням.
- Самодіагностика для поліпшення профілактичного обслуговування.

ПОВНИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДОПОМОГОЮ ОДНОГО ДЖОЙСТИКА

Всі згенеровані дані передаються в режимі реального часу на інтерфейс ID-CONTROL 4.0, інтуїтивно зрозумілий джойстик, встановлений в кабіні трактора. З його допомогою користувач може керувати всім обладнанням ID DAVID, оснащеним цією технологією, усуваючи необхідність в окремому управлінні для кожного знаряддя.

МОНІТОРИНГ ТА РОЗУМНЕ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Модуль передачі даних TELEMATICS зберігає всі згенеровані дані в хмарі, де користувачі можуть отримати до них доступ в будь-який час і з будь-якого місця. Такі можливості – це:

- Економія коштів і часу.
- Підвищення продуктивності.
- Більша точність у виконанні завдань.
- Автоматизація для полегшення роботи.
- Оптимізація ресурсів.
- Підвищена безпека для оператора та машини.
- Збільшення терміну служби обладнання.

- Оновлення та розширення функціональних можливостей.

У своєму постійному прагненні до інновацій та прогресу в сільськогосподарському секторі ID David рухається в напрямку діджиталізації та ефективності. Крім простого впровадження технологій, компанія зосереджується на вдосконаленні свого обладнання, щоб максимізувати прибутковість вирощування оливок і виноградарників.

Фермери можуть придбати наступні типи обладнання ID David:

- для прополки міжрядь;
- для внесення добрив та підживлення плантацій
- для нанесення засобів захисту;
- для обрізки;
- для догляду за плантацією після обрізки;
- інші допоміжні механізми.

Технології ID David значно спрощують вирощування винограду, садових та інших культур. Обирайте найкращі технології для підвищення прибутковості вашого бізнесу.

DAVID

Industrias David S.L.U.
Pol. Ind. Urbayacla II. C/ Médico Miguel
s/n – 30510 Yecla (Murcia) Spain
Tel. (+34) 968 718 119
Fax. (+34) 968 795 581
www.id-david.com info@id-david.com

Офіційний дилер в Україні
Biochem Agro (EFT Group)
Сергій Зубар
тел.: +38 (097) 95 04 185
biochemagro.communication@gmail.com

ЕКСПЕРИМЕНТИ АГРОНОМА, ЩО ПРИНОСЯТЬ ПРИБУТОК

Як господарство «Тандем-Агро» підкорює ринок овочів і баштаних культур

Адаптуючись до сучасних умов аграрного ринку України, чимало господарств розширюють асортимент культур, які вони вирощують. З огляду на зміну кліматичних умов, а також через тимчасову окупацію південних регіонів України й активні бойові дії, підприємства додають до свого «портфеля культур» овочі та баштани. ФГ «Тандем-Агро» з Дніпропетровщини, яке обробляє понад 1000 гектарів землі, вже 20 років є активним учасником зернового ринку. Однак, реагуючи на зміни умов та обставин, підприємство почало вирощувати плодові, овочеві та баштани культури. Своїм досвідом вирощування овочів і баштаних культур, а також стратегією господарства та перспективами роботи в умовах змінюваного клімату поділилася з виданням «Садівництво та Овочівництво. Технології та Інновації» агроном овочевих культур відкритого та закритого ґрунту фермерського господарства «Тандем-Агро» Анна КАЗІК.

Передусім варто зазначити, що для ФГ «Тандем-Агро» напрям овочів і баштаних культур став одним з пріоритетних. Тому в сезоні 2025 року господарство планує вирощувати баклажани, зелень, кукурудзу, дині, а також перці й томати, які ростимуть не лише у відкритому ґрунті, а й у теплицях. Свого часу в господарстві бралися вирощувати також картоплю, однак цей досвід не приніс бажаних результатів і в «Тандем-Агро» вирішили від неї відмовитися. Загалом, за словами Анни Казік, вибір культур для вирощування сьогодні диктує ринок:

– Передусім ми орієнтуємося на ті культури, яких потребує ринок, тобто беремо до уваги попит на пев-

ні види овочевої продукції. Оскільки ми розвиваємо ще й садівництво, то до нас на підприємство по врожай приїжджають багато клієнтів, які й формують подальші запити на продукцію. Відтак, ми беремося вирощувати те, що має найбільший попит. Так, на 23 гектарах саду у нас ростуть яблука, на 10 гектарах – груша, 9 гектарів займають насадження черешні, 3 гектари – сливи та персика, а ще на 2 гектарах ми вирощуємо суницю саду.

ОВОЧІ – В АСОТИМЕНТІ

Господарство «Тандем-Агро» вирощує овочі у відкритому та закритому ґрунті. Розмір теплиці – 50 x 10 метрів, а їх площа

в загальному становить 1,6 гектара. Насіння овочевих культур купують у таких виробників, як Seminis, Hazera, Syngenta, Yuxsel Seeds, Enza Zaden, Rijk Zwaan.

Зокрема, томати ростуть у теплиці з крапельним зрошенням і фертигацією на площі 0,8 гектара, а також у відкритому ґрунті на ділянці площею 3 гектари. Схема вирощування дворядкова – 0,5 x 0,9 метра. Сорти обрали ультраранні, середньопізні та напівдетермінантні. Зокрема, у відкритому ґрунті ростуть Асвон, Ольга, Топкапі та Голд, а в теплицях — Наргіза, Зульфія, Мануса, Махітос, Арома й Аламіна.

Крім того, у сезоні 2025 року підприємство буде вирощувати ще й перці сортів Кримсон Кінг, Амарок, Абей, Гуалда, Портека і Джеміні у закритому ґрунті на площі 0,8 гектара, а також Хаскі та гострий Черай у відкритому.

– Загалом у сезоні цього року у відкритому ґрунті ми плануємо висадити 3 гектари томатів, 2 гектари перців, 5 гектарів баштанних культур, а також баклажани та пізню капусту. Всього площа нашого поля, призначеного для цих культур, сягає 15 гектарів, – розповіла Анна Казік.

НА РЕЗУЛЬТАТ ПРАЦЮЮТЬ ЛЮДИ І ТЕХНІКА

І таку ділянку поля, де ростуть овочі, обробляє 15 працівників. Крім того, у плодовому саду підприємства в сезон може працювати до 70 людей, яких за потреби, якщо в саду немає нагальної роботи, залучають до прополювання бур'янів, проріджування рослин тощо.

Звичайно, у господарстві також використовують спеціальну техніку від українських виробників, якої вимагає робота в полі. Всього на підприємстві є п'ять тракторів і спеціальний причіп, з допомогою якого, власне, і висаджують розсаду.

До речі, на полі, де ростуть овочеві та баштанні культури, встановлена система крапельного зрошення компанії NETAFIM. Вода для неї качається з трьох свердловин, з водонакопичувального басейну, об'єм якого 5500 м³, а також із системи централізованого водопостачання.

– Щодо живлення та захисту насаджень, то в нас є два фільтраційні вузли, в яких ми готуємо суміш добрив, і нею через систему фертигації ми й підживлюємо наші насадження, – розказала агроном господарства.

СТАВКА НА БАШТАННІКУЛЬТУРИ

У фермерському господарстві «Тандем-Агро» вирішили спробувати вирощувати баштанні культури – кавуни та дині. Але за результатами минулого сезону перевагу вирішили віддати дині, адже, за словами Анни Казік, торік вона була неабияк популярна.

– Коли я почала працювати у господарстві «Тандем-Агро», тут вирощували переважно зернові культури, зокрема, кукурудзу. У той час теплиці тільки будувалися, тому я шукала собі якусь заняття. І я запропонувала висадити якісь овочі. Саме так минулого року асортимент вирощених культур нашого господарства поповнився томатами, перцями та баштанними культурами. І завдяки цьому ми вже визначилися з культурами, які будемо продовжувати вирощувати в сезоні 2025 року, – зазначила Анна Казік.

За її словами, після аналізу ринку насіння підприємство вирішило спробувати сорти дині від компанії Hazera, які виявилися придатними для ґрунтово-кліматичних умов:

– Зокрема, це сорти Ребекка, Нево, Раймонд, а також Танга від компанії Solare Sementi. Нам сподобалася і якість урожаю, і його обсяг. Завдяки цьому ми успішно реалізовували вирощені дині і гуртом, і в роздріб, тому в сезоні 2025 року ми плануємо збільшити посівну площу під цією культурою, – розказала Анна Казік.

До речі, диню, як і всі овочеві культури, у господарстві вирощують через розсаду, що дозволяє зменшити терміни дозрівання і краще контролювати якість продукції. Тобто етап прямого посіву відсутній, натомість у полі висаджують розсаду, яка для і відкритого ґрунту, і для закритого вирощується у чотирьох опалюваних теплицях.

– Якщо йдеться про баштанні культури, то в кінці квітня ми почи-

наємо вирощувати розсаду, а вже у 20-х числах травня ми висаджуємо її у відкритий ґрунт, – розповіла агроном господарства.

ЯК ВИРОСТИТИ ЯКІШНУ ДИНЮ: ВСЕ ВІД А ДО Я

За словами Анни Казік, отримати успішний і якісний урожай дині у господарстві вдалося завдяки змінам клімату, які останніми роками проявляються доволі сильно. Так, улітку на Дніпропетровщині температура підіймалася до 42 °С.

– На полі була майже пустеля, а вийти на вулицю вдень було просто неможливо. Тому я вважаю, що клімат зіграв дуже важливу роль. Попри те, що ми посадили середньопізні сорти дині, врожай ми зібрали вже в липні та продали його за дуже вигідною ціною на рівні 20 гривень за кілограм. Мені здається, що на якість врожаю дині вплинуло і те, що ми її поливали за допомогою краплинного зрошення та системи фертигації. Завдяки цьому вага деяких динь досягала навіть 7 кілограмів, – зазначила Анна Казік.

Але для того, щоб виростити таку диню, одного поливу недостатньо. Важливо підібрати правильні технології вирощування та систему живлення. Так, перше підживлення дині у господарстві «Тандем-Агро» проводили на 10-й день після висаджування розсади, а ще через два тижні після того в насадження дині вносили азотні добрива. Третє підживлення проводили на етапі цвітіння. Для цього Анна Казік обирає фосфорно-калійні добрива, а якщо використовуються комплексні добрива, то зазвичай це Леда від виробника «Україна ТД» або ГроГрін від бельгійського виробника Lima.

Щодо захисту дині від шкідників і захворювань, то в цьому випадку проблем є не дуже багато, адже в сезоні 2024 року дині у господарстві «Тандем-Агро» нічого не загрожувало. Тому й ніяких заходів для захисту насаджень від шкідників не проводили. А от для того, щоб забезпечити диню від погодних умов, доводилося по листу вносити амінокислотні препарати від компаній «Ерідон» і Ukravit, які зробили рослини більш стресостійкими.

ПРАВИЛЬНЕ ЗБЕРІГАННЯ ВИРОЩЕНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЯ

Виростити якісний урожай – це ще не все. Для того, щоб його якість збереглася, важливо забезпечити правильне охолодження. Саме тому на території господарства «Тандем-Агро» побудований холодильник, де можна зберігати 200 тонн вирощеної продукції.

– Крім того, в сусідньому селі, за сім кілометрів від підприємства, є три холодильні приміщення об'ємом до 1000 тонн вирощеної продукції. Там ми зазвичай зберігаємо яблука, але в міжсезоння можемо там зберігати й овочі, – зазначила Анна Казік.

До речі, зберігати врожай дині в сезоні 2024 року потреби не було, адже підприємству вдалося налагодити співпрацю з гуртовими покупцями.

– Ми тоді саме продали всю вирощену черешню, яку купували багато клієнтів. І всі вони постійно питали, що іще ми можемо їм запропонувати. Ми розповіли їм про дині, й вони зацікавилися. І буквально за місяць, упродовж якого ми збирали врожай дині, п'ять наших постійних покупців його весь і купили, причому нам навіть не потрібно було його кудись везти, адже цей товар забірали прямо з господарства. Бувало навіть, що в нас не було стільки дині, скільки хотіли придбати наші клієнти!.. – ділиться успіхом агроном підприємства.

РАННІЙ УРОЖАЙ ЯК ОСНОВНИЙ ВЕКТОР РОЗВИТКУ

Зараз аграрний ринок України насичений продукцією, і щоб бути на ньому успішним, потрібно забезпечувати його не лише якісною продукцією, а й максимально раннім урожаєм. Тому в господарстві «Тандем-Агро» намагаються вирощувати лише ранні сорти овочів. І саме цей аспект зумовив вибір технології закритого ґрунту.

– Тобто ми намагаємося через розсаду виростити більш ранню продукцію, щоб вона була дорожча й ми отримали більший прибуток. А досягнути цього ми можемо лише на початку сезону, коли на ринку ще немає великої пропозиції. От, наприклад, у нас зараз, у

середині лютого, в двох теплицях уже цвітуть томати. Тому ми цього сезону хочемо вийти на ринок раніше за всіх. І попри те, що вранці температура повітря на вулиці опустилася до -20°C , теплиці опалюються, і завдяки цьому рослини ростуть і розвиваються без проблем. Також ті гібриди овочів, які я обираю, є ранніми, щоб у нас була можливість раніше отримати врожай, – зазначила Анна Казік.

Саме завдяки цьому господарство не має проблем зі збутом своєї продукції:

– Минулого року була навіть така ситуація, що наш клієнт допомагав нам зібрати урожай. Так, у сезоні 2024 року ми в теплицях посіяли редиску. І один із наших покупців, який хотів купити в нас увесь урожай цього овоча, привіз своїх працівників, щоб вони збрали його, адже ми просто не встигали все зробити.

До речі, збирати диню нам також допомагали, – через збір урожаю раннього яблука на підприємстві не встигали вчасно зібрати врожай дині, на який уже чекали клієнти.

ЕКСПЕРИМЕНТИ ЗАРАДИ ПЕРСПЕКТИВИ ТРИВАТИМУТЬ

Зараз в Україні важкий період. Будувати плани та прогнозувати щось майже неможливо, адже ніхто не знає, яка ситуація буде завтра. Проте аграрний бізнес – це довгострокова інвестиція, особливо коли вкладаєш кошти у багаторічні насадження, технології закритого ґрунту й системи охолодження та зберігання врожаю. Тому інших варіантів, крім розвитку, для господарства «Тандем-Агро» просто не існує.

– Ми багато експериментуємо, адже нам це цікаво. На щастя, директор дозволяє мені все, що бажає моя душа агронома. Тому цього сезону я хочу спробувати вирощувати цвітну капусту, і для цього ми вже вирощуємо розсаду. Також у теплицях цього року ми спробуємо вирощувати ще й пекінську капусту, – поділилася планами Анна Казік.

Окрім того, цього року агроном випробовуватиме в ґрунтово-кліматичних умовах Дніпропетровської області чимало нових гібридів:

– Мені компанія Hazera надала для випробування багато гібридів перцю, і цього року в нас буде відведено у теплиці місце для цієї культури. Крім того, в сезоні 2025 року плануємо встановити систему зворотного осмосу для очищення води, адже для нас актуальною проблема засоленості води. Попри те, що це вимагає чималих інвестицій, ми вважаємо, що ця система нам необхідна, – розповіла агроном фермерського господарства «Тандем-Агро» Анна Казік.

Ярослав 0953588669
Володимир 0978182503
Анна 0990262619
tandem.agro@gmail.com
03022, м. Київ,
Голосіївський р-н,
вул. Васильківська, буд.30

реклама

КАМБАЛІО® Smart

ВІЗЬМІТЬ КОНТРОЛЬ У СВОЇ РУКИ

Оновіть уяву про захист
проти фітофтори

- // Належить до найсучаснішого класу QSPRI
- // Контролює усі стадії до інших препаратів бітламу. Без винятку
- // Між підвищеною стійкістю до змивання
- // Дозволяє зменшити норми витрати робочої рідини
- // Захищає новоутворені частини рослини
- // Контролює інфекційну БутіБ

Надійність контролю

Тривалість дії

Безпечна для середовища

Економічне внесення

Цікаво дізнатись
про новинку більше?

ТОВ «Байер» • 04071 Київ, вул. Верещагіна, 4-6
Тел: (044) 220 33 00

www.cropscience.bayer.ua

Овочі, кавуни та дині в сезоні 2024 року: досвід компанії «Кліома Сервіс»

Волинська компанія «Кліома Сервіс» понад 10 років успішно функціонує на українському ринку. Спочатку підприємство спеціалізувалося на вирощуванні малини, прагнучи забезпечити власні плантації високоякісним садивним матеріалом та пропонувати клієнтам розвинені та здорові рослини. З часом компанія розширила свою діяльність, і нині займається вирощуванням садивного матеріалу ягідних, плодових, екзотичних та квітучих рослин, а також розвиває напрямок овочівництва. Крім того, «КЛІОМА СЕРВІС» пропонує споживачам ґрунтосуміші та професійні субстрати на основі натурального верхового торфу, які створюють оптимальні умови для вирощування.

Детальніше про досвід вирощування і збуту овочів в сезоні 2024 року, а також про варіанти субстратів розповіла співзасновниця компанії «Кліома Сервіс» Олена КЛИМЧУК під час XI Міжнародної науково-практичної конференції «Успішне садівництво, овочівництво і переробка: технології та інновації. Зерняткові. Соки. Переробка». Захід, який 24–25 жовтня 2024 року відбувся у Кам'янці-Подільському, організувала медіагрупа «Технології та Інновації», зібравши понад 160 учасників з різних регіонів України, а також з Італії, Бельгії, Нідерландів і Польщі.

БІЛОКАЧАННА КАПУСТА: ПРОПОЗИЦІЙ БАГАТО, А ЦІНИ НИЗЬКІ

Як уже зазначалося, компанія «Кліома Сервіс» починала свій шлях з ягідництва, але у 2022 році, з початком повномасштабної війни, на підприємстві вирішили максимально адаптуватися до вимог часу та почати вирощувати в промислових масштабах ще й овочі. Саме тоді в підприємство значно збільшили площі під овочами борщового набору.

– Після того, як ми проаналізували минулі сезони, було ухвалене рішення розпочати вирощування ультрананької білокачанної капусти. Ще у 2023 році ця культура була висаджена на невеликій площі, але в сезоні 2024 вирішили розширити насадження з капустою до 5 гектарів, – розповіла Олена Климчук.

[ОВОЧІВНИЦТВО]

За її словами, для майбутніх овочевих плантацій почали закладати розсаду ультраранніх сортів капусти сортів: Мірор, Мона Ліза та Еліза. За основу для посіву використали один із видів професійних субстратів, про йог опережеги розповімо наприкінці статті.

– Для прискорення висаджування розсади ми придбали спеціалізоване обладнання, адже сподівалися, що почнемо реалізовувати наш урожай капусти тоді, коли ціна на неї буде ще високою. Однак у сезоні 2024 року на ринку України спостерігався значний ріст кількості пропозиції капусти, що призвело до суттєвого зниження її вартості.

У сезоні капусти 2024 року компанія постала перед труднощами. Після відвантаження трьох вантажівок збір урожаю було припинено через несприятливу ринкову кон'юнктуру. Варто зазначити, що для оптимізації та прискорення процесу збору капусти підприємство інвестувало в спеціалізоване обладнання, яке дозволило десяти працівникам щоденно збирати обсяги, достатні для заповнення однієї вантажівки. Зібраний урожай реалізовувався через мережі українських супермаркетів, – зазначила Олена Климчук.

ТОМАТИ, ДИНЯ ТА КАВУН: ЯКА СИТУАЦІЯ?

Після сезону капусти в компанії розпочався сезон томатів, так званих сливок, які висадили на площі 4 гектари. Для висаджування

в «Кліома Сервіс» обрали надранній італійський сорт Квікфаєр (Quickfire).

– Зважаючи на те, що сезон білокачанної капусти не приніс очікуваних результатів, лінію для її збору було переобладнано для збору томатів. І це нам дуже допомогло, адже за пів дня ми могли зібрати 12–15 тонн томатів. Якщо порівнювати з минулими сезонами, то це значно більші обсяги врожаю, – розповіла співвласниця компанії «Кліома Сервіс».

За її словами, середня закупі-

вельна ціна на томати минулоріч коливалася в межах 14–15 гривень за кілограм. А щодо врожайності, то всього з ділянки площею 4 гектари у компанії зібрали 273 тонни помідорів.

– Ми цим результатом задоволені. Як і сортом Квікфаєр, який мені дуже сподобався. Адже всі плоди були правильної форми та гарного розміру – не такі великі як, приміром, у сорту Діна. Крім того, плоди цього сорту не мають серцевини та гарно транспортуються, – зазначила Олена Климчук.

КЛІОМА СЕРВІС™
розсадині спільних рослин

**ПРОФЕСІЙНІ СУБСТРАТИ
НАТУРАЛЬНИЙ ТОРФ
ПЛАСТИКОВІ КАСЕТИ
ГОРЩИКИ ДЛЯ РОЗСАДИ**

+38 050 168 14 08, +38 098 955 35 36
+38 095 681 16 03 (гурт)
Україна, Волинська обл.
м. Ківерці,
вул. Шкільна, 15а
klioma-service.in.ua
klioma.com.ua
kliomaservice@gmail.com

Паралельно з томатами в компанії «Кліома Сервіс» вперше вирішили вирощувати ще й диню. Обрали сорти Нево та Мазін. Співвласниця підприємства зізналася, що досить скептично ставилася до цієї ідеї, адже просто не вірила, що на Волині може вирости справді товарна, солодка та смачна диня:

– Але, на моє здивування, наша диня виявилася досить смачною та ароматною. З ділянки площею 2 гектари ми зібрали невеликий урожай – 12 тонн, але я вважаю, що для Волині – це непоганий показник. До речі, середня ціна на диню коливалася в межах 23 гривень за кілограм.

Останніми роками, з огляду на об'єктивні причини нестачі херсонських кавунів, в Україні все більше підприємств з різних областей розпочинають вирощувати цю культуру. Компанія «Кліома Сервіс» вирощує кавун вже не перший рік, і в сезоні 2024 року плантацію з цієї культурою розширили до 6 гектарів. Обрали п'ять сортів кавуна: Стар, Топ Ган, Вікторія, Регус і Леонардо. Кожен з обраних сортів мав свої унікальні особливості. Наприклад, безкісточковий сорт був популярним серед споживачів. Також позитивні відгуки отримав кавун із чорною шкіркою, який відзначався солодким і насиченим смаком.

Однак сезон кавунів у 2024 році для компанії виявився непростим через перенасичення ринку цією культурою. Кавуни висадила значна кількість фермерів, і вирощування цієї культури на Волині вже не стало чимось новим чи несподіваним.

Однією з проблем для «Кліома Сервіс» стала несвоєчасна пересадка рослин до

моменту висаджування в поле вже переросли, що викликало у них стрес. У результаті значна частина урожаю не досягла необхідної товарної маси. Зокрема, з площі 6 гектарів вдалося зібрати лише 100 тонн кавунів, тоді як у 2023 році з одного гектара збирали до 40 тонн, – розповіла Олена Климчук.

Вирощену продукцію компанія продавала переважно вроздріб, що дозволило утримати ціну на рівні 10 гривень за кілограм. Водночас багато господарств, які реалізовували кавуни гуртом, змушені були знижувати ціну до 3 гривень за кілограм.

КАРТОПЛЯ: ВАРТО ЧИ НІ?

Ще однією овочевою культурою, на яку компанія «Кліома Сервіс» робить акцент, є картопля. У сезоні 2024 року її висадили на площі 6 гектарів, отримавши 84 тонни товарного врожаю. Для вирощування обрали сорт «Коломбо», який використовується вже не вперше. Зібраний врожай реалізували одразу після збору за ціною 16 гривень за кілограм.

– На сьогодні, наскільки мені відомо, ціна на картоплю значно зросла, як і попит на цю культуру, – зазначила Олена Климчук.

Підсумовуючи результати сезону, загальний обсяг врожаю компанії склав 534 тонни, отримані з 15 сортів рослин. Водночас основною проблемою залишається нестача кваліфікованих і відповідальних працівників.

– У пікові моменти сезону, коли потрібно збирати врожай, а попит і ціна на продукцію найвищі, трапляються ситуації, коли працівники через різні обставини не можуть або не виконують добро-

совісно свої обов'язки, – додає Олена Климчук.

Щоб зменшити залежність від людського ресурсу, в «Кліома Сервіс» активно впроваджують механізацію процесів висаджування та збирання врожаю, що дозволяє забезпечити стабільність і ефективність роботи компанії.

ЛИТОВСЬКІ СУБСТРАТИ ТА НАТУРАЛЬНИЙ ТОРФ: ЩО ОБРАТИ?

«Кліома Сервіс» упродовж уже понад 10 років активно використовує на власному розсаднику натуральний верховий торф і субстрати для вирощування не лише садивного матеріалу, а й овочів і ягід. Тому компанія стала офіційним представником і дистриб'ютором цих продуктів від брендів Rekyva та Baltic Peat.

– Перш за все, ми пропонуємо субстрат Remix 1 для посіву насіння. Це суміш натурального верхового кускового торфу дрібної фракції 0–7 міліметрів з рівнем рН 5,5–6,5. Фасування цього торфу може бути різним. Вміст добрива із NPK 14-16-18 становить 900 грамів 1 м³, а вміст органічної матерії – понад 97 %, – розповіла Олена Климчук.

Компанія пропонує субстрат Remix 1 для томатів та овочів, який призначений для пересаджування рослин із касет у контейнери. До його складу входить натуральний верховий торф трьох фракцій: 0–20 міліметрів (50 %), кусковий 0–7 міліметрів (30 %) і кусковий 7–20 міліметрів (20 %). Вміст добрива із NPK 14-16-18 становить 800 грамів 1 м³, а вміст органічної матерії – понад 90 %.

– Також ми пропонуємо субстрат Remix 2 для ягідних культур. Основу його становить натуральний верховий торф з фракцією 0–20 міліметрів (90 %), а також Перліт (10 %). Крім того, в нас є новинки, зокрема субстрат для вирощування медичного канабісу та грибів, а також субстрати з домішками, в які можна висаджувати лошину. Крім того, якщо українським фермерам потрібні великі обсяги торфу, то вони можуть замовити якісний литовський торф навіть у фасуванні 6000 літрів, – зазначила співвласниця компанії «Кліома Сервіс» Олена Климчук.

Обирайте технологію захисту культури — ми подбаємо про захист ваших витрат на ЗЗР

Придбайте засоби захисту рослин ТОВ «Байер» на суму від 210 тис грн

Дотримуйтеся правил АсфД

Отримайте можливість мінімізувати втрати від надотримання врожаю яблук, груш та/або черешні від граду чи розтріскування

ПРОГРАМА ЗАХИСТУ ВІД ПОГОДНИХ РИЗИКІВ ДЛЯ ПЛОДОВИХ КУЛЬТУР

*від ризиків «град», «буря, ураган»
та «розтріскування»*

Для реєстрації участі в програмі зверніться до представника страхового брокера:

Марина Колонієр

Директор з факультативного перестраховування

+380 67 216 16 10, +380 50 580 01 17, +380 44 230 69 84

e-mail: marina.kolonier@bayercropscience.com

Строк проведення акції з 01 березня по 30 липня 2025 р. Мінімальна сума витрат на ЗЗР Байер на одну господарство — 210 тис грн без ПДВ, з чого здійснюється 50% компенсація на пошкодження ЗЗР в АсфД. Брати участь в акції можна протягом 1 квітня-30 липня 2025 р. — заохочує записати номер +380 67 216 16 10.

Продукти до участі в АсфД: Веліа®; Мовеліа®; Луна® Селекшн; Луна® Експрес; Селекшн® Прайм; Мовеліа Бронс; АсфД; Скала®; Антракс®; Спектр® Радіо; АсфД®; Бекон®; Філікс Стар; Меро®; Серенда®.

Прокремте акції — <https://www.cropscience.bayer.ua/ukraine/assf/insurance>

— Додаток до умов тарифів власного страхування за грош

**ЗВЕРНІТЬСЯ
ДО ТОРГОВОГО
ПРЕДСТАВНИКА У
ВАШОМУ РЕГІОНІ, ЩОБ
ОТРИМАТИ БІЛЬШ
ДЕТАЛЬНУ
ІНФОРМАЦІЮ.**

Тридцять років досвіду та інновацій

Холодильне обладнання від відомої польської компанії – для якісного зберігання ягід та фруктів

Власник компанії Chłodnie KA Barański Paweł Павел БАРАНЬСЬКИЙ та співзасновниця медіагрупи «Технології та інновації» Надія ЯЩУК

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПІДХІД ТА АКТУАЛЬНІ НОВАЦІЇ

З 1990 року, коли було засновано компанію, Chłodnie KA Barański Paweł пройшла всі етапи технологічного вдосконалення проектування сховищ з регульованим газовим середовищем. Мета фахівців – максимально адаптувати холодильне обладнання до кожного продукту, забезпечивши його оптимальне зберігання, розповідає очільник та власник компанії **Chłodnie KA Barański Paweł Павел БАРАНЬСЬКИЙ**:

– Те, чим ми займалися кілька десятиріч тому, неможливо порівняти з технологіями сьогодення. Фактично протягом останніх тридцяти років ми стали свідками справжньої технологічної революції. Зараз спостерігаємо неймовірні темпи розвитку IT-систем, і намагаємося не відставати у нашому виробництві. Завжди пропонуємо клієнтам інструменти, що оптимально підходять саме їм. Адаптуючи обладнання до потреб певного споживача, враховуємо дуже багато факторів: розмір та тип виробництва, продукцію, методологію та інше. Адже наше устаткування повинно підходити для певного про-

У Польщі виробництво ягід та фруктів динамічно зростає вже багато років поспіль, а тамтешні виробники впевнено завойовують європейський та світовий ринок. Відтак правильному зберіганню вирощеного там приділяють особливу увагу.

Польським підприємцям, що працюють у сфері виробництва технологій охолодження та зберігання, притаманний високий фаховий рівень та ґрунтовний досвід. Утім, досконалість не має меж. Це загальновідоме правило свого часу взяли за основу у польській компанії Chłodnie KA Barański Paweł, що займається промисловим виробництвом обладнання для зберігання продукції. Понад тридцятирічний досвід роботи компанії дає змогу польським виробникам пропонувати найкращі рішення для зберігання фруктів, овочів та іншої продукції. Водночас фахівці компанії постійно вдосконалюють технології зберігання, впроваджуючи інноваційні рішення.

екту ідеально – наче вдало підібране взуття до ноги.

Фахівці компанії Chłodnie KA Barański Paweł займаються реалізацією об'єктів різного масштабу. Вони не лише конструюють нове устаткування, а й практикують реконструкцію старого холодильного обладнання. Серед успішно втілених проектів є й ті, де відновлювати доводилося устаткування, що працювало 25 та більше років після спіль та було технічно застарілим.

У сучасних умовах в компанії акцентують на кількох перспективних напрямках розвитку.

Зберігання плодів та ягід.

Цей напрямок важливий з огляду на популярність низки культур та збільшення площ їхніх насаджень. Зокрема у низці країн Європи постійно збільшуються площі лохини. Активно розвивається й напрямок, пов'язаний з вирощуванням суниці садової. Оскільки ж у провідних ягідних господарствах зараз поступово переходять на вирощування цієї культури у тунелях, врожай ягід суниці нині збирають з травня до жовтня. Динамічно розвивається й сегмент вирощування малини, яка, окрім належних умов зберігання, потребує також післязбиральної обробки та сортування. Збільшуються також обсяги виробництва груш та низки інших культур.

Зберігання овочів. Цей сегмент також розвивається доволі динамічно. Один з головних принципів роботи у цьому напрямку – індивідуально підходити до кожного продукту, щоб забезпечити оптимальне зберігання, а саме параметри температури, вологості та ін.

– Ми постійно впроваджуємо інновації та практикуємо інди-

Ми є компанією, яка працює в галузі холодильного обладнання з 1990 року. Ми займаємося промисловим охолодженням у напрямках консалтингу, проектування та монтажу холодильного обладнання для зберігання фруктів та овочів. Обладнання, яке використовує наша компанія, підбирається індивідуально, відповідно до технології зберігання продукції, оптимізоване для економного споживання електроенергії та мінімального шкідливого впливу на довкілля.

До кожної інвестиції ми підходимо індивідуально – телефонуйте і домовтеся про безкоштовну консультацію з нашим інженером.
Тел.: +38 050 313 36 43, +38 067 930 95 70

Контрольована атмосфера • ULO • Охолодження • Заморожування
Технічна консультація • Проектування • Монтаж • Обслуговування

Chłodnie KA Barański Paweł
97-400 Belchatów, ul. Węglowa 1
+48 502 32 64 55
e-mail: pawel_baranski@onet.pl
www.chlodnie-ka.com

відуальний підхід до кожного замовлення. А з огляду на суттєвий досвід здатні втілити найскладніші проекти, щоб забезпечити оптимальний результат і встановити холодильні комплекси, котрі справно працюватимуть не один десяток років. Тому запрошуємо до співпраці українських виробників, які прагнуть пропонувати споживачам продукцію найвищої якості.

НАДІЙНО ЗБЕРІГАТИ ТА ЕКОНОМИТИ ЕНЕРГОРЕСУРС

Співпрацю з українськими виробниками компанія Chłodnie KA Barański Paweł розпочала багато років тому – з конференції в Умані 2005 року, організатором якої був професор Олександр Мельник. А першим клієнтом стала Агрофірма «Радгосп Білозерський», очолювана Героєм України Сілецьким Віктором Петровичем.

За цей час фахівці компанії не лише будували у нашій країні нові потужні холодильні комплекси, а й працювали над оновленням наявних, замінюючи морально застаріле аміачне устаткування на сучасне – з контрольованим газовим середовищем. Таке оновлення дає змогу суттєво підвищити якість зберігання та продовжити його терміни.

У Chłodnie KA Barański Paweł працюють над розробкою та втіленням проєктів як для великих компаній, так і для відносно дрібних виробників. Відтак великі холодильні комплекси потужністю у 5 тисяч тонн та холодильне обладнання для зберігання 100 тонн про-

дукції незмінно об'єднує висока якість та надійність в експлуатації.

Початку роботи над кожним із замовлень обов'язково передують детальне обговорення усіх його аспектів із замовником. Тому що запорукою успіху будь-якого проєкту є чітке розуміння того, що саме потрібно клієнтам, зазначає Павел Баранські.

– Ми постійно впроваджуємо інновації та практикуємо індивідуальний підхід до кожного замовлення. А з огляду на суттєвий досвід здатні втілити найскладніші проекти, щоб забезпечити оптимальний результат.

Значну увагу фахівці компанії зосереджують на виборі технологій та обладнання. Зокрема виробникам важливо визначитися з системою зберігання. Не завжди оптимальним вибором є двоконтурна система, експлуатація якої потребує суттєвого енергоресурсу. Низьку завдань щодо зберігання продукції здатні якісно виконувати фреонові одноконтурні системи. Фахівці Chłodnie KA здатні комбінувати найрізноманітніші варіанти, оскільки використовують компресори різного типу від провідних виробників з Італії, Франції, Німеччини; повітроохолоджувачі – від розробників з Нідерландів. Тож, обираючи технології для зберігання, важливо правильно їх поєднувати, щоб зрештою обрати найбільш економічний та надійний варіант.

– Ми пропонуємо рішення, які дадуть змогу забезпечувати оптимальне зберігання врожаю. Утім, виробники ягід, фруктів та овочів повинні усвідомлювати, що гарне зберігання можливе лише за умови закладання до холодильників якісної продукції з оптимальними характеристиками. До прикладу, якщо у складі яблука немає достатньої кількості кальцію та інших важливих мікроелементів, його важко буде зберегти якісним навіть за ідеальних умов, – зазначає очільник компанії.

Не менш важлива й належна попередня підготовка продукції. Скажімо, якщо йдеться про зберігання кісточкових, то їх потрібно попередньо охолоджувати. Відповідно, виробник повинен подбати про встановлення необхідного для цього обладнання. А з оптимальним вибором холодильного устаткування допоможуть спеціалісти Chłodnie KA Barański Paweł.

Компанія запрошує до співпраці, пропонуючи вагомий досвід та інноваційний підхід до зберігання. В Україні партнером польських виробників є ФОП Портницький В. О. – 20 років співпраці.

Тел.: +38 050 313 36 43
portnycky@i.ua
Chłodnie KA
Barański Paweł
97-400 Bełchatów ul.
Węglowa 1
NIP 7691079478
Tel + 48 502326455
pawel_baranski@onet.pl

НОВА ЕРА ФУНДУКОВИХ САДІВ В УКРАЇНІ

У минулому році в Україну імпортували 1 тис. тонн ядра фундука, здебільшого з Туреччини, Грузії, Італії. Але сьогодні наша країна має власні ресурси, щоб закрити внутрішні потреби, а також достатній потенціал для налагодження експортних напрямків. Адже за умови повного товарного плодоношення в країні буде вирощуватися близько 16 тис. тонн фундука, який внутрішній ринок спожити не зможе. До слова, 95 % новостворених в останні роки горіхових садів – це промислові фундукові сади.

– В Україні розпочинається нова ера фундукових садів, для успіху якої необхідно забезпечити якісний та своєчасний збір врожаю, його первинну технологічну переробку і підготовку до подальшої реалізації та глибокої переробки, – наголосив Геннадій Юдін. – Вже сьогодні горіхівники повинні напрацьовувати власні шляхи: те, як вони планують збирати врожай, яким і куди його реалізовувати.

Нині ситуація в країні ускладнена ще й нестачею робочої сили. Відтак потрібно думати, як максимально механізувати всі процеси, що, в свою чергу, потребує додаткових фінансових інвестицій. Ринок спецтехніки сьогодні пропонує багато варіантів, і тут варто скористатися досвідом тих, хто вже випробував обладнання на зборів врожаїв фундука у своїх садах, і може дати поради щодо оптимального поєднання ціни, якості і потреб, відповідно до площ насадження.

Вирощування фундука стає все більш популярним в Україні. Промислове фундуківництво – це доволі новий напрям вітчизняної садівничої галузі. Адже активний старт створення промислових фундукових садів почався порівняно недавно – в 2014–2017 роках, швидко набрав обертів в останні роки завдяки реалізації програм державної підтримки садівництва.

В останні шість років в країні закладено 15,4 тис. гектарів садів, з яких – 6,3 тис. га (41 %) – саме горіхові. Нині в Україні площа промислових горіхових садів становить 14,2 тис. гектарів, з яких 7,9 тис. га – саме фундукові. Про це розповів під час онлайн-семінару «Новітня епоха фундукових садів. Назустріч успіху» президент ВГО «Українська горіхова асоціація» Геннадій Юдін. Перші фундукові сади вже почали приносити довгоочікуваний врожай, поступово в промислове плодоношення увійдуть наступні. Тому він переконаний, що фахівцям сьогодні вкрай важливо об'єднати свої зусилля, щоб перспективна для країни галузь стала технологічною, відповідає сучасним запитам ринку, і український фундук впевнено конкурував би на світових майданчиках.

ДОСВІД АГРОХОЛДИНГУ «ГАЛС АГРО»

Фундуковий сад в агрохолдингу «Галс Агро» розкинувся на площі 420 га, у перспективі його планують збільшити до 500 га та налагодити переробку горіхів. Проект 500-гектарного горіхового саду тут запустили ще у 2016 році, а першу плантацію заклали восени 2018 року. На сьогодні у «Галс Агро» вже мають досвід збирання врожаю, і, як годиться, – перші помилки та висновки, які потрібно врахувати для поліпшення роботи у майбутньому.

З чим довелося стикнутися у роботі, яких помилок варто уникнути і на що звернути увагу у першу чергу, агроном корпорації «Галс Агро» Євген Лайтер поді-

лився з учасниками онлайн-семінару «Новітня епоха фундукових садів. Назустріч успіху». Без сумніву, цей досвід стане у нагоді тим, хто лише в очікуванні промислового плодоношення своїх фундукових садів. Євген Лайтер розповів про ключові аспекти збору фундука, підготовки ґрунту до використання спеціалізованої техніки і власне про переваги та недоліки самої техніки. До слова, у «Галс Агро» використовують обладнання фірми Giampri, яке має на українському ринку офіційних представників.

ПІДГОТОВКА ҐРУНТУ

– Якість збору фундука значною мірою залежить від попередньої підготовки ґрунту. Правильно проведені агротехнічні заходи за-

безпечують не лише здоровий ріст рослин, а й дозволяють оптимізувати процес збору врожаю, – наголосив Євген Лайтер.

Серед основних заходів з підготовки ґрунту він виділив передусім механічну обробку та вирівнювання ділянки. До речі, проводити такі роботи потрібно на початку створення насаджень та під час його експлуатації. Адже рівні міжряддя поліпшують якість проведення доглядів за культурами, полегшують рух техніки, що допомагає при зборів врожаю.

Наступний важливий аспект у роботі – це боротьба з бур'янами. Адже, якщо їх багато, вони забивають збиральну техніку. Для прикладу, лобода біла, щиріця навіть після подрібнення лишаються дуже твердими і при потрапленні в середину заважають нормальній роботі механізмів.

Так само шкодять при роботі залишки після обрізки. Ці невеликі частинки гілок, навіть перебиті чи подрібненні, якщо лишаються на площі у рядках та міжряддях забивають збиральні комбайни. А при потрапленні у бункер до горіхів, створюють додаткові проблеми через необхідність очищення фундука та знову забивають обладнання. Зрештою, такі залишки після обрізків доводиться забирати вже на інспекційному столі чи під час додаткового просіву.

Також Євген Лайтер радить звертати увагу на погодні умови під час проведення підготовки та збору врожаю.

– Наприклад, після дощу ґрунт може бути надто вологим, що ускладнює роботу техніки. І якщо за таких умов робити підготовчі роботи, то механізми залишать глибокі сліди, якщо ж туди потрапить горіх, то зібрати його буде вже не реально, – попереджає агроном.

ТЕХНІКА ДЛЯ ЗБИРАННЯ ФУНДУКА

Один з найефективніших агрегатів при промисловому зборі горіхів – це видувач фундука. В «Галс Агро» користуються моделлю Silva2 фірми Giampì. За його допомогою фундук видувається зі приствольної зони дерева, ближче до зони формування ряду, яка зазвичай знаходиться посередині міжряддя. Це полегшує подальший збір вро-

жаю. Використання видувача має свої тонкощі та особливості.

– Під час використання видувача потрібно звертати увагу на швидкість руху трактора, а також силу видування повітря. Тобто важливо правильно відрегулювати швидкість та напрямок потоку повітря, щоб горіхи не перелітали далі, ніж потрібно, – зауважив Євген Лайтер. – Видувач доволі добре працює на ділянці з різними рельєфами. Просто необхідно регулювати висоту та кути видування повітря.

Євген Лайтер вважає, що видувач фундука – це один з найефективніших агрегатів, адже має високу продуктивність, за день можна якісно виконати роботи на площі 5–7 га.

Далі до справи береться щітка-вимітач горіхів AFM 130 від Giampì. За її допомогою горіхи формуються в оптимальні за шириною ряди, що полегшує збирання врожаю комбайнами. Під'єднується щітка-вимітач до передньої частини трактора, а робоча ширина регулюється за допомогою гідравлічних поршнів.

Євген Лайтер радить використовувати її, коли ґрунт у міжряддях не надто вологий, інакше ефективність її роботи знижується. За таких умов збирати фундук вкрай важко, а горіхи стають дуже брудними, відповідно потребуватимуть додаткової обробки.

– Також потрібно регулювати швидкість роботи щітки-вимітача, а на ділянках, які мають схили чи інші особливості, потрібно робити додаткове налаштування, щоб її робота була насправді ефективною, – попереджає Євген Лайтер.

А ще радить додатково захищати двигун трактора, оскільки щітка-вимітач підіймає багато пилу під час роботи.

Ну, і нарешті фінальний етап – збір фундука за допомогою комбайна Giampì STAR 1800 Plus.

Цей сучасний механізм найкраще підійде для роботи у невеликих господарствах з площею насаджень до 50 га. Його не надто висока продуктивність – 1,5–2 га в день – компенсується високою якістю збору. Якщо для самохідних комбайнів втрати можуть коливатися у межах 80–100 кг на гектар, то Giampì STAR 1800 Plus залишає лише 20–30 кг горі-

хів на гектар, звісно, за умови правильного проведення всіх технологічних операцій.

Євген Лайтер радить використовувати у роботі з ним потужний трактор зі швидкістю руху до 1 км, бо саме такі умови експлуатації дозволяють зібрати весь врожай.

Погода також впливає на роботу Giampì STAR 1800 Plus. Техніка добре працює, коли сухо, бо при вищій вологості починають забиватися робочі частини комбайну, і він потребує технічного обслуговування. Після дощу ним взагалі краще не користуватися.

Заважають Giampì STAR 1800 Plus у роботі і залишки бур'янів на ділянці та обрізки гілок. Менші потрапляють у бункер до горіхів, а більші – пошкоджують механізм.

Незважаючи на незначні недоліки, цей комбайн значно полегшує збір фундука, дозволяє оптимізувати використання людської праці. Це особливо актуально за нинішніх умов, коли практично всі господарства стикнулися з проблемою нестачі працівників.

– Такі механізми доцільно використовувати у невеликих господарствах. Їхня вартість не надто висока, а правильне використання дозволяє зібрати врожай з мінімальними втратами, – вважає Євген Лайтер.

Тим часом великі корпорації та агрохолдинги потребують високопродуктивної техніки, яка може ефективно обробляти значні площі. Водночас вона повинна мати доступне сервісне обслуговування, можливість провести швидкий ремонт і оперативно замінити необхідні запчастини. Тому у корпорації «Галс Агро» не перший рік співпрацюють з EFT Group – постачальником техніки Giampì.

Сучасні реалії змушують українських виробників агропродукції все більше механізувати процеси під час вирощування, догляду та збору врожаю. І на ринку все більш затребувані стають надійні партнери та постачальники техніки, зокрема і для збору фундука. Адже значне збільшення площ промислових садів може вивести Україну в лідери з вирощування цих горіхів у світі і зробити потужним гравцем на внутрішньому та зовнішньому ринках.

ТЕХНІКА ТА ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ГОРІХІВНИЦТВА

+38 044 333 33 45
+38 067 447 20 20
+38 067 440 10 73

ТОВ «ЕФТ ПЛЮС»
вул. Велика Кільцева, 4 В, Київ, 08130
eft.ukraine@gmail.com, www.eftgroup.ua
www.giampimacchineagricole.com

Іван Юкал: «Нове – добре забуте старе»

Про які тільки методи посадки горіха ми не чуємо від садівників-любителів! Хтось ставиться до них скептично, а от Іван Юкал каже, що деякі з них можна використовувати й у професійному садівництві. Однак, зазначає фахівець, коли він пропонує такі варіанти, то колеги спочатку ставляться до подібних методів насторожено, часто між горіхівниками трапляються й дискусії. Проте, перевіривши на практиці усі ці способи посадки горіхового саду, Іван Юкал створив для себе свою власну «схему» роботи, яка, каже, годиться і для висадки інших плодових садів.

ПІДКЛАДАТИ ПІД КОРІНЬ... КАМІНЬ?

– Напевно, ви чули про «народний» метод, який полягає в тому, що, коли садять горіх, то в посадкову яму під головний корінь кладуть великий камінь чи плиту, а то й лист шиферу. Навіщо так роблять?

– Підкладання під корінь перепон – шиферу, каміння тощо використовують для того, аби центральний корінь, огинаючи перепону, утворював розгалужену кореневу систему. Тоді корінь не буде тягтись вглиб до піщаних і глиняних шарів, де мало поживних речовин, а розгалужуватиметься в родючих шарах. Така посадка є запорукою раннього плодоношення. Таким способом висаджують підготовлені плоди горіха на постійне місце. Якщо пересаджувати готовий саджанець, то він буде з уже підрізаним центральним коренем. Відтак розвиватиметься розгалужене коріння. В такому випадку підкладати перепону не потрібно, – розповідає Іван Юкал.

– Коли говоримо про висаджування плодів горіхів, то існує думка, що такий спосіб не повторює сортність батьківської рослини. Чи так це?

– Для вдалої посадки таким способом, плоди потрібно відбирати самозапильні (гомогамний тип), в яких велика передача спадковості. Плоди треба підсушити до 12 % вологості, охолодити при температурі 0–1 °C протягом 10 днів (яровизація). Після цього висадити в ящики з піском і залишити в погребі до весни (стратифікація). Рано навесні висадити на постійне місце.

Анна Проніна

Українські фермери масово почали висаджувати горіхові сади. Врожайність волоського горіха, помножена на досить високу ринкову вартість продукту, може приносити гідний дохід. Це вдала ідея для бізнесу і дуже перспективна ніша. Для її реалізації потрібно не так багато витрат, особливо, якщо вирощувати горіхи з власного насіння. Так, урожай вийде зібрати не раніше 7 року після посадки, але родити дерево буде не одне десятиліття. Якщо говорити про врожайність, то тут все залежить від сорту культури та схеми посадки. Навіть звичайний сорт в 7–10-річному віці спочатку може давати врожай 8–10 кг, а надалі – навіть до 50 кг з одного дерева. Однак який же це бізнес, якщо садівник не хоче отримати ще більшу врожайність від свого саду? Тут на допомогу приходить селекція. В Україні над виведенням нових сортів горіха працює чимало селекціонерів. А ми вкотре спілкуємося зі знаним фахівцем у цій справі, селекціонером, керівником ФГ «Твій горіх» з Вінниччини Іваном ЮКАЛОМ.

Найбільша проблема, розповідає Іван Юкал, коли садівник перед посадкою у яму додає надлишкову кількість добрив, особливо амофосу. А коли приходить засуха, то починають інтенсивно поливати молоде насадження. Тоді таке добриво разом з водою утворює солі, які не дають можливість кореневій системі правильно розвиватися, і призводить аж до захворювань дерева, або й до загибелі.

– Я підглянув дуже цікавий спосіб внесення добрив, аби вони надходили дереву дозовано. Потрібно взяти шматок натуральної лляної тканини, насипати на неї, наприклад, амофос чи суперфосфат, або сірку. Не більше 500 грамів. Цієї кількості вистачить на три-чотири роки. Закладаємо цей вузлик в один куток посадкової ями, далі приготувати такий же вузлик з іншим типом добрива – калій і магnezія, приміром. Також закласти в тканину і природний калій – дефекація з буряка чи попел. Цей вузлик повільно віддаватиме поживні речовини дереву понад 5 років поспіль. Тканина з часом розкладеться, не завдаючи шкоди довкіллю. Підготувавши таким чином яму, потрібно саджанець поставити в яму і підсипати туди листяний опад з лісу.

Іван Юкал рекомендує вносити в посадкову лунку ще й мікоризоване насіння.

– З цієї метою, я, як правило, беру бобові культури – горох, сою чи квасолю. Вони морозостійкі, і згодом проростуть, утворять коріння. А в симбіозі з мікоризними грибами забезпечать потужне живлення для горіха. Тому перед посадкою потрібно насипати в лунку 100 грамів бобових, затим збовтати в склянці 10 грамів міковіталу і розлити по всій лунці.

– Однак повернемося до «дідівських» методів, за які вас, бувало, критикували...

– Ще такий був метод. В посадкову лунку ставили зв'язаний у пучки очерет або гілки, щоб з їх допомогою повітря проходило вниз, під землю. Гілочок має бути 4 штуки, щоб поставити з усіх сторін дерева. Я бачу в цьому сенс, бо очерет дозволяє рослині дихати, бактерії та гриби розвиваються активніше, і коренева система горіха теж розвивається швидше. З повітря через трубки буде падати роса. Тобто, рослині додатково надходитиме певна кількість вологи, насиченої киснем. Поливати треба буде десь у п'ять разів менше.

Після усіх цих маніпуляцій фермер має перейти до висадження молодого деревця. У процесі висаджу-

вання саджанців рекомендується дотримуватися певних агротехнічних заходів, що сприяють їхньому успішному вкоріненню та зростанню. Саджанець потрібно розміщувати у заздалегідь підготовлену лунку, заповнюючи її ґрунтом на рівень, на якому рослина зростала раніше, або трохи глибше (на 3–4 см). Для покращення утримання вологи лунку заповнюють органічним агроволокном, яке поступово розкладається, – протягом кількох років. Після часткового засипання лунки її накривають агроволокном, що створює своєрідний бар'єр, запобігаючи швидкому випаровуванню вологи. Верхній шар ґрунту рекомендується вкрити солом'яною, яка ефективно утримує вологу та стабілізує температуру навколо рослини. Важливим аспектом догляду є регулярний і своєчасний полив, оскільки лише у вологому середовищі рослина здатна засвоювати поживні речовини, наявні в ґрунті.

Якщо горіховий сад закладається восени, то потрібно врахувати й прогноз погоди – до початку морозів має бути ще днів 30–40. Весь цей час треба ретельно підливати саджанець, щоб осіла земля, а рослина могла завершити вегетацію та зав'язати бруньку, та й набрала усі поживні речовини. В іншому випадку почнеться ранній процес старіння, і коли прийдуть морози, – рослина обмерзне.

– Про обробку плодів дерев вапном нині теж відбуваються запеклі суперечки. Дехто вважає цей процес зовсім недоцільним...

– Ні, робити це потрібно обов'язково, аби не було примерзань. Древа до лютого потрібно побілити. В лютому – найбільше примерзань. Сонце віддзеркалюватиметься від фарби, і підмерзань буде менше.

– Чи використовуєте міжряддя між горіхами для вирощування інших культур? Чи зручно це робити в саду? Яка користь від таких заходів?

– Восени сію жито, а коли воно зійде, то декілька разів скошуюю. Так відбувається збагачення ґрунту калієм і кальцієм. Після того дискую і сію гречку, яка теж дає саду фосфор і калій. Після збору гречки сію вику, оброблену мікоризою. І результат прекрасний – бур'янів нема, а мікориза працює. Наступної весни можна сіяти гірчицю. Так відбувається процес залуження ґрунту, дренаж і сидерація.

– Побуває думка, що «під горіхом нічого не росте». А у вас такий потужний процес сіво-зміни протягом року.

– Я взагалі вважаю, що потрібно із саду брати два врожаї на рік. От, наприклад, часник, крокуси, тюльпани, цибуля батун та інші озимі культури, – всі вони ідеально підійдуть для вирощування в міжряддях горіха. В жовтні висаджуємо ці культури, а викопувати врожай починаємо вже в кінці травня, коли горіх тільки-но починає розвиватися. Тобто, використовуємо час, коли дерево спить. Таким чином, у цих рослин немає конкуренції за вологу та світло.

– Деякі фермери зауважують, що у великих горіхових садах дерева, розташовані скраю плантації, розвиваються значно краще, ніж усередині. Можливо, це пов'язано з неправильним вибором схеми посадки. Яку відстань між деревами ви рекомендуєте для оптимального росту горіхів?

– Для того, щоб горіховий сад плодоносив рівномірно, потрібне правильне провітрювання. Тому при закладці враховують розу вітрів. Існують різні підходи до посадки горіхових садів. Я дотримуюсь принципу максимально ефективного використання ділянки, тому висаджую в міжряддях додаткові садові культури, як-от кизил, шипшину, а інколи й кісточкові дерева – сливу, абрикос, аличу, які добре ростуть у горіховому саду. За схеми посадки 8 x 8 можна чергувати горіхи з іншими плодовими культурами. Якщо ж обрати схему 8 x 4, то висаджувати ягідні кущі не варто, щоб уникнути їх подальшого видалення при зростанні горіхів. Ця схема, на мою думку, найоптимальніша. Аж через 15–20 років діти чи внуки фермера зможуть прорідити дерева і ми отримаємо схему 8 x 8. Ця схема може працювати до сотні років. Тому горіховий сад – це бізнес на покоління! Окрім цього, я комбіную різні сорти горіхів: у моєму саду росте 300 сильнорослих, 300 середньорослих і 300 карликових дерев. Це різні сорти, які я відібрав і розмножую, щоб забезпечити якісний посівний матеріал для інших.

Іван Юкал вважає, що садівник, у котрого є хороша бізнес-ідея і який знає, як її реалізувати, вже двома ногами стоїть на шляху матеріального благополуччя і душевного спокою. Останнє не менш важливо, ніж перше. От для тих фермерів, які розділяють його точку зору, Іван Юкал постійно й проводить майстер-класи з висадок горіхового саду. Хоч він і росте довго, та очікування результату винагороджується хорошим і практично довічним прибутком. Це та справа, яку з повним правом можна буде назвати справою всього життя, каже горіхівник.

ПЕРЕДПЛАТА

НА 2025 РІК

Журнал «Садівництво та Овочівництво. Технології та Інновації»
www.techhorticulture.com

Журнал «Ягідник» www.jagodnik.com

Журнал «Напої & Пиво. Технології та Інновації»
www.techdrinks.info

Передплата через «Укрпошту»:
«Садівництво та Овочівництво. Т. І.»
(передплатний індекс – 60216);
«Ягідник» (передплатний індекс – 60218).

Доставка журналу «Укрпоштою» включена у вартість.

Назва комплекту	К-ть журналів у рік	Ціна комплекту за 2025 р.	Ціна комплекту за 2024 р.	Ціна комплекту за 2022/2023 рр., грн
Комплект № 1 «Повний». Журнал «Садівництво та Овочівництво. Т.І. / Горішник» (4 шт.) + журнал «Ягідник» (4 шт.) + журнал «Напої та Пиво. Технології та Інновації» (2 шт.)	10	2150	2150	1300
Комплект № 2 «Агро». Журнал «Садівництво та Овочівництво. Т.І. / Горішник» (4 шт.) + журнал «Ягідник» (4 шт.)	8	1600	1500	1300
Журнал «Напої та Пиво. Технології та Інновації» (2 шт.)	2	600	750	
Журнал «Ягідник» (4 шт.)	4	950	850	750
Журнал «Садівництво та Овочівництво. Технології та Інновації / Горішник» (4 шт.)	4	950	850	650

Ціна одного примірника журналу «Напої & Пиво. Технології та Інновації» – 300 грн.

Ціна одного примірника журналу «Ягідник» – 237,5 грн.

Ціна одного примірника журналу «Садівництво та Овочівництво. Т.І. & Горішник» – 237,5 грн.

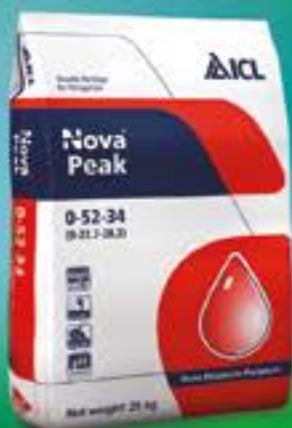
Щоб передплатити журнали на 2025 рік (або придбати друковані видання), звертайтеся:
+38 097 96 89 516, sad.nti@ukr.net
+38 097 75 92 583, reklama.nti@gmail.com
+38 096 49 16 692, oksana.buh.ti@gmail.com

Протягом воєнного стану деякі журнали виходять лише у PDF-форматі (уточнювати в редакції).

У період воєнного стану всі журнали за 2022–2024 рр. доступні для завантаження безкоштовно на сайтах журналів.

Сульфат магнію
(Польща)

Монокалій фосфат
(Ізраїль)

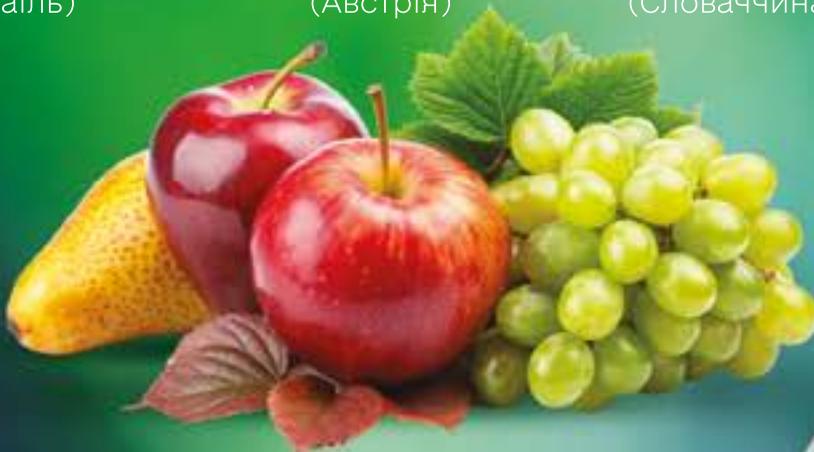
Сульфат калію
(Австрія)

Селітра калієва
(Словаччина)

РІЧ МІНЕРАЛ

ВОДОРОЗЧИННІ NPK AZURO

Azuro 19:19:19 + 2MgO + Me

Azuro 18:9:27 + Me

Azuro 13:40:13 + Me

097 886 34 08 (Сергій)

